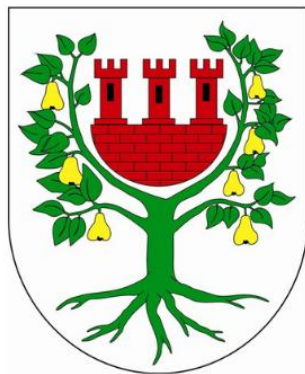
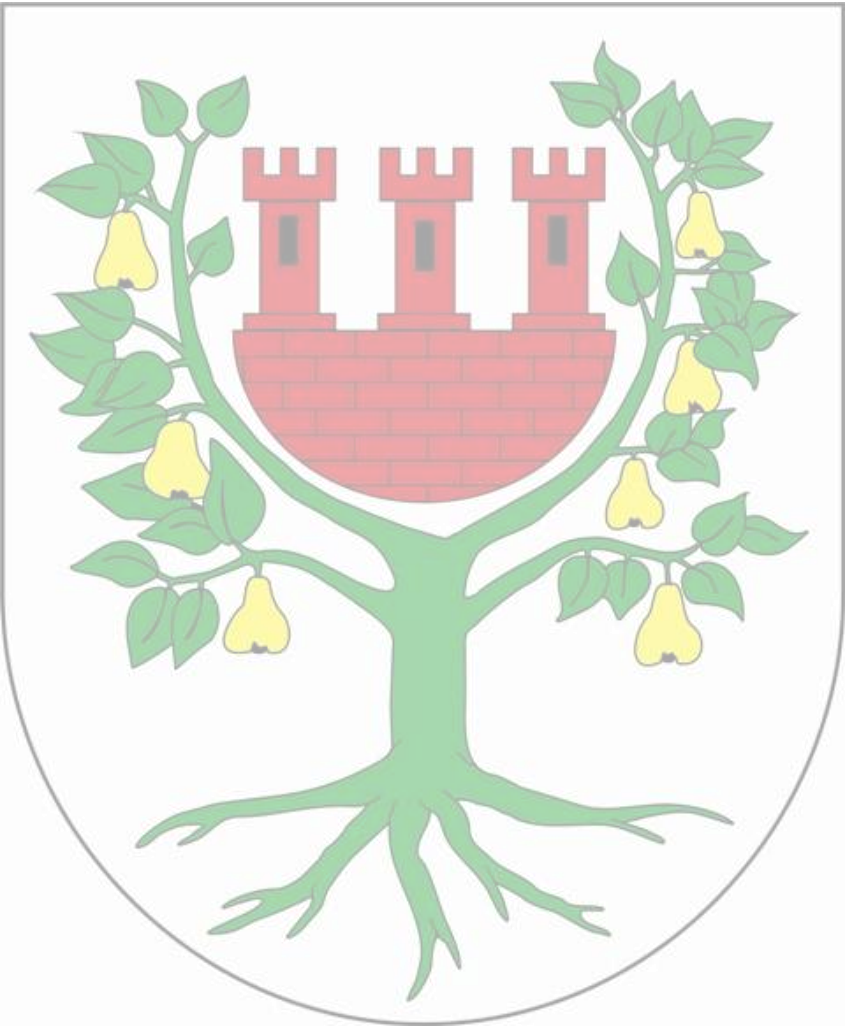

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIĘDZYCHÓD NA LATA 2026-2035

OPRACOWANIE:

Urząd Miasta i Gminy w Międzychodzie

we współpracy z Wielkopolską Akademią
Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością, Spółka komandytowa
oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

Skład zespołu:

Irma Kuznetsova – kierownik zespołu,
Iwona Nowacka – recenzent dokumentu,
Nina Jędrusik – koordynator projektu,
Joanna Mucha.

*Szczególne podziękowania kierujemy dla
wszystkich osób – mieszkańców,
przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji
pozarządowych, instytucji publicznych, którzy
przyczynili się do powstania niniejszego
dokumentu.*

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	6
2.	DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI.....	8
3.	SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	18
3.1.	Wprowadzenie.....	18
3.2.	Struktura przestrzenno-funkcjonalna	18
3.3.	Przyczyny degradacji obszaru	27
3.3.1.	<i>Sfera społeczna.....</i>	<i>27</i>
3.3.2.	<i>Sfera gospodarcza</i>	<i>37</i>
3.3.3.	<i>Sfera środowiskowa</i>	<i>38</i>
3.3.4.	<i>Sfera przestrzenno-funkcjonalna</i>	<i>41</i>
3.3.5.	<i>Sfera techniczna.....</i>	<i>44</i>
3.4.	Lokalne potencjały obszaru	46
3.5.	Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	56
4.	OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI... 	60
5.	CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	62
6.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	65
6.1.	Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	66
6.2.	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	111
7.	OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM	114
8.	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	136
8.1.	Kompleksowość programu	136
8.2.	Koncentracja programu	136
8.3.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	137
8.3.1.	<i>Komplementarność przestrzenna</i>	<i>137</i>
8.3.2.	<i>Komplementarność problemowa</i>	<i>139</i>
8.3.3.	<i>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</i>	<i>145</i>
8.3.4.	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	<i>145</i>
8.3.5.	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	<i>147</i>

9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	149
10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	155
10.1. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.....	155
10.2. Koszty zarządzania	158
10.3. Ramowy harmonogram realizacji programu.....	158
11. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI.....	160
12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	166
12.1. Monitoring programu	166
12.2. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych	166
12.3. System wprowadzania modyfikacji do programu	167
13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	168
14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI.....	169
15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI.....	169
16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	170
16.1. Wskazanie zakresu zmian w planie ogólnym gminy	170
16.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	170
17 ZAŁĄCZNIKI	174
Załącznik nr 1: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji.....	174
Załącznik nr 2: Tabela ewaluacyjna.....	174
Załącznik nr 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	174
Spis tabel	176
Spis rycin	178

1 WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Z tego względu, nadawanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą stanowić jedynie narzędzie, a nie cel rewitalizacji.

Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyły rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr XII/96/2025 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Jedynym dotychczas sformalizowanym okresem, w którym Gmina Międzychód prowadziła rewitalizację były lata 2012-2021, kiedy to obowiązywał Lokalny Program Rewitalizacji tj. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Międzychód na lata 2012-2021”. Zmieniający się sposób rozumienia procesów rewitalizacji oraz doświadczenia polskich samorządów w tym zakresie, przyczyniły się do widocznej zmiany podejścia w metodyce wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Coraz częściej działania rewitalizacyjne odznaczają wieloaspektowy i zintegrowany charakter. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji z jednoczesnym zwiększeniem partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035, opracowany w oparciu o ustawę o rewitalizacji, stanowi dla gminy zaawansowane narzędzie, które w

sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi ze stanu kryzysowego obszar zdegradowany, ale będzie także przeciwdziałać pogłębianiu się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym obszarze oraz zapobieganie realizacji zagrożeń.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI– mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28); inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy; organy władzy publicznej; inne niż wymienione wyżej podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

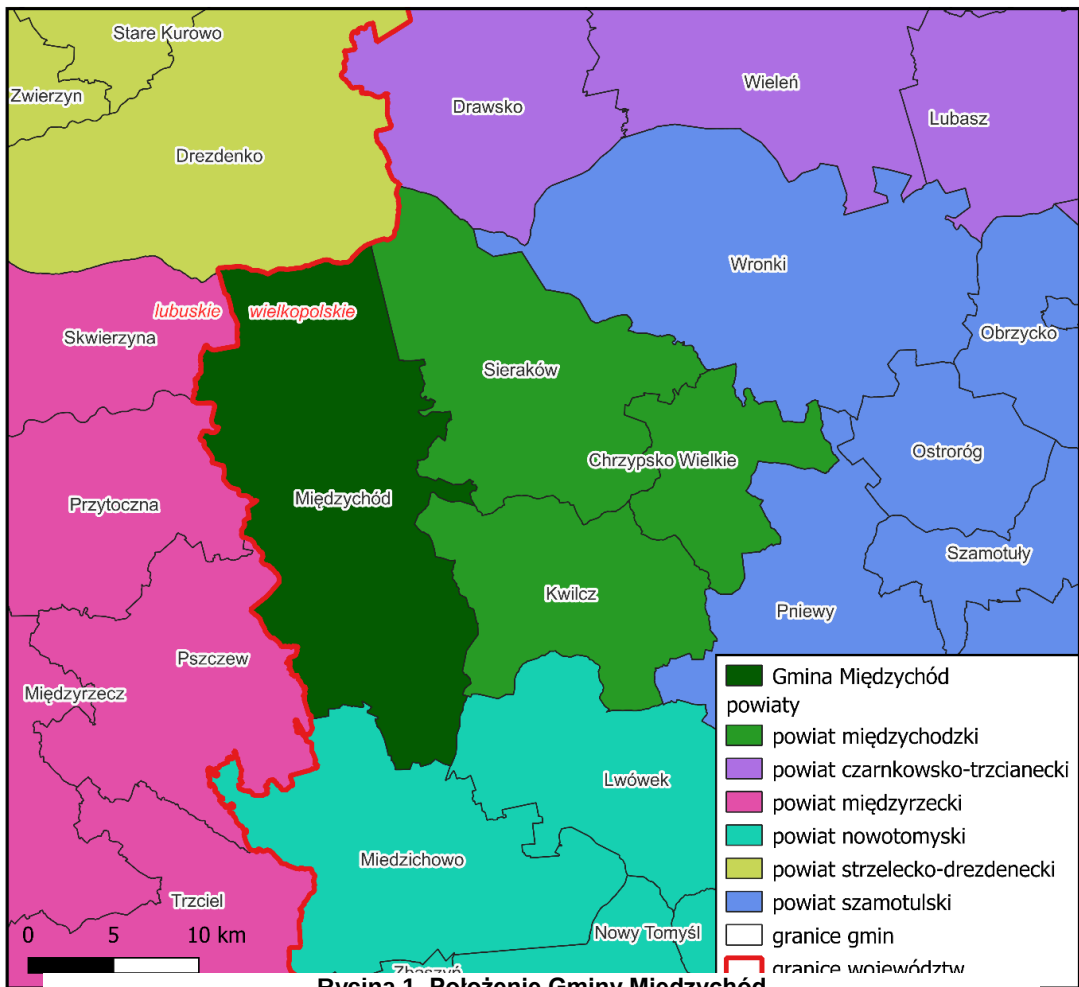
KOMITET REWITALIZACJI– stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza, wójta albo prezydenta miasta.

OBSZAR REWITALIZACJI– to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Podstawowe informacje

Gmina Międzychód, będąca gminą miejsko-wiejską, położona jest w zachodniej części województwa wielkopolskiego, na pograniczu z woj. lubuskim. Wchodzi w skład powiatu międzychodzkiego. Według danych GUS z 2023 roku w Gminie zameldowanych było 17 828 mieszkańców (z czego prawie 56% to ludność mieszkająca w mieście), natomiast wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 58,1 os./km².

Międzychód graniczy z ośmioma innymi gminami: od północy z gminą Drezdenko (pow. strzelecko-drezdenecki, woj. lubuskie), od północnego wschodu z gminą Sieraków (pow. międzychodzki), od wschodu z gminą Kwilcz (pow. międzychodzki), od południowego wschodu z gminą Lwówek (pow. nowotomyski), od południa z gminą Miedzichowo (pow. nowotomyski), od południowego zachodu z gminą Pszczew (pow. międzyrzecki, woj. lubuskie), od zachodu z gminą Przytoczna (pow. międzyrzecki, woj. lubuskie), od północnego zachodu z gminą Skwierzyna (pow. międzyrzecki, woj. lubuskie).

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Międzychód na lata 2023-2030.

Powierzchnia Gminy Międzychód wynosi 307,24 km², co stanowi 41,7% powierzchni powiatu międzychodzkiego oraz 1% województwa wielkopolskiego. Użytki rolne stanowią 30% powierzchni Gminy, a użytki leśne 52%. Powierzchnia miasta Międzychód, pełniącego funkcję centrum administracyjnego, oświatowego, kulturalnego, gospodarczego oraz usługowego Gminy, wynosi 7 km². Poza Międzychodem sieć osadniczą Gminy tworzą głównie małe i średnie wsie posiadające poniżej 500 mieszkańców.

W skład Gminy wchodzi 26 sołectw: Bielsko, Drzewce, Dormowo, Dzięcielín, Gorzycko Stare, Gorzyń, Gralewó, Głazewó, Kamionna, Kolno, Krzyżkówko, Lewice, Łowyń, Mnichy, Mierzyn, Muchocin, Mokrzec, Piłka, Popowo, Radgoszcz, Skrzydlewo, Sowia Góra, Tuczepy, Wielowieś, Zatom Nowy oraz Zatom Stary.

Sieć komunikacyjną w Gminie tworzy droga krajowa nr 24, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe oraz drogi gminne. Przez teren Gminy nie przebiegają drogi o znaczeniu międzynarodowym. Najbliższe takie drogi zlokalizowane są kolejno o ok. 12 i 20 km na zachód i południe od Gminy Międzychód i są nimi: droga ekspresowa S3 o oznaczeniu międzynarodowym E65 relacji północ-południe i autostrada A2 o oznaczeniu międzynarodowym E30 relacji wschód-zachód.

Odległość drogowa z miasta Międzychód do Poznania (będącego siedzibą władz wojewódzkich) wynosi niecałe 80 km, jednak podróż samochodem z Międzychodu do Poznania zajmuje ok. 1,5 godziny. Podróż do pozostałych większych ośrodków miejskich w regionie również wiąże się ze znaczącym czasem podróży. Przejazd autem do Gorzowa Wielkopolskiego, oddalonego o 63 km zajmuje ok. 50 minut, natomiast do Zielonej Góry oddalonej o 108 km nieco ponad godzinę. Świadczy to o niskiej dostępności komunikacyjnej Gminy i znacznym oddaleniu od usług świadczonych przez duże miasta.

W Gminie zlokalizowany jest nieczynny dworzec kolejowy na ul. Dworzec Główny 1. Gmina uczestniczy w staraniach o reaktywację linii kolejowych nr 368 Międzychód – Szamotuły (kierunek do Poznania) oraz linii 363 Międzychód – Skwierzyna (kierunek do Gorzowa) w ramach dofinansowania z Rządowego Programu "Kolej Plus" (podpisała stosowne porozumienia z Urzędami Marszałkowskimi i innymi samorządami). Reaktywacja linii znacząco poprawiłaby dostępność komunikacyjną Gminy, ułatwiając podróż z i do Gminy zarówno mieszkańcom, jak i potencjalnym turystom.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z metodyką prac przyjętą na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, w pierwszym etapie prac dokonano podziału Gminy Międzychód na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.

Wyznaczając w procesie delimitacji jednostki analityczne starano się odzwierciedlić specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Ważnym było również, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić intensywność użytkowania danego obszaru. Tak wypracowany podział sprawił, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona została w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne Gminy.

Dokonując podziału obszaru wiejskiego Gminy Międzychód na jednostki analityczne, zdecydowano się wykorzystać istniejący podział na obręby ewidencyjne. Analizując dane dotyczące liczby mieszkańców miasta Międzychód zauważono, że zamieszkuje je 9 581 osób (stan na 31 grudnia 2023 r. według danych Urzędu Miasta i Gminy Międzychód), co odpowiada 55,1% ogółu mieszkańców Gminy. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, taka jednostka nie mogłaby stanowić obszaru rewitalizacji. W związku z tym zdecydowano się podzielić miasto na trzy mniejsze jednostki, spełniając tym samym kryterium ustawowe. Granice nowych jednostek na terenie Międzychodu wydzielono wzdłuż granic działek ewidencyjnych oraz ciągów komunikacyjnych, dzięki czemu wytyczono obszar zachodni, wschodni i centrum miasta. W ten sposób powstały jednostki: „Międzychód 1”, „Międzychód 2” oraz „Międzychód 3”. Łącznie na terenie Gminy Międzychód wyodrębniono 32 jednostki analityczne, z czego jednostkę „Polanka” wyłączono z analizy wskaźnikowej ze względu na to, iż jest ona jednostką niezamieszkałą.

Wykaz jednostek analitycznych wraz z ulicami wchodzącymi w ich skład, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek analitycznych wyznaczonych na terenie Gminy Międzychód

Jednostka analityczna		Wykaz ulic/miejscowości
Lp.	Nazwa	
1	Międzychód 1	Akacyjowa, Grażyny Bacewicz, Bagienna, Brzoskwińska, Fryderyka Chopina, Andrzeja Chramca, Cmentarna, Czereśniowa, Ignacego Daszyńskiego (częściowo), Dębowa, Gorzycka (częściowo), Gruszkowa, Jabłoniowa, Jagodowa, Jaskółcza, Kalinowa, Mieczysława Karłowicza, Klonowa, Marii Konopnickiej, Karola Kurpińskiego, Witolda Lutosławskiego, Malinowa, Modrzewiowa, Stanisława Moniuszki, Morelowa, Muchocińska (częściowo), Na Ostrawy, Zygmunta Noskowskiego, Feliksa Nowowiejskiego, Ogrodowa, Olchowa, Ignacego Paderewskiego, Poznańska (częściowo), Napoleona Rutkowskiego, Sadowa, Słodowy Młyn, Władysława Szpilmana, Karola Szymanowskiego, Śliwkowa, Świerkowa, Truskawkowa, Wały Jana Kazimierza (częściowo), Wąska (częściowo), Wiatraczna (częściowo), Henryka Wieniawskiego, Wiśniowa, Kardynała Wyszyńskiego, Zagrodowa, Podgórna (częściowo), Stanisława Pohla (częściowo), Strzelecka (częściowo)
2	Międzychód 2	Browarowa, Czynu 600-lecia, Dworcowa, Dworzec Główny, Dworzec Letnisko, Garncarska, Generała Sikorskiego (częściowo), Tadeusza Gintera, Zygmunta Gracza, Wincentego Iczka, Jana Kilińskiego, Kościelna, Marszałka Piłsudskiego, Adama Mickiewicza, Mostowa, Nadjeziorna, Na Skarpie, Nowa, Plac Kościuszki, Plac Rolny, Poczтовая, Podgórna (częściowo), Stanisława Pohla (częściowo), Powstańców Wielkopolskich, Przy Wale, Rolna, Rybacka, Rynek, Rynkowa, Sienna, Słoneczna, Juliusza Słowackiego, Sokoła, Spichrzowa, Sportowa, Strażacka, Strzelecka (częściowo), Szeroka, Szkolna, Szpitalna, Św. Jana Pawła II (częściowo), Świętego Marcina, Oskara Tietza (częściowo), Jadwigi Tymek, Usługowa, Wjazdowa, Stanisława Wyspiańskiego, Zamkowa, Zaulek Rzeczny, Zewnętrzna, Zielona, 17 stycznia (częściowo), 3 Maja, Ignacego Daszyńskiego

		(częściowo), Gorzycka (częściowo), Muchocińska (częściowo), Portowa (częściowo), Poznańska (częściowo), Wały Jana Kazimierza (częściowo), Wąska (częściowo), Wiatraczna (częściowo)
3	Międzychód 3	Bolesława Chrobrego, Drukarska, Garbarska, Gazownicza, Józefa Kinała, Krótka, Nadbrzeżna, Polna, Portowa (częściowo), Teresy Remiszewskiej, Romana Ratajczaka, Składowa, Stanisława Wigury, Wioślarska, Franciszka Żwirki, Generała Sikorskiego (częściowo), Św. Jana Pawła II (częściowo), Oskara Tietza (częściowo), 17 stycznia (częściowo), Wały Jana Kazimierza (częściowo)
4	Bielsko	Bielsko
5	Dormowo	Dormowo
6	Dzięcielin	Dzięcielin
7	Głazewo	Brzezie Łąki, Głazewo
8	Gorzycko	Gorzycko Stare, Sterki
9	Gorzyń	Gorzyń
10	Gralewo	Gralewo
11	Kaliska	Kaliska
12	Kamionna	Kamionna, Kamionna Folwark, Wiktorowo
13	Kolno	Kolno, Kolno-Młyn, Zielona Chojna
14	Krzyżkówko	Krzyżkówko, Miłostówko, Wielki Młyn
15	Lewice	Dąbrówka, Leśniczówka Lewice, Lewice, Trzeszczak, Turze Rogi
16	Łowyń	Łowyń
17	Mierzyn-Drzewce	Drzewce, Drzewce-Leśniczówka, Mierzyn, Mierzynek, Żmijowiec
18	Międzychód Nadleśnictwo	Kamień, Kaplin, Radusz
19	Mnichy	Mnichy
20	Mokrzec	Mokrzec, Zwierzyniec
21	Muchocin	Muchocin, Muchocinek
22	Piłka	Piłka, Zamyślin
23	Popowo	Popowo
24	Puszcza	Przedlesie (w tym osada Międzychód), Puszcza
25	Radgoszcz	Radgoszcz
26	Skrzydlew	Skrzydlew
27	Sowia Góra	Sowia Góra
28	Tuczępy	Mniszki, Papiernia, Tuczępy
29	Wielowieś	Wielowieś
30	Zatom Nowy	Jenatowo, Zatom Nowy
31	Zatom Stary	Aleksandrowo, Zatom Stary
32	Polanka	Polanka

Źródło: opracowanie własne.

Szczegółowe dane dotyczące demografii i powierzchni wyznaczonych jednostek analitycznych przedstawione zostały w następnej tabeli. Największą jednostką pod względem liczby ludności jest jednostka „Międzychód 2”, zamieszkiwana przez 5 049 osób, co stanowi 29,03% całkowitej liczby mieszkańców Gminy. Największą jednostką pod względem powierzchni jest natomiast „Międzychód Nadleśnictwo”, zajmująca 58,33 km², co stanowi 19,00% powierzchni całej Gminy.

Tabela 2. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Międzychód

Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców w	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców w Gminy (%)
Lp.	Nazwa				
1	Międzychód 1	3,5	1,14%	2 347	13,49%
2	Międzychód 2	2,17	0,71%	5 049	29,03%
3	Międzychód 3	1,32	0,43%	2 185	12,56%
4	Bielsko	9,18	2,99%	1 546	8,89%
5	Dormowo	10,32	3,36%	127	0,73%
6	Dzięcielin	2	0,65%	327	1,88%
7	Głazewo	14,09	4,59%	389	2,24%
8	Gorzycko	11,36	3,70%	126	0,72%
9	Gorzyń	9,28	3,02%	274	1,58%
10	Gralewo	7,59	2,47%	123	0,71%
11	Kaliska	3,72	1,21%	4	0,02%
12	Kamionna	13,33	4,34%	500	2,87%
13	Kolno	12,7	4,14%	394	2,27%
14	Krzyżkówko	4,27	1,39%	54	0,31%
15	Lewice	20,66	6,73%	184	1,06%
16	Łowyń	17,22	5,61%	769	4,42%
17	Mierzyn-Drzewce	17,07	5,56%	320	1,84%
18	Międzychód Nadleśnictwo	58,33	19,00%	134	0,77%
19	Mnichy	3,86	1,26%	159	0,91%
20	Mokrzec	4,59	1,49%	117	0,67%
21	Muchocin	14,1	4,59%	304	1,75%
22	Piłka	7,17	2,34%	242	1,39%
23	Popowo	2,49	0,81%	31	0,18%
24	Puszcza	3,98	1,30%	168	0,97%
25	Radgoszcz	5,52	1,80%	399	2,29%
26	Skrzydlewó	6,96	2,27%	134	0,77%
27	Sowia Góra	0,26	0,08%	17	0,10%
28	Tuczępy	14,91	4,86%	138	0,79%
29	Wielowieś	2,78	0,91%	440	2,53%
30	Zatom Nowy	9,21	3,00%	103	0,59%
31	Zatom Stary	8,97	2,92%	290	1,67%
32	Polanka (obszar niezamieszkały)	4,15	1,35%	0	0,00%

Źródło: opracowanie własne.

Sporządzony i przedstawiony powyżej podział Gminy Międzychód na jednostki analityczne daje możliwość prowadzenia analiz porównawczych, a także obserwacji zjawisk kryzysowych w dłuższym okresie.

Na kolejnej rycinie przedstawiono podział Gminy Międzychód na jednostki analityczne w ujęciu przestrzennym.

Rycina 2.
Gminy

Podział
Międzychód

na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W kolejnym kroku dla wyznaczonych jednostek zebrane i obliczone zostały wskaźniki opisujące sferę: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Następnie na ich podstawie wyznaczone zostały wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer. Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer.

W poniższej tabeli przedstawiono jednostki analityczne, które spełniały powyższe kryteria wraz z wartością wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej oraz oznaczeniem występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „-” oznacza występowanie negatywnych zjawisk a „+” ich brak).

Były to jednostki: **Kaliska, Tuczępy, Międzychód Nadleśnictwo, Sowia Góra, Zatom Nowy, Mnichy, Międzychód 2, Zatom Stary, Gorzycko, Gorzyń oraz Międzychód 3.** Szczegółowe zestawienie wskaźników przedstawione zostało w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Międzychód.

Tabela 3. Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Międzychód

Jednostka analityczna	Sfera społeczn a	Sfera gospodarcz a	Sfera środowiskow a	Sfera przestrzenn o- funkcjonalna	Sfera techniczna
Kaliska	-0,983	+	-	-	+
Tuczępy	-0,888	+	-	+	-
Międzychód Nadleśnictwo	-0,620	-	-	+	+
Sowia Góra	-0,485	+	-	+	+
Zatom Nowy	-0,282	+	-	+	-
Mnichy	-0,259	+	-	+	+
Międzychód 2	-0,226	-	+	-	-
Zatom Stary	-0,191	+	-	+	+
Gorzycko	-0,165	+	-	+	+
Gorzyń	-0,060	+	-	+	+
Międzychód 3	-0,050	-	+	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Międzychód.

W konsekwencji dało to podstawę do zakwalifikowania tych jednostek do obszaru zdegradowanego, którego łączna powierzchnia wynosi 123 km², co stanowi 40,18% powierzchni Gminy, a zamieszkiwany jest przez 8 479 osób, które odpowiadają 48,75% ogółu mieszkańców Gminy.

Tabela 4. Przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej przeprowadzonej dla Gminy Międzychód w podziale na jednostki analityczne

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej (os.)	Udział wśród całkowitej ludności Gminy (%)	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)
Kaliska	-0,983	2	4	0,02%	3,7	1,21%
Tuczępy	-0,888	2	138	0,79%	14,9	4,86%
Międzychód Nadleśnictwo	-0,620	2	134	0,77%	58,3	19,00%
Sowia Góra	-0,485	1	17	0,10%	0,3	0,08%
Zatom Nowy	-0,282	2	103	0,59%	9,2	3,00%
Mnichy	-0,259	1	159	0,91%	3,9	1,26%
Międzychód 2	-0,226	3	5 049	29,03%	2,2	0,71%
Zatom Stary	-0,191	1	290	1,67%	9,0	2,92%
Gorzycko	-0,165	1	126	0,72%	11,4	3,70%
Gorzyń	-0,060	1	274	1,58%	9,3	3,02%
Międzychód 3	-0,050	3	2 185	12,56%	1,3	0,43%
SUMA			8 479	48,75%	123	40,18%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Z ustawy o rewitalizacji wynika, że aby dany obszar gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, by występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz by był on istotny dla rozwoju lokalnego całej gminy. Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód kierowano się również zasadą nieprzekraczalności ustawowych wartości 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być ponadto podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Wyboru dokonano na podstawie łącznego spełnienia następujących kryteriów:

- jednostki są zamieszkiwane przez co najmniej 100 mieszkańców,
- jednostki cechują się potencjałem społecznym i gospodarczym do prowadzenia działań rewitalizacyjnych,
- zachodzi w nich koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej,
- w jednostkach stwierdzono współwystępowanie zjawisk kryzysowych przynajmniej w dwóch z pozostałych sfer.

W związku z tym, jako obszar rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód przyjęto jednostkę analityczną „**Międzychód 2**” oraz zamieszkałą część jednostki analitycznej „**Tuczępy**”.

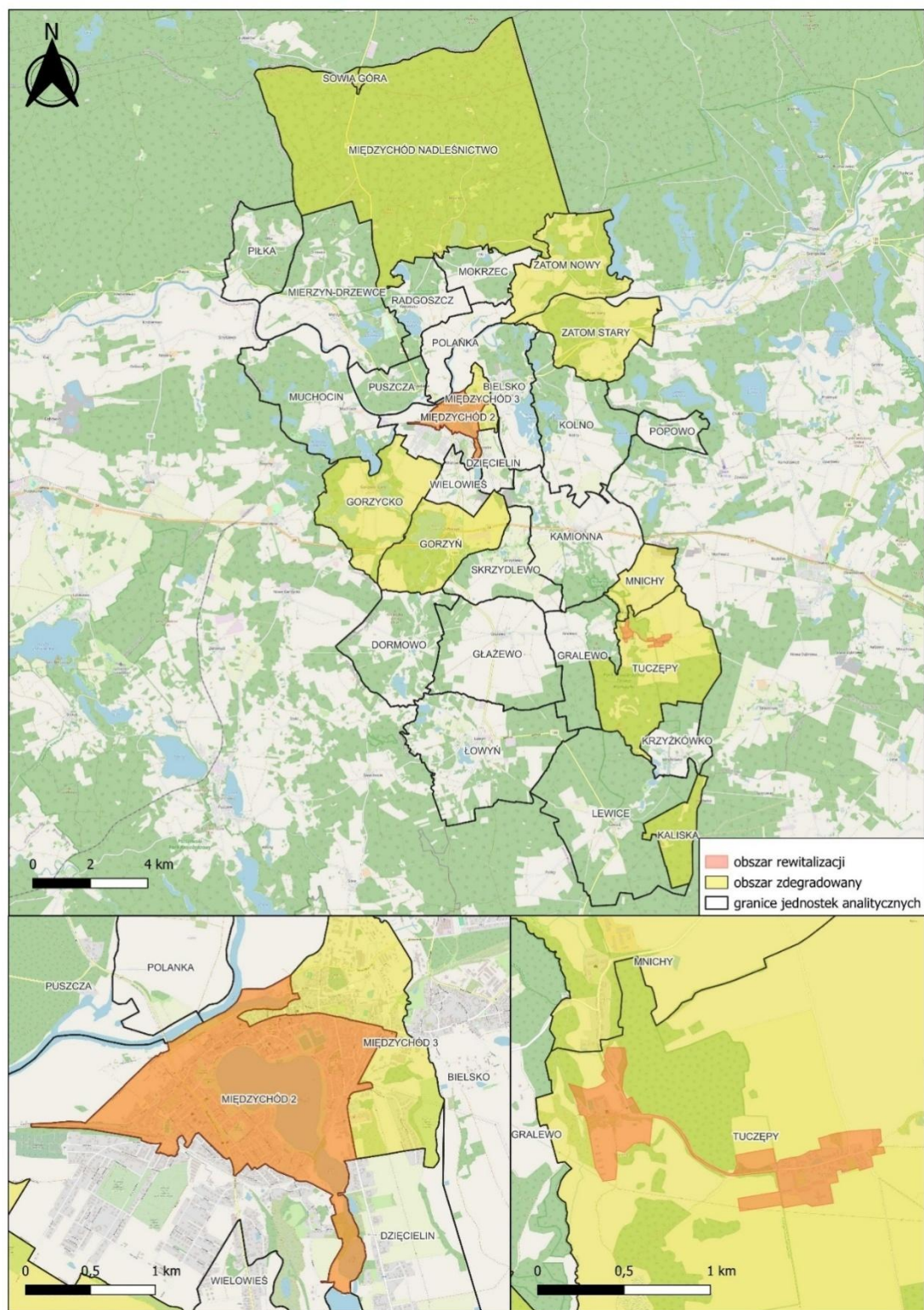
„**Międzychód 2**” – to jednostka znajdująca się w centralnej części Gminy. Jej powierzchnia wynosi 2,2 km², co daje 0,71% powierzchni Gminy. Jednostkę tę zamieszkuje 5 049 osób, czyli 29,03% populacji Gminy. Zachodzi tam koncentracja zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Na jej terenie znajdują się m.in. Urząd Miasta i Gminy, Międzychodzki Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji, Ośrodek Pomocy Społecznej, Muzeum Regionalne, Komenda Powiatowa Policji, Park Miejski, Jezioro Miejskie, plaża miejska, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, dworzec kolejowy, sklepy spożywcze, punkty apteczne, a także inne usługi służące lokalnej społeczności. Z tego względu jednostkę należy uznać za istotną z punktu widzenia rozwoju lokalnego oraz cechującą się potencjałem społecznym i gospodarczym do prowadzenia działań rewitalizacyjnych.

„**Tuczępy**” – to jednostka analityczna położona w południowej części Gminy Międzychód. Ze względu na dużą powierzchnię użytków rolnych i leśnych występujących na jej obszarze oraz stanowiących obszary niezamieszkałe zdecydowano się zawęzić obszar rewitalizacji do obszaru zamieszkałego mającego największy potencjał społeczny i gospodarczy do prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Stąd też obszar rewitalizacji w wyznaczonej jednostce analitycznej posiada powierzchnię 0,39 km², co daje 0,13% powierzchni Gminy. Jednostkę tę zamieszkuje 138 osób, czyli 0,79% populacji Gminy. Zachodzi tam wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej, środowiskowej oraz technicznej. W granicach obszaru znajdują się m.in. Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej oraz obiekty zabytkowe.

Wyznaczony obszar rewitalizacji wpisuje się w ustawowe ramy wyznaczania takich obszarów. Łącznie obejmuje on 0,84% powierzchni całej Gminy oraz jest zamieszkiwany przez 29,82% mieszkańców całej Gminy, co umożliwi koncentrację terytorialną działań

rewitalizacyjnych.

Rycina 3. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. WPROWADZENIE

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy wyznaczonego **obszaru rewitalizacji** przyjętego w Uchwale XII/96/2025 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 18 lutego

2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód, jako obszar Gminy wymagający szczególnego wsparcia. i wyznaczonego na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód oraz konsultacji społecznych.

Celem diagnozy szczegółowej **jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano różnorodne metody diagnostyczne (w tym ankiety, wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2. STRUKTURA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Podobszar rewitalizacji Międzychód 2

Podobszar rewitalizacji Międzychód 2 obejmuje swoim zasięgiem historyczny układ urbanistyczny miasta. Wrzecionowaty kształt średniowieczny układu miasta zawdzięcza jego lokacji między Jeziorem Miejskim a rzeką Wartą. Z rynku poprowadzone są trzy drogi wylotowe: w kierunku wschodnim, zachodnim oraz w stronę jeziora. Jezioro Miejskie stanowiło główny przyczynnik atrakcyjności osiedleńczej Międzychodu, stąd jego ścisłe powiązanie z historyczną zabudową. Na uwagę zasługuje również zabytkowa zabudowa powstała w południowej linii wrzecionowatego śródmieścia, lokowana krajobrazowo, z podwórzami wychodzącymi na jezioro. Lokacja ta miała również charakter gospodarczy, pozwalała bowiem rybakom szybko przedostać się do kupców, a po wstępnej obróbce na tyłach budynków połów trafiał do kupców. Ze względu na ograniczoną przestrzeń między jeziorem a rzeką Wartą, historyczna część miasta cechuje się niezwykle skupioną i ciasną zabudową.

Zabudowę kamieniczną wielorodzinną tworzą głównie kamienice powstałe w XIX w., wznoszące się nawet na 3 kondygnacje. Aspekt ten wraz z jedynie trzema szlakami wylotowymi z miasta świadczy, iż projektowane było ono jako niewielka osada, głównie rybacka. Okres rozwoju Międzychodu jest ściśle powiązany z funkcjonującą przeprawą przez Wartę, która nie tylko stanowiła ważne źródło dochodu dla miejscowej ludności, ale była determinantą do przestrzennej ekspansji. Choć administracyjnie granice miasta wyznaczone są wzdłuż rzeki Warty, co nadaje mu równoleżnikowego charakteru, to możliwość uprawy żyznych ziem na północnym brzegu rzeki stanowiła ważny element rozwojowy.

W Międzychodzie najstarszym funkcjonującym zakładem przemysłowym jest przetwórnia owocowo-warzywna „Międzychód”, znana m.in. z produkcji dań gotowych, sosów czy przecierów. Wschodnia część podobszaru rewitalizacji, w ciągu linii kolejowej gromadzi większe zakłady przemysłowe na terenie miasta, przeplatające się z ekstensywną zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Na terenach tych współwystępują również funkcje usługowe, najczęściej lokowane przy posesjach mieszkalnych. Głównymi miejscami zagęszczenia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – z wyłączeniem rynku – są z kolei główne arterie komunikacyjne wciągach dróg wojewódzkich nr 160 i 182. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna widoczna jest głównie w ciągach ulic Sikorskiego – 17 Stycznia oraz Marszałka Piłsudskiego. Powiązana jest ona również z lokalizacją dworca kolejowego, tworząc zwarte kwartały na zachód od ulicy Piłsudskiego. Centralna lokalizacja Jeziora Miejskiego z jednej strony wpływa korzystnie na mikroklimat miasta i współtworząc jego charakter, z drugiej zaś determinuje rozpraszanie funkcji i zabudowy.

Ważnym elementem krajobrazu rzutującym na układ urbanistyczny miasta oraz rozwój jego struktur funkcjonalno-przestrzennych jest również rzeka Warta. Położona na północ od podobszaru rewitalizacji Międzychód 2, stanowi nieodłączny element rozwoju usług. Nad Wartą również rozwijało się rybołówstwo, czego świadectwem jest stary port oraz towarzysząca mu przystań. Niewielka część obszaru rewitalizacji położona jest na obszarze zagrożenia powodzią, związanym z przepływającą rzeką Wartą. Wzdłuż niej położone są obszary, na których możliwe jest wystąpienie powodzi. Zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego obszar rewitalizacji znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat),
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa Wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że teren objęty rewitalizacją znajduje się:

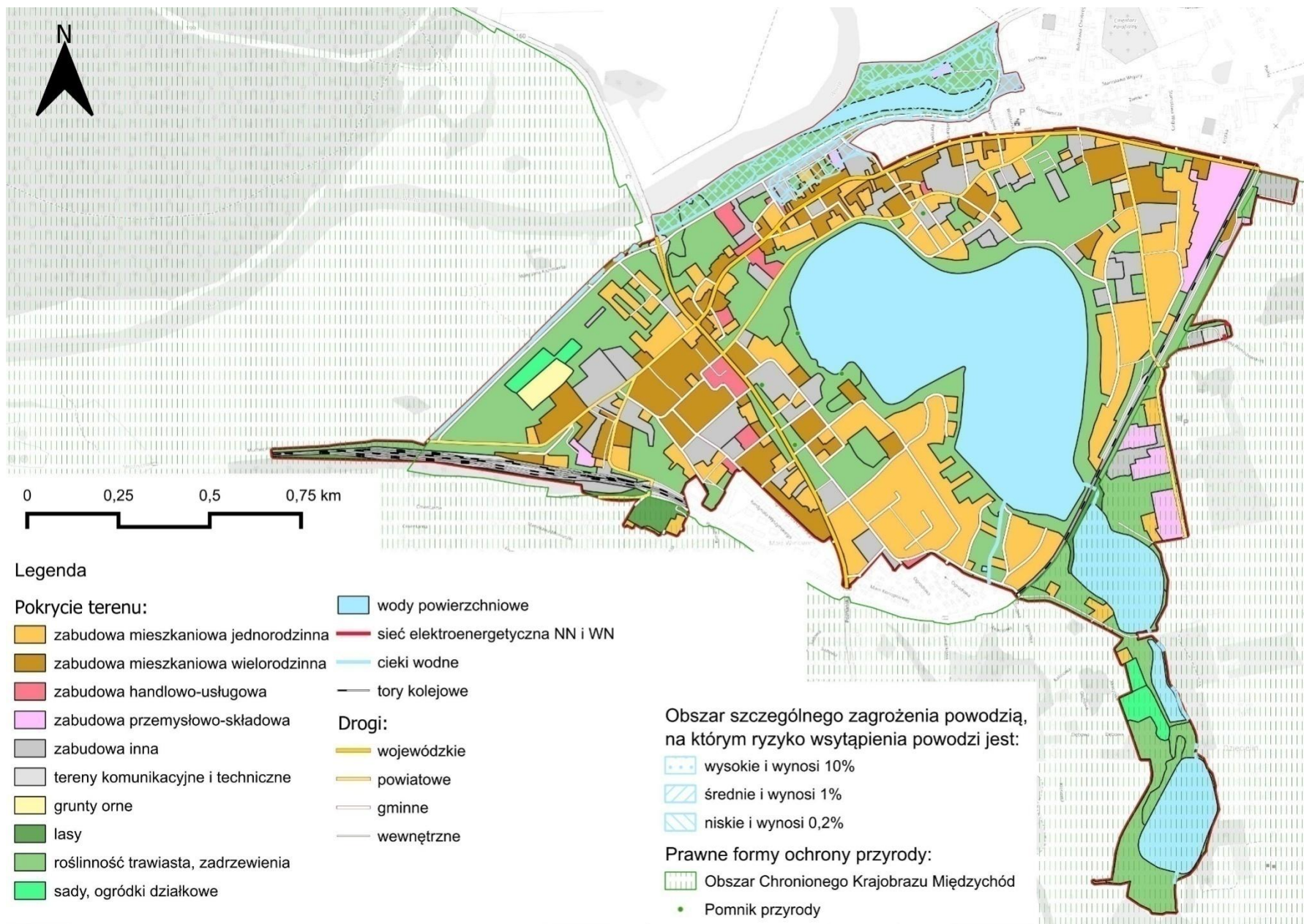
- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat),
- poza obszarem, narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zapisy wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy zapewnić swobodny przepływ wód powodziowych, poprzez zakaz nowej zabudowy.

Obecność terenów zalewowych uniemożliwiła rozwój przemysłu na tym obszarze, co z kolei wpłynęło na rozwój funkcji usługowych. Przejawem tego w obecnej strukturze przestrzennej miasta jest np. lokalizacja Targowiska Miejskiego przy ulicy Browarowej.

Malownicza lokalizacja Międzychodu wiąże się również z tym, iż w granicach miasta, a także obszaru rewitalizacji występują prawne formy ochrony przyrody, do których zaliczyć

należyObszar Chronionego Krajobrazu H (Międzychód) oraz występujące pomniki przyrody ożywionej.

Podobszar rewitalizacji Międzychód 2 ze względu na to, iż obejmuje swoim zasięgiem historyczny układ urbanistyczny miasta, cechuje się również znacznym nagromadzeniem budynków i obiektów zabytkowych, w tym objętych wpisem do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wśród budynków zabytkowych przeważają te pełniące funkcje mieszkaniowe i sakralne. Ważnym obiektem z perspektywy dziedzictwa lokalnego jest również budynek dworca wraz z zespołem zabudowań towarzyszących z przełomu XIX i XX w. Począwszy od 2016 roku, gdy zawieszono wszelkie połączenia kolejowe na trasie międzychodzkiej, zabudowania stopniowo ulegają degradacji służąc częściowo jako pomieszczenia magazynowe. Obecnie trwają prace związane z przywróceniem ruchu kolejowego na trasę Skwierzyna-Międzychód, co ma nastąpić w 2029 roku.

Tabela 5. Wykaz zabytków nieruchomych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Międzychód 2 objętych wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

Wykaz zabytków nieruchomych na podobszarze rewitalizacji Międzychód 2
kościół par. pw. św. Jana Chrzciciela, XVI-XVII, 1903, nr rej.: 504/A z 10.03.1969
zespół kościoła ewangelickiego, ul. Piłsudskiego 18, nr rej.: 747/Wlkp/A z 10.03.1969 i z 16.03.1992
- kościół, ob. rzym.-kat. par. pw. Niepokalanego Serca Maryi, 1838, 1913
- cmentarz przy kościele, XVII
- ogrodzenie z wnękami i płytami nagrobnymi, XVII – XIX
zespół stacji kolejowej, nr rej.: 10/Wlkp/A z 18.06.1999:
- dworzec kolejowy, 1888
- magazyn, 1888
- szale, 1888
- 3 domy mieszkalne, przy dworcu, 1910
- parowozownia, 1910
- 2 nastawnie, 1910
dom, ul. Bohaterów Stalingradu 21, 1 poł. XIX, nr rej.: 916 z 21.02.1970
szkoła, ul. Lczka 3, 1903, nr rej.: 252/Wlkp/A z 21.11.2005
- ogrodzenie z bramami jw.
dom, ul. Kilińskiego 9, pocz. XIX, nr rej.: 638 z 24.06.1969
dom, ul. Kościelna 1, 1 poł. XIX, nr rej.: 403 z 15.06.1992
starostwo, ob. UMiG, ul. Piłsudskiego 2, 1880, 1911, nr rej.: 53/Wlkp/A z 2.04.2001
- ogrodzenie, mur., nr rej.: jw.
dom, ul. Piłsudskiego 33 (d.Armi Czerwonej 15), 1 poł. XIX, nr rej.: 918 z 21.02.1970
dom, Rynek 1, 1 poł. XIX, nr rej.: 637 z 24.06.1969
dom, Rynek 2, 1 poł. XIX, nr rej.: 919 z 21.02.1970
dom, Rynek 3, 1 poł. XIX, nr rej.: 920 z 21.02.1970
hotel „Pod Białym Orłem”, Rynek 11, pocz. XX, nr rej.: 54/Wlkp/A z 10.05.2001
dom, ul. Rynkowa 1, XVIII/XIX, nr rej.: 502 z 10.03.1969
dom, ul. Rynkowa 2, XVIII/XIX, nr rej.: 465 z 1.02.1969
dom, ul. Rynkowa 3, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 443 z 1.02.1969
dom, ul. Rynkowa 4, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 453 z 1.02.1969
dom, ul. Rynkowa 6, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 464 z 1.02.1969
dom, ul. Rynkowa 7, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 466 z 3.02.1969
dom, ul. Rynkowa 8, 1 poł. XIX, nr rej.: 479 z 3.02.1969
dom, ul. Rynkowa 9, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 1195/Wlkp/A z 4.02.1969
dom, ul. 17 Stycznia 30, szach., 1 poł. XIX, nr rej.: 640 z 24.06.1969

dom, ul. 17 Stycznia 32, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 922 z 21.02.1970
dom, ul. 17 Stycznia 33, 1 poł. XIX, nr rej.: 642 z 24.06.1969
dom, ul. 17 Stycznia 34, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 643 z 24.06.1969
dom, ul. 17 Stycznia 37, szach., 1 poł. XIX, nr rej.: 923 z 21.02.1970
dom, ul. 17 Stycznia 38, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 644 z 24.06.1969
dom, ul. 17 Stycznia 40, szach., 1 poł. XIX, nr rej.: 645 z 24.06.1969

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru zabytków województwa wielkopolskiego.

Podobszar rewitalizacji Tuczępy

Podobszar rewitalizacji Tuczępy obejmuje swoim zasięgiem dawną wieś folwarczną Mniszki. Obszar ten składa się z dawnej zabudowy folwarcznej w zachodniej części, która obecnie stanowi siedzibę Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej oraz zabudowań mieszkaniowych i zagrodowych we wschodniej części. Wieś Mniszki powstała w XVIII w. jako część majątku należącego do mnichów z Paradyżu (część wsi Gościkowo, pow. świebodziński). W swojej historii wieś wędrowała między rodzinami szlacheckimi jako majątek prywatny, co przyczyniło się do napływu ludności wyznania ewangelickiego. W tak małej miejscowości funkcjonowała nawet szkoła ewangelicka. Niemniej najważniejszym aspektem rozwoju był rozwój rolnictwa oraz młyn wodny (następnie parowy) na rzece Kamionce, który pozwalał na produkcję mąki. Na terenie Mniszek funkcjonowały również: gorzelnia parowa, cegielnia czy przemysłowa tuczarnia trzody chlewnej. Rozwój wsi oparty był zatem na produkcji rolniczej oraz podobnie jak w przypadku Międzychodu – przetwórstwie żywności.

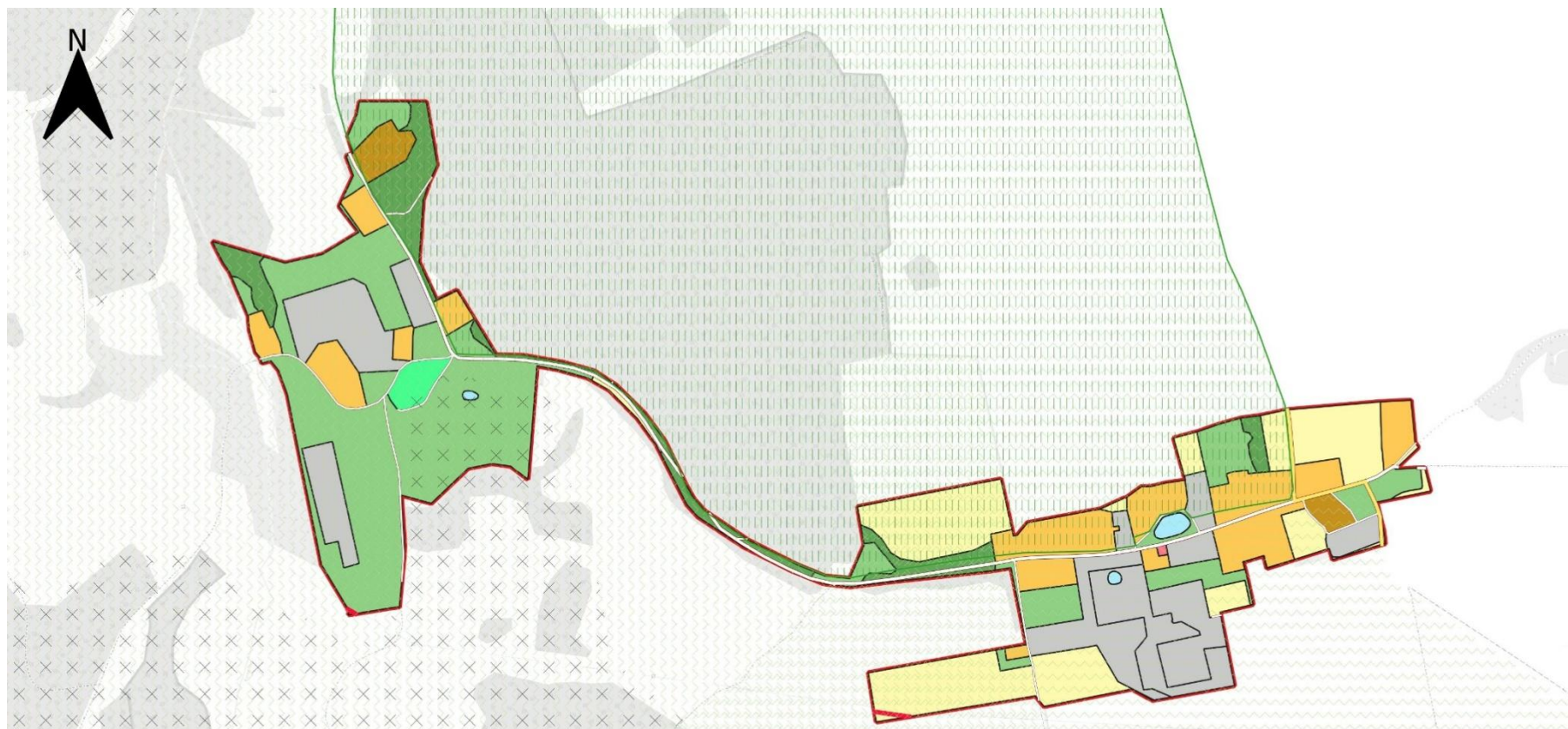
Najstarsze zabudowania wsi tworzą folwark w zachodniej części podobszaru rewitalizacji, a wśród nich znajdują się zabudowania gospodarcze, domy mieszkalne, ale również okazała willa, stanowiąca lokum dla właścicieli majątku. Zabudowania we wschodniej części podobszaru rewitalizacji datowana są na II poł. XX w., a ich lokalizacja głównie powiązana jest z jakościowymi terenami produkcji rolnej oraz obecną do lat 90. XX w. na skraju wsi przemysłową tuczarnią trzody chlewnej.

Obecność rozwiniętego rolnictwa oraz przetwórstwa zapewniała stabilność gospodarczą dla mieszkańców wsi, co na przełomach wieków pozwoliło na zachowanie liczby ludności. Obecnie wieś Mniszki zamieszkiwana jest przez 138 osób, które głównie zajmują się rolnictwem, znajdują zatrudnienie w Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej lub dojeżdżają do miejsca zatrudnienia w okolicznych miejscowościach.

Pozostałości zabudowań folwarcznych mieszczące Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej oraz urokliwe tereny Parku Krajobrazowego Doliny Kamionki sprawiają, że we wsi dostrzegany jest potencjał do rozwoju turystyki poznawczej. Poza Parkiem Krajobrazowym Doliny Kamionki na podobszarze rewitalizacji Tuczępy występują następujące prawne formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu H (Międzychód),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk NATURA2000,
- Otulina Pszczewskiego Parku Krajobrazowego.

Na podobszarze rewitalizacji Tuczępy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Legenda

Pokrycie terenu:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
- zabudowa handlowo-usługowa
- zabudowa inna
- grunty orne
- lasy
- roślinność trawiasta, zadrzewienia
- sady, ogródki działkowe

- wody powierzchniowe
- sieć elektroenergetyczna NN i WN

Drogi:

- powiatowe
- gminne
- wewnętrzne

Prawne formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy Dolina Kamionki
- Szczepowski Park Krajobrazowy - Otulina

- Obszar Chronionego Krajobrazu Międzychód
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk NATURA2000

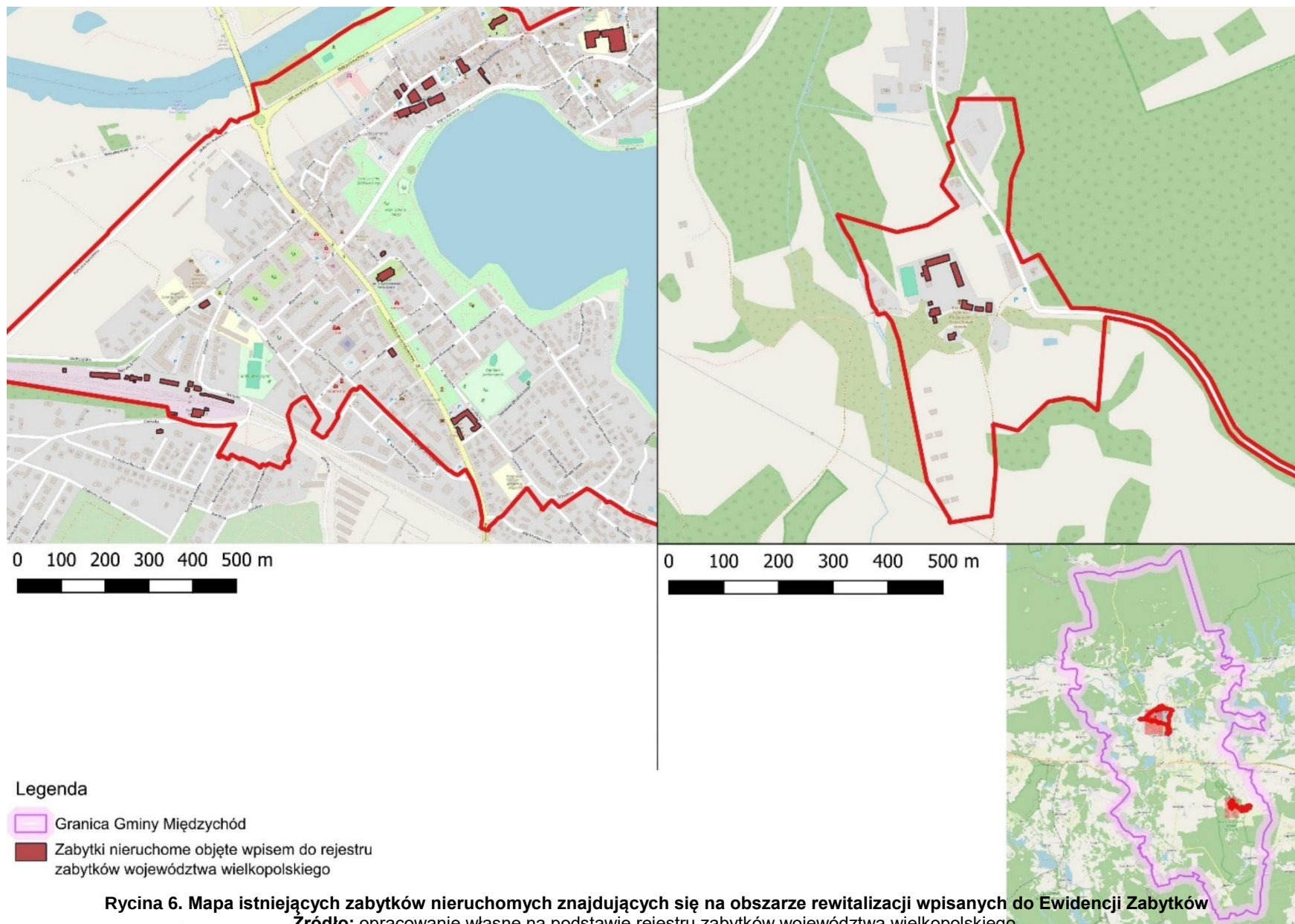
Rycina 5. Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru rewitalizacji Tuczepy
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Wśród zabytków zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji, ujęty w rejestrze zabytków województwa wielkopolskiego jest zespół dworski i folwarczny (nr rej. 555/Wlkp/A z 16.10.2007 r.), na który składają się:

- dwór, 1890/XX
- willa, 1910
- park, XIX
- folwark, 1863-1915:
 - budynek wielofunkcyjny
 - stajnia
 - chlewnia
 - płatkarnia.

Poniżej przedstawiono graficzną lokalizację zabytków na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w Gminie Międzychód.

3.3. PRZYCZYNY DEGRADACJI OBSZARU

3.3.1. Sfera społeczna

Wyznaczony w Gminie Międzychód obszar rewitalizacji charakteryzuje się znaczną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Zjawiska te zdiagnozowane zostały w przeprowadzonej dla sfery społecznej analizie wskaźnikowej, w której pod uwagę wzięte zostały następujące obszary problematyczne: **bezrobocie, alkoholizm, ubóstwo, przestępczość, osoby ze szczególnymi potrzebami, kapitał społeczny oraz poziom uczestnictwa w życiu publicznym.**

Dodatkowo, przeprowadzona diagnoza pogłębiona przyczyn degradacji obszaru rewitalizacji pozwoliła na ujawnienie występowania innych negatywnych zjawisk społecznych, których nie obejmowała analiza wskaźnikowa.

Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, które może przerodzić się w poważny problem, zwłaszcza kiedy jego poziom i natężenie pozostają wysokie w długim okresie. Niekorzystne tło, które utrwała bezrobocie w gospodarce jest główną przyczyną pojawienia się bezrobocia długookresowego (które trwa ponad rok). Wydłużający się okres poszukiwań pracy wywołuje szereg strat, zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. Stanowi też zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Międzychodzie, na stan 31 grudnia 2023 roku obszar rewitalizacji zamieszkiwało 89 osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Spośród nich, 24 mieszkańców stanowiły osoby długotrwale bezrobotne pozostające bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie problemu bezrobocia na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie wskaźników z zakresu bezrobocia pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią dla gminy.

Tabela 6. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko bezrobocia na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

BEZROBOCIE				
Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobozaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	1,72	1,45	1,71	1,64
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	26,2%	50,0%	26,7%	28,4%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	0,6%	1,4%	0,6%	0,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zjawisko bezrobocia występuje ze znacznie większym nasileniem w porównaniu do pozostałej części obszaru gminy. Sytuację tą potwierdza wskaźnik liczby osób bezrobotnych na 100 mieszkańców, który osiągnął wartość 1,71 i był wyższy od średniej gminnej wynoszącej 1,64. Ponadto wyższą wartość osiągnął również wskaźnik odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej licznie mieszkańców, który wyniósł 0,6% przy średniej gminnej na poziomie 0,4%.

Problem zjawiska bezrobocia został również poruszony podczas przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych. W trakcie rozmów interesariusze rewitalizacji wskazywali, że kluczowymi czynnikami wpływającymi na poziom bezrobocia są niskie zarobki, a także niedostateczne przygotowanie zawodowe mieszkańców, co znacząco utrudnia im zdobycie odpowiednich stanowisk. Ponadto podkreślali oni również, że coraz częściej osoby zmagające się z trudnościami w znalezieniu zatrudnienia decydują się na poszukiwanie pracy nie tylko poza obszarem rewitalizacji, ale również poza granicami Gminy Międzychód.

Należy zwrócić uwagę, że długotrwałe bezrobocie niesie ze sobą negatywne skutki nie tylko dla samych bezrobotnych, ale także dla ich najbliższego otoczenia, w szczególności dla rodzin. Utrata stałych dochodów może prowadzić do zagrożenia ubóstwem, wykluczenia społecznego oraz pogorszenia stanu zdrowia, co w konsekwencji przekłada się na obniżenie samooceny, rozwój depresji, popadanie w nałogi, a w skrajnych przypadkach – na konflikty z prawem. Należy jednak zaznaczyć, że zjawisko długotrwałego bezrobocia wciąż jest nieco niższe w porównaniu do średniej dla gminy.

Ubóstwo

Zjawisko ubóstwa przede wszystkim rozumiane jest jako ograniczenie środków do życia, skutkującym samym obniżeniem się jego poziomu poza akceptowane w kraju zamieszkania minimum. Zgodnie z danymi pozyskanymi z Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie, w 2023 roku na obszarze rewitalizacji z pomocy społecznej łącznie korzystało 103 mieszkańców, z czego aż 57 z tytułu ubóstwa. Z kolei łączna kwota wypłaconych zasiłków w 2023 roku wyniosła 208 824,00 zł. Porównanie wskaźników z zakresu ubóstwa pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniżej tabeli.

Tabela 7. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko ubóstwa na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

UBÓSTWO				
Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	1,1%	2,2%	1,1%	0,8%
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	3 935,52	7 330,43	4 025,84	3 061,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie zjawiska ubóstwa na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Analizując wartości wskaźników zauważyć można, że zarówno wskaźnik odsetka osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców, jak i wskaźnik kwoty wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców osiągnęły wartości wyższe od średniej gminnej.

Ubóstwo bardzo często kojarzone jest ze zjawiskiem bezrobocia, jednak jego geneza jest znacznie bardziej złożona. Przeprowadzone warsztaty rewitalizacyjne wykazały, że jedną z głównych przyczyn tego zjawiska na obszarze rewitalizacji jest alkoholizm, który według interesariuszy może wynikać z braku lub niewłaściwych wzorców, niedostatecznych zainteresowań oraz braku motywacji i chęci do zmiany sytuacji życiowej. Innym istotnym źródłem ubóstwa są niskie zarobki które uniemożliwiają mieszkańcom finansowanie podstawowych potrzeb, co zmusza ich do korzystania z usług pomocy społecznej.

Zjawisko ubóstwa niesie ze sobą poważne konsekwencje społeczne, gdyż w rodzinach dotkniętych tym problemem często obserwuje się spadek aspiracji zawodowych dorosłych, co w konsekwencji prowadzi do obniżenia ambicji edukacyjnych dzieci. W wyniku tego negatywne wzorce zachowań są przekazywane kolejnym pokoleniom, utrwalając tzw. „ubóstwo dziedziczne”. Dodatkowo, ubóstwo często skutkuje dyskryminacją oraz marginalizacją, co wpływa na obniżenie poczucia własnej wartości i może przyczyniać się do rozwoju depresji oraz innych problemów zdrowotnych.

Zjawisko ubóstwa wpływa również na warunki na inne warunki życia mieszkańców, w tym warunki mieszkaniowe. Bardzo często osoby o niskich dochodach nie mogą pozwolić sobie na wynajem lub też zakup mieszkania na wolnym rynku, co wpływa na jakość ich życia. Jedną z form wsparcia w tej sytuacji stanowią mieszkania komunalne, odgrywają kluczową rolę w łagodzeniu skutków ubóstwa wśród mieszkańców. Gmina Międzychód posiada w swoich zasobach mieszkania komunalne – obecnie na samym obszarze rewitalizacji znajduje się 405 lokali komunalnych. Jednakże przeprowadzone na warsztatach rewitalizacyjnych rozmowy z interesariuszami wykazały, że liczba ta wciąż jest niewystarczająca w obliczu realnych potrzeb w tym zakresie. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez Urząd Miasta i Gminy w Międzychodzie, średni czas oczekiwania na lokal komunalny wynosi aż 36 miesięcy.

Alkoholizm

Bezrobocie, ubóstwo oraz pozostałe niepożądane zjawiska prowadzić mogą do narastania innych problemów społecznych, takich jak alkoholizm. Osoby borykające się z trudną sytuacją życiową oraz brakiem nadziei na jej poprawę mogą wykazywać większą tendencję do sięgania po napoje alkoholowe, w celu chwilowej ucieczki od przytłaczających problemów. Zgodnie z danymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie, w 2023 roku na terenie całej Gminy Międzychód z pomocy społecznej dla osób dotkniętych problemem alkoholizmu korzystało 35 osób, z czego aż 13 zamieszkiwało obszar rewitalizacji.

Należy mieć na uwadze, że problem alkoholizmu może być niedostrzegalny przez osoby się z nim zmagające bądź uznawany za wstydlivy. W związku z tym należy uznać, że nie wszystkie osoby dotknięte alkoholizmem decydują się na skorzystanie z pomocy społecznej. Można zatem zakładać, że problem alkoholizmu może być potencjalnie większy, niż sugerują to dostępne dane udostępnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie na obszarze rewitalizacji problemu alkoholizmu. Negatywną sytuację potwierdza wskaźnik odsetka osób

korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców, który osiągnął wartość 0,3% przy średniej gminnej na poziomie 0,2%. Szczegóły zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 8. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko alkoholizmu na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

ALKOHOLIZM				
Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	0,2%	0,7%	0,3%	0,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Temat alkoholizmu został również poruszony podczas warsztatów rewitalizacyjnych, w trakcie których interesariusze wskazywali, że problem ten na analizowanym obszarze może w dużej mierze wynikać z braku odpowiednich miejsc do spędzania wolnego czasu oraz ograniczonej oferty zajęć i wydarzeń aktywizujących społeczność lokalną. Z kolei przeprowadzony wywiad pogłębiony pozwolił ustalić, że obecnie zjawisko nadmiernego spożywania alkoholu jest szczególnie widoczne w przestrzeni publicznej, zwłaszcza w parkach oraz na stacji benzynowej przy ul. Sikorskiego w Międzychodzie. Warto podkreślić, że wspólne spędzanie czasu w sposób konstruktywny i angażujący ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania tego typu problemom. Brak takich możliwości sprzyja poszukiwaniu rozrywki w szkodliwych formach, takich jak nadużywanie alkoholu.

Analizując problem alkoholizmu należy zauważyć, że stanowi on istotny problem społeczny ze względu na oddziaływanie na wiele innych aspektów funkcjonowania danego obszaru. Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych prowadzić może do degradacji danej przestrzeni związanej z jej dewastacją oraz pozostawianiem pustych opakowań po konsumpcji omawianych napojów. Dodatkowo, znaczna konsumpcja alkoholu prowadzić może również do wzrostu niebezpieczeństwa związanego z oddziaływaniem substancji na osoby ją spożywające oraz do wzrostu intensywności występowania zjawisk patologicznych. Według danych Służby Więziennej 1/3 popełnianych przestępstw związana jest z nadmierną konsumpcją alkoholu, w związku z czym może ona prowadzić również do wzrostu przestępczości.

Przestępczość

Pojęcie przestępczości rozumiane jest jako wszelkiego rodzaju czyny, określone przez prawo jako zachowania niezgodne z ustanowioną normą prawną i popełnione na danym terenie w określonym czasie. Zgodnie z danymi pozyskanymi z Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie, w 2023 roku na obszarze rewitalizacji łącznie stwierdzono aż 94 przestępstwa. Z kolei łączna liczba wykroczeń w analizowanym okresie wyniosła 14, z czego 1 czyn karalny popełniony został przez osobę nieletnią. Porównanie wskaźników z zakresu przestępczości pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 9. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko przestępczości na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

PRZESTĘPCZOŚĆ				
Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	18,58	0,00	18,08	15,35
Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	2,83	0,00	2,76	2,47

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie zjawiska przestępczości na obszarze rewitalizacji. Negatywną sytuację potwierdza przede wszystkim wskaźnik liczby stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców, który, osiągając wartość 18,08, znacznie przewyższa średnią gminną wynoszącą 15,35.

Zjawisko przestępczości jest wynikiem wielu czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które kształtują zachowania odbiegające od obowiązujących norm prawnych. W szczególności na rozwój przestępczości wpływają czynniki społeczne, w tym m.in. ubóstwo, alkoholizm czy narkomania, które sprzyjają pojawianiu się skłonności do przestępczych działań.

Analizując zjawisko przestępczości zwrócono również uwagę na problem przemocy w rodzinie. Zgodnie z danymi pozyskanymi z Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie, w 2023 roku na terenie Gminy Międzychód aż 43 osoby objęte były procedurą „Niebieskiej Karty”, z czego 12 osób zamieszkiwało obszar rewitalizacji. W rodzinach, w których dochodzi do przemocy, to właśnie dzieci i młodzież najczęściej stają się najbardziej poszkodowanymi ofiarami. Doświadczenie przemocy w środowisku domowym niesie ze sobą szereg poważnych konsekwencji, w tym długofalowe skutki psychologiczne, społeczne i zdrowotne. Traumatyczne przeżycia mogą w przyszłości prowadzić do zaburzeń emocjonalnych, trudności w budowaniu relacji oraz problemów w funkcjonowaniu społecznym. Z tego względu niezwykle istotne jest tworzenie miejsc, które zapewniają bezpieczne, funkcjonalne i przyjazne środowisko życia oraz rozwoju dla dzieci i młodzieży wymagających opieki zastępczej i wsparcia. Takie działania sprzyjają odbudowie poczucia bezpieczeństwa, stabilności i zaufania, stanowiąc fundament do prawidłowego rozwoju i wyrównywania szans życiowych.

Natomiast na podstawie przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych oraz lokalnej wizji terenu ustalono, że istotnym przejawem przestępczości na obszarze rewitalizacji jest wandalizm. Tego rodzaju incydenty najczęściej kojarzone są z młodzieżą, choć nie wyklucza się udziału osób dorosłych. Zjawisko to występuje głównie w godzinach późnowieczornych i nocnych, zwłaszcza w miejscach mniej widocznych, gdzie zarówno pojedyncze osoby, jak i większe grupy przebywają pod wpływem alkoholu lub środków psychoaktywnych. Nietrzeźwość sprzyja nie tylko aktom wandalizmu, ale również zaśmiecaniu przestrzeni, co w istotny sposób obniża jej estetykę. Dodatkowo, brak alternatywnych miejsc spotkań oraz

ograniczona oferta zróżnicowanych form spędzania wolnego czasu dla tej grupy wiekowej sprzyjają sytuacjom, w których akty wandalizmu stają się formą rozrywki. Warto podkreślić, że wskazane zależności zostały potwierdzone przez uczestników warsztatów rewitalizacyjnych.

Rycina 7. Przykłady aktów wandalizmu na obszarze rewitalizacji: graffiti na budynkach

Zródło: materiały z wizji lokalnej z dnia 17.04.2025 r.

Wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, za osobę ze szczególnymi potrzebami uznaje się osobę, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo też ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Zgodnie z danymi pozyskanymi z Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzychodzie, w 2023 roku na obszarze rewitalizacji z pomocy społecznej korzystało 103 mieszkańców, z czego 75 osób z tytułu niepełnosprawności, a 84 z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Porównanie wskaźników z zakresu wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Porównanie wskaźników obrazujących wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI				
Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	1,4%	2,2%	1,4%	1,0%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	1,6%	2,9%	1,6%	1,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała, że obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez znacznie więcej osób ze szczególnymi potrzebami w porównaniu do pozostałego obszaru Gminy Międzychód. Sytuację tą potwierdzają wartości przyjętych do analizy wskaźników, które osiągnęły wartości wyższe od średniej gminnej.

Obecność dużej grupy osób ze szczególnymi potrzebami, które wymagają dodatkowego wsparcia, stwarza konieczność wprowadzenia działań dostosowawczych w zakresie przestrzeni i infrastruktury. Rozwiązania te przyczynią się do poprawy komfortu życia i codziennego funkcjonowania tej grupy mieszkańców. Warto również podkreślić, że wysoki odsetek osób ze szczególnymi potrzebami generuje rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze oraz działania wspierające integrację społeczną.

Jedną z form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami są mieszkania treningowe oraz mieszkania wspomagane, które pełnią istotną rolę w procesie aktywizacji społecznej i przeciwdziałania marginalizacji. Niestety, na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji brakuje obecnie zarówno mieszkań treningowych, jak i chronionych. Z tego względu konieczne jest rozwijanie tego typu infrastruktury, równoległe z zapewnieniem odpowiednio przygotowanej kadry świadczącej usługi wspierające. Działania te pozwolą osobom starszym, niesamodzielnym oraz z niepełnosprawnościami na zwiększenie poziomu samodzielności i niezależności w codziennym życiu, a tym samym na ich pełniejsze włączenie w życie lokalnej społeczności. Rozbudowa tego rodzaju wsparcia stanowi odpowiedź na współczesne wyzwania społeczne i przyczynia się do budowania bardziej inkluzywnej, otwartej i solidarnej wspólnoty.

Istotnym elementem działań rewitalizacyjnych jest także rozwój usług dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Tworzenie odpowiedniej oferty wsparcia, obejmującej m.in. usługi zdrowotne, rehabilitacyjne oraz wspierające samodzielność, przyczynia się nie tylko do poprawy stanu zdrowia, ale również do podniesienia jakości i komfortu życia tych osób. Przykładem takich działań może być tworzenie przestrzeni dedykowanej świadczeniu kompleksowych usług w zakresie rehabilitacji ruchowej i leczniczej, zintegrowanej z lokalnym systemem wsparcia społecznego.

Kapitał społeczny

Tendencje demograficzne oraz zmiany zachodzące w różnych grupach ekonomicznych, w tym proces zastępowalności pokoleń, stanowią kluczowe czynniki związane z kolejnym obszarem analizy – kapitałem społecznym. Kapitał społeczny to szerokie pojęcie łączące perspektywę socjologiczną i ekonomiczną, odnoszące się do całokształtu relacji i powiązań w obrębie danej społeczności, które umożliwiają budowanie trwałych, konstruktywnych więzi. W kontekście samorządu nie sposób rozpatrywać kapitału społecznego w oderwaniu od trendów demograficznych, zmian w strukturze grup ekonomicznych oraz zjawiska zastępowalności na rynku pracy.

Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, w 2023 roku obszar rewitalizacji zamieszkiwany był przez 5 187 osób, stanowiących 29,8% ludności Gminy Międzychód. Analizując udział poszczególnych grup wiekowych zauważyć można, że dominującą większość stanowiły osoby w wieku produkcyjnym – 2 746 osób (53%), następnie osoby w wieku poprodukcyjnym – 1 675 osób (32%) oraz dzieci i młodzież w wieku

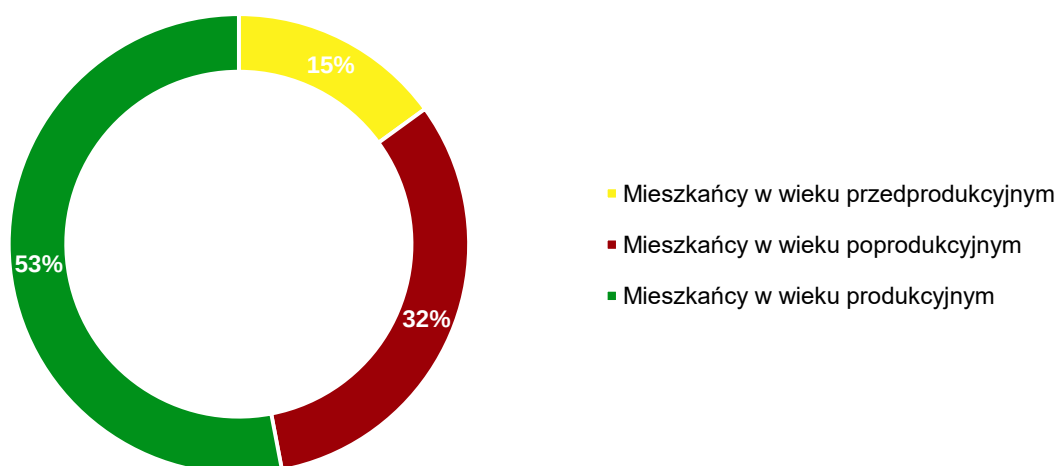
przedprodukcyjnym – 766 osób (15%). Porównanie wskaźników w zakresie kapitału społecznego pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 11. Porównanie wskaźników obrazujących kapitał społeczny na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

KAPITAŁ SPOŁECZNY				
Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobzaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	14,8%	12,3%	14,8%	17,6%
Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	2,2%	1,4%	2,2%	2,5%
Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	2,1%	0,7%	2,0%	2,9%
Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2023/2018	87,9%	95,8%	88,1%	95,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Analiza struktury wiekowej populacji wskazuje na wyraźny proces starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji. Teren ten zamieszkuje istotnie większa liczba osób w wieku poprodukcyjnym niż osób w wieku przedprodukcyjnym, co znajduje odzwierciedlenie w proporcjach poszczególnych grup wiekowych. Niestety, obserwowane zjawisko nie jest korzystne, zwłaszcza w kontekście utrzymania zastępowalności pokoleń na lokalnym rynku pracy oraz zapewnienia ciągłości rozwoju społeczno-gospodarczego.

Rycina 8. Sytuacja demograficzna w granicach obszaru rewitalizacji

Zjawisko starzejącego się społeczeństwa zostało potwierdzone podczas warsztatów rewitalizacyjnych, w trakcie których uczestnicy zwrócili uwagę na ten problem. Proces starzenia się społeczeństwa może być wynikiem różnych czynników – zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Warto jednak podkreślić, że postępujący proces starzenia się wiązać się będzie z koniecznością podjęcia konkretnych działań w zakresie usług

społecznych oraz dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych. Jednym z możliwych działań odpowiadających na te potrzeby jest utworzenie placówki dziennego domu pobytu dla seniorów. Tego rodzaju ośrodek zapewniałby osobom starszym nie tylko wsparcie w codziennym funkcjonowaniu i dostęp do podstawowych usług opiekuńczych, lecz także możliwość uczestniczenia w zajęciach aktywizujących i integrujących społeczność lokalną. Utworzenie dziennego domu pobytu sprzyałoby przeciwdziałaniu poczuciu osamotnienia i marginalizacji, wzmacniało więzi społeczne oraz poprawiało jakość życia seniorów. Placówka mogłaby również odciążyć rodziny sprawujące opiekę nad osobami starszymi, wspierając ich w codziennych obowiązkach i umożliwiając godzenie pracy zawodowej z opieką nad bliskimi.

Nie można mówić o tendencjach demograficznych bez uwzględnienia analizy dynamiki zmian ludnościowych zachodzących na obszarze rewitalizacji. Analizując wartości wskaźnika dynamiki zmiany liczby ludności pomiędzy 2018 a 2023 rokiem zauważyć można, że na obszarze rewitalizacji odpływ ludności postępuje znacznie szybciej niż z terenu całej Gminy Międzychód. Wpływ na tą sytuację ma wiele zróżnicowanych czynników, wśród których wymienić można m.in. ruch migracyjny – względnie bliskie położenie od dwóch ośrodków o znaczeniu regionalnym, tj. Gorzowa Wielkopolskiego oraz Poznania powoduje, że młodzi ludzie coraz częściej decydują się na osiedlenie i założenie rodziny nie tylko poza granicami obszaru rewitalizacji, ale również całej Gminy Międzychód. Decyzje o wyprowadzce są często bezpośrednio związane z sytuacją na rynku pracy, gdzie migracje wynikają przede wszystkim z poszukiwania lepiej opłacanych miejsc zatrudnienia. Ponadto bardzo często wpływ na decyzję związaną z ewentualną wyprowadzką ma również poziom rozwoju infrastruktury społecznej, w tym tej zapewniającej opiekę nad dziećmi. Niewystarczająca liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 zniechęca do pozostania zwłaszcza osoby w wieku produkcyjnym, które rozważają założenie rodziny.

Dodatkowo uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych podkreślali, że niedostateczna liczba przestrzeni sprzyjających spotkaniom, rekreacji i integracji społecznej istotnie obniża atrakcyjność analizowanego terenu. Dlatego należy dążyć do rozwoju miejsc i infrastruktury wspierających aktywizację społeczną oraz budowanie więzi międzyludzkich. Tworzenie takich przestrzeni pozwoli mieszkańcom na korzystanie z różnorodnych form spędzania wolnego czasu i sprawi, że będą postrzegać swoje miejsce zamieszkania nie tylko jako atrakcyjne, ale również funkcjonalne i przyjazne do życia.

Poziom uczestnictwa w życiu publicznym – aktywność społeczna

Aktywność społeczna polega na ożywieniu i aktywizacji działań różnych podmiotów, jednostek, grup społecznych oraz organizacji w celu zaspokajania indywidualnych potrzeb. O aktywności społecznej mieszkańców i poziomie ich uczestnictwa w życiu publicznym świadczy m.in. liczba stowarzyszeń, fundacji czy też organizacji pozarządowych na danym terenie. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy Międzychód, w 2023 roku na terenie Gminy Międzychód funkcjonowały 63 organizacje pozarządowe, z czego aż 23 prowadziło swoją działalność na obszarze rewitalizacji. Porównanie wskaźnika z zakresu poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało poniższej tabeli.

Tabela 12. Porównanie wskaźników obrazujących poziom uczestnictwa w życiu publicznym na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM

Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
	Międzychód 2	Tuczępy		
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,46	0,00	0,45	0,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa potwierdziła, że obszar rewitalizacji odznacza się wyższym poziomem uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym niż pozostały obszar Gminy Międzychód. Funkcjonujące na analizowanym obszarze organizacje oferują szeroki wachlarz inicjatyw skierowanych do różnych grup społecznych, sprzyjając aktywizacji i integracji lokalnej społeczności. Różnorodność tej oferty wynika nie tylko z odmiennych kierunków i obszarów podejmowanych działań, lecz także z uwzględnienia zróżnicowanego wieku uczestników. Funkcjonujące stowarzyszenia skupiają zarówno osoby młodsze, jak i starsze, umożliwiając tym samym rozwój i zaangażowanie wszystkich mieszkańców.

Aktywność lokalnych stowarzyszeń i organizacji stanowi kluczowy czynnik integracji społecznej. Ich dalszy rozwój jest jednak ograniczany przez niedobór odpowiedniego zaplecza, w tym przestronnych i funkcjonalnych siedzib. Ograniczona infrastruktura utrudnia wdrażanie nowych form aktywności oraz pozyskiwanie nowych członków, co skutecznie hamuje rozwój tych podmiotów na szerszą skalę. W związku z liczną grupą organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy istnieje pilna potrzeba nie tylko modernizacji już wykorzystywanych przestrzeni, ale również utworzenia dodatkowych miejsc, które pozwolą tym podmiotom na bardziej efektywne funkcjonowanie i rozwijanie oferty skierowanej do mieszkańców.

Warsztaty rewitalizacyjne oraz liczne rozmowy z interesariuszami ujawniły dodatkowy problem społeczny występujący na obszarze rewitalizacji, jakim jest niski poziom integracji społecznej, szczególnie w wymiarze międzypokoleniowym. Na terenie Gminy Międzychód brakuje zarówno miejsc, jak i inicjatyw sprzyjających budowaniu relacji pomiędzy młodszymi a starszymi mieszkańcami. Tymczasem integracja międzypokoleniowa odgrywa istotną rolę w umacnianiu więzi społecznych, przeciwdziałaniu samotności, budowaniu wzajemnego zrozumienia i szacunku, a także w przekazywaniu tradycji oraz doświadczeń, które wzbogacają obie grupy wiekowe. Działania tego typu sprzyjają również rozwijaniu kapitału społecznego i wspieraniu poczucia wspólnej odpowiedzialności za lokalne otoczenie.

Ponadto podczas rozmów z uczestnikami warsztatów rewitalizacyjnych poruszony został również problem braku poczucia przynależności i tożsamości lokalnej wśród mieszkańców. Niestety, osłabione więzi z miejscem zamieszkania mają istotny wpływ na niski poziom integracji społecznej, ponieważ mieszkańcom brakuje kulturowego spoiwa budującego relacje międzyludzkie. Warto jednak podkreślić, że na terenie Gminy Międzychód, w tym w wyznaczonym obszarze rewitalizacji, znajdują się liczne miejsca i obiekty o wartości historycznej i kulturowej, które mogą stanowić ważny impuls do wzmacniania lokalnej tradycji i poczucia wspólnoty. W tym kontekście uczestnicy warsztatów wskazywali duży potencjał m.in. Muzeum Regionalnego, czy też cmentarza żydowskiego.

Warto podkreślić, że niewystarczająca liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu była jednym z kluczowych tematów poruszanych podczas warsztatów rewitalizacyjnych. Uczestnicy zwracali uwagę, że młode osoby często nie mają odpowiednich przestrzeni, w

których mogłyby rozwijać swoje zainteresowania i pasje. Choć na terenie Gminy Międzychód funkcjonuje już pewna oferta zajęć i aktywności, to wciąż brakuje miejsc wystarczająco różnorodnych i atrakcyjnych, aby przyciągały młodzież i odpowiadały na ich dynamicznie zmieniające się potrzeby. Obecne możliwości w dużej mierze ograniczają się do standardowych form spędzania czasu wolnego, które nie zawsze cieszą się zainteresowaniem młodych ludzi. Młodzież poszukuje nowoczesnych i kreatywnych przestrzeni, oferujących inspirujące formy aktywności i rozwoju. Brak takich miejsc sprawia, że młodzi mieszkańcy często szukają możliwości poza swoją miejscowością, co sprzyja ich wyobcowaniu z lokalnej społeczności.

Badania społeczne

W celu dokładniejszego poparcia wyników przeprowadzonej dla obszaru rewitalizacji analizy wskaźnikowej przeprowadzone zostały również badania ankietowe.

Niestety podczas badania ankietowego wypełnionych zostało tylko 10 formularzy dotyczących obszaru rewitalizacji, co skazuje na problem niskiego zaangażowania mieszkańców w życie społeczne. Dlatego też ważne jest podjęcie kompleksowych działań zmierzających do zwiększenia zainteresowania mieszkańców życiem publicznym nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale również całej Gminy Międzychód.

3.3.2. Sfera gospodarcza

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie problemów w sferze gospodarczej w obrębie obszaru rewitalizacji. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, w 2023 roku łącznie na obszarze rewitalizacji zarejestrowano 16 podmiotów gospodarczych. Jednakże należy przy tym dodać, że na koniec 2023 roku łącznie wyrejestrowano aż 23 podmioty gospodarcze. Porównanie wskaźników sfery gospodarczej pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 13. Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

SFERA GOSPODARCZA					
Zjawisko	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
		Międzychód 2	Tuczępy		
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 mieszkańców	0,31	0,00	0,30	0,44
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 mieszkańców	0,45	0,00	0,44	0,49
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku w stosunku do podmiotów zarejestrowanych w 2023 roku	1,45	0,00	1,45	1,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Negatywne zjawiska w sferze gospodarczej zostały potwierdzone również podczas warsztatów rewitalizacyjnych. Uczestnicy wskazywali, że jedną z głównych przyczyn tej sytuacji są wysokie koszty prowadzenia własnej działalności gospodarczej, obejmujące m.in. rosnące opłaty za najem lokali użytkowych oraz wzrastające koszty mediów i bieżącego utrzymania. Zwracano uwagę, że szczególnie dla małych przedsiębiorców stanowią one istotną barierę rozwoju, ograniczając możliwości inwestowania i poszerzania oferty usług. Podkreślano przy tym również, że dodatkowym czynnikiem pogłębiającym trudności jest silna konkurencyjność większych ośrodków miejskich, które dzięki bardziej rozbudowanej infrastrukturze gospodarczej, lepszemu dostępowi do klientów i korzystniejszym warunkom prowadzenia biznesu skutecznie przyciągają mieszkańców chcących zakładać działalność gospodarczą. W efekcie wiele osób decyduje się na prowadzenie biznesu nie tylko poza obszarem rewitalizacji, ale również poza granicami Gminy Międzychód. Taka tendencja sprzyja dalszemu osłabieniu lokalnego potencjału gospodarczego oraz ogranicza rozwój oferty usługowej dostępnej dla mieszkańców.

Warto również podkreślić, że jednym z kluczowych czynników sprzyjających występowaniu negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej jest niska skłonność mieszkańców do podejmowania inicjatyw związanych z zakładaniem własnej działalności gospodarczej. Na ten stan wpływa wiele różnorodnych czynników, wśród których istotną rolę odgrywa głęboki strach przed niepowodzeniem w biznesie. Obawy te często wynikają z niepewności, czy planowana działalność będzie odpowiadać potrzebom i oczekiwaniom klientów, a tym samym – czy okaże się opłacalna finansowo. Dodatkowo silnie zniechęcający jest lęk przed utratą zainwestowanych środków, co jeszcze bardziej ogranicza gotowość mieszkańców do podejmowania ryzyka. Brak odpowiedniego wsparcia doradczego i dostępu do rzetelnych informacji na temat zakładania oraz prowadzenia działalności gospodarczej dodatkowo potęguje te obawy. W konsekwencji zmniejsza się liczba osób decydujących się na uruchomienie własnych firm. Taki stan rzeczy ogranicza rozwój lokalnej przedsiębiorczości i sprzyja utrwalaniu negatywnych zjawisk społecznych, które mają bezpośredni wpływ na ogólny rozwój regionu.

Jednak jednym z miejsc charakteryzujących się wysokim poziomem aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji jest targowisko miejskie w Międzychodzie, które na co dzień służy lokalnej społeczności jako przestrzeń handlowa. Obecnie jednak jego powierzchnia okazuje się niewystarczająca, co ogranicza możliwości dalszego rozwoju tej przestrzeni. Dodatkowo hala targowa znajduje się w złym stanie technicznym. Dlatego też niezbędne jest podjęcie działań w zakresie modernizacji i powiększenia targowiska, tak aby stało się ono bardziej funkcjonalne i atrakcyjne, a tym samym umożliwiło zwiększenie lokalnej aktywności gospodarczej i lepsze wykorzystanie potencjału tego miejsca.

3.3.3. Sfera środowiskowa

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa nie wykazała szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Porównanie wskaźników pomiędzy obszarem rewitalizacji a średnią gminną przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 14. Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

SFERA ŚRODOWISKOWA

Zjawisko	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
		Międzychód 2	Tuczępy		
POKRYCIE AZBESTEM	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	0,19	3,62	0,28	0,96
	Powierzchnia materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	83,43	5 710,87	233,14	868,78
JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	11,31	21,74	11,59	13,37
NATEŻENIE RUCHU DROGOWEGO	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	0,85	0,00	0,83	0,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Pomimo pozytywnych wartości wskaźników w sferze środowiskowej należy podkreślić, że na obszarze rewitalizacji nadal występuje znaczna ilość materiałów azbestowych – obecnie na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest 15 budynków pokrytych płytami cementowoazbestowymi. Materiały zawierające azbest, ze względu na swoje właściwości fizykochemiczne, stanowią poważne zagrożenie zarówno dla środowiska, jak i zdrowia ludzi. Liczne badania naukowe przeprowadzone na przestrzeni lat jednoznacznie potwierdziły, że włókna azbestowe wykazują silne działanie kancerogenne, a długotrwała ekspozycja na nie może prowadzić do rozwoju pylicy azbestowej, choroby o ciężkim przebiegu, która nierzadko kończy się śmiercią. Szczególnie narażeni na szkodliwy wpływ azbestu są mieszkańcy oraz użytkownicy budynków z pokryciami cementowo-azbestowymi, co jest konsekwencją jego powszechnego stosowania w budownictwie w przeszłości. Warto jednak podkreślić, że Gmina Międzychód aktywnie działa na rzecz usuwania azbestowych, w tym m.in. poprzez udzielanie dotacji na demontaż transport i utylizację pokryć dachowych zawierających azbest.

Przeprowadzone warsztaty rewitalizacyjne pozwoliły na identyfikację innego poważnego problemu sfery środowiskowej na obszarze rewitalizacji – zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. W toku rozmów, uczestnicy podkreślali występowanie problemu tzw. „niskiej emisji”, czyli zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnie użytkowanych kotłów na paliwa stałe, takie jak węgiel, miał czy ekogroszek. Wśród przyczyn tego zjawiska wskazywano niski poziom świadomości ekologicznej oraz bariery natury prawnej i finansowej, które utrudniają skorzystanie z dostępnych programów umożliwiających uzyskanie dofinansowania na wymianę źródła ogrzewania. Niestety, w wielu gospodarstwach domowych wciąż funkcjonują indywidualne instalacje grzewcze charakteryzujące się wysokim poziomem emisyjności. Najczęściej są to przestarzałe kotły na paliwa stałe, nierzadko w złym stanie technicznym, co dodatkowo potęguje problem zanieczyszczenia powietrza i pogarsza jakość życia mieszkańców. Co więcej, kotły te występują często w powiązaniu ze starą, często zabytkową zabudową, a budynki charakteryzujące się licznymi ubytkami w elewacjach oraz nieszczelnymi oknami i drzwiami powodują wysoką utratę energii cieplnej. Niska efektywność energetyczna budynków jest

zatem problemem współwystępującym, który często jest ściśle powiązany z problemem niskiej emisji.

Tabela 15. Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej w 2024 roku

OCHRONA ZDROWIA LUDZI											
Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	pył PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	pył PM2.5
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

klasa A – stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych

klasa B – stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji

klasa C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”, opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Zgodnie z przeprowadzoną Roczną oceną jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024 w strefie wielkopolskiej stwierdzono przekroczenie stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż benzo(a)piren wydziela się podczas spalania złej jakości węgla, drewna czy też śmieci (zwłaszcza tworzyw sztucznych). Pomimo przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, która wykazała, że liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe w przeliczeniu na 100 mieszkańców na obszarze rewitalizacji jest niższa niż średnia dla całej gminy, mieszkańcy Gminy Międzybóż podkreślają, że problem zanieczyszczenia powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym, wciąż pozostaje wyraźnie zauważalny.

Co więcej, wspomniane przekroczenie dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu jest również silnie związane z emisjami pochodzącymi z ruchu samochodowego. Pojazdy, zwłaszcza starsze i mniej ekologiczne, stanowią jedno z głównych źródeł tego szkodliwego zanieczyszczenia powietrza, które negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców. Dlatego też, w celu zmniejszenia emisji liniowej związanej z ruchem samochodowym, niezwykle istotny jest rozwój infrastruktury rowerowej, która stanowi alternatywną i ekologiczną formę transportu dla mieszkańców. Warto przy tym podkreślić, że dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych nie tylko ograniczy emisję zanieczyszczeń do powietrza, ale również stanie się atrakcyjnym elementem oferty rekreacyjnej i sposobem na aktywne spędzanie wolnego czasu, sprzyjając poprawie zdrowia i jakości życia lokalnej społeczności.

Opisując sferę środowiskową, należy również podkreślić, że obszar rewitalizacji jest narażony na skutki postępujących zmian klimatycznych, które mają wiele negatywnych konsekwencji zarówno dla środowiska, jak i dla jakości życia mieszkańców. Jednym z ważnych sposobów adaptacji do tych zmian jest rozwój terenów zielonych, które przynoszą szereg korzyści. Rośliny pochłaniają dwutlenek węgla i produkują tlen, poprawiając jakość powietrza, a jednocześnie pomagają w regulacji temperatury, zapewniając chłodniejsze mikroklimaty w przestrzeni miejskiej. Tereny zielone stanowią również siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt, wspierając lokalną bioróżnorodność. Co istotne, pełnią one także funkcję miejsc wypoczynku i rekreacji, wpływając korzystnie na zdrowie psychiczne i fizyczne mieszkańców, redukując stres oraz poprawiając ogólne samopoczucie. Niestety, przeprowadzona wizja lokalna wykazała, że istniejące tereny zielone na obszarze rewitalizacji są zagospodarowane w niewystarczający sposób, co ogranicza ich potencjał adaptacyjny. Dlatego wymagają one kompleksowego odnowienia, obejmującego m.in. wprowadzenie dodatkowych nasadzeń oraz rozwój zielonej infrastruktury. Takie działania przyczyniłyby się nie tylko do poprawy jakości powietrza i zwiększenia poziomu retencji wód

opadowych, ale także do wzmocnienia bioróżnorodności i podniesienia walorów rekreacyjnych tych przestrzeni.

Najważniejszym aspektem sfery środowiskowej jest jednak kwestia gospodarki wodnej, również na obszarze rewitalizacji. Zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego obszar rewitalizacji znajduje się:

- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat),
- częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. c) Prawa Wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że teren objęty rewitalizacją znajduje się:

- częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat),
- poza obszarem, narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarze rewitalizacji występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują przepisy odrębne. Niezależnie od odniesienia do przepisów odrębnych należy ustalić nakaz realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w technologii uwzględniającej możliwość zalania wodami powodziowymi, minimalizującej starty powodziowe z zapewnieniem swobodnego przepływu wód powodziowych.

3.3.3.1. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała znaczną koncentrację negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze rewitalizacji – wszystkie przyjęte do analizy wskaźniki osiągnęły znacznie gorsze wartości w zestawieniu ze średnią gminną. Szczegółowe porównanie wskaźników przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 16. Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA					
Zjawisko	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobzaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
		Międzychód 2	Tuczępy		
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,27	1,45	0,30	0,41

	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	0,03	0,72	0,05	0,13
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,16	1,45	0,19	0,26
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	0,16	2,17	0,22	0,40
JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	0,51	0,00	0,50	0,40

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej pod kątem infrastruktury sportowej oraz ogólnodostępnych placów zabaw wykazała, że obszar rewitalizacji wypada niekorzystnie w porównaniu do pozostałej części obszaru Gminy Międzychód. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, w 2023 roku na obszarze rewitalizacji łącznie zlokalizowanych było 16 obiektów sportowych, stanowiąc tym samym 22,2% wszystkich obiektów tego rodzaju w Gminie Międzychód. Z kolei biorąc pod uwagę ogólnodostępne place zabaw, to zgodnie z przekazanymi informacjami, w 2023 roku na analizowanym obszarze zlokalizowane były tylko 3 tego rodzaju obiekty. Ogólnodostępne place zabaw znajdujące się na obszarze rewitalizacji stanowiły łącznie 13% tego rodzaju infrastruktury na terenie Gminy Międzychód. W związku z tym dostrzega się potrzebę dalszego rozwoju infrastruktury sportowej, która pozwoli mieszkańcom nie tylko na aktywne spędzanie wolnego czasu, ale także na kształtowanie prozdrowotnych nawyków i dbanie o dobre samopoczucie poprzez aktywny styl życia.

W dalszej analizie sfery przestrzenno-funkcjonalnej dostrzega się również niewystarczającą liczbę centrów aktywności mieszkańców, które pełnią istotną rolę w procesie aktywizacji społecznej oraz budowania więzi międzyludzkich. Obecnie na obszarze rewitalizacji funkcjonuje 10 obiektów pełniących rolę lokalnych centrów aktywności, w tym m.in. Międzychodzki Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji. Z tego względu zauważa się potrzebę tworzenia kolejnych miejsc tego typu, szczególnie przy zaangażowaniu lokalnych organizacji pozarządowych, które dysponują dużym potencjałem w zakresie integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców.

Analizując sferę przestrzenno-funkcjonalną, dostrzega się również istotny problem w zakresie dostępności komunikacyjnej. Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, w 2023 roku na obszarze rewitalizacji znajdowało się jedynie 11 przystanków autobusowych. Niestety, liczba ta jest niewystarczająca, co potwierdzili również uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych. Podkreślali oni, że połączenie ograniczonej liczby przystanków z niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturą transportu publicznego tworzy niekorzystny obraz przestrzeni miejskiej i utrudnia osobom nieposiadającym własnego środka transportu dostęp do podstawowych usług w miejscu zamieszkania. Sytuacja ta szczególnie dotyczy dzieci, młodzieży, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami, które często muszą polegać na wsparciu bliskich w organizacji codziennego transportu. Dlatego niezbędny jest dalszy rozwój infrastruktury transportu zbiorowego, ze

szczególnym uwzględnieniem tworzenia nowych przystanków oraz punktów przesiadkowych. Takie działania znacząco poprawiłyby dostępność komunikacyjną mieszkańców, a tym samym przyczyniły się do podniesienia jakości ich życia.

Jakość przestrzeni publicznej, jej funkcjonalność oraz poczucie bezpieczeństwa mieszkańców mogą być negatywnie oceniane przez obecność miejsc, gdzie gromadzą się osoby nadmiernie spożywające alkohol. Takie miejsca często występują w pobliżu punktów sprzedaży alkoholu, a ich liczba może odzwierciedlać wysokie zapotrzebowanie na te produkty w danym rejonie. Zgodnie z uzyskanymi informacjami, w 2023 roku na analizowanym obszarze znajdowało się aż 26 takich punktów – wszystkie na podobszarze rewitalizacji Międzychód 2.

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest kilka ważnych miejsc i obiektów przestrzeni publicznej, w tym siedziby jednostek samorządowych. Na obszarze rewitalizacji znajdują się m.in.: Urząd Miasta i Gminy w Międzychodzie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie, Komenda Powiatowa Policji w Międzychodzie, Muzeum Regionalne, Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji i Kultury w Międzychodzie, Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej, Park Miejski, czy też Jezioro Miejskie. Jednakże przeprowadzona wizja lokalna wykazała, że na wyznaczonym obszarze znajduje się wiele nieużytkowanych obiektów, w tym budynków o wartości zabytkowej. Niestety, obecność licznych obiektów w złym stanie technicznym skutkuje nie tylko obniżeniem funkcjonalności przestrzeni, ale również pogarsza jej ogólną estetykę. Budynki te, podlegające stopniowej degradacji, często stają się miejscami odwiedzanymi przez osoby dopuszczające się czynów niezgodnych z prawem, co negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Warto podkreślić, że obiekty zabytkowe stanowią jedno z najważniejszych materialnych elementów lokalnego dziedzictwa. Ich niszczenie prowadzi do zanikania charakterystycznych cech miejscowości, utraty wartości kulturowej i historycznej obszaru oraz osłabienia poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców. Przykładem takich przestrzeni są zabytkowe budynki wchodzące w skład zespołu dworsko-folwarcznego w Mniszkach, które obecnie – ze względu na zły stan techniczny – pozostają nieużytkowane.

Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej zostały także szczegółowo omówione zarówno podczas warsztatów rewitalizacyjnych, jak i w trakcie wywiadu pogłębionego. Interesariusze zwracali uwagę, że obszar rewitalizacji jest zagospodarowany w niewystarczającym stopniu. Przeprowadzone rozmowy wykazały, że mieszkańcom brakuje ogólnodostępnych obiektów infrastruktury sportowej, które umożliwiłyby wypoczynek, aktywne spędzanie wolnego czasu oraz wzajemną integrację. Dodatkowo podkreślano, że istotnym problemem jest niedostateczne zagospodarowanie i zaniedbanie terenów zielonych, które mają duży potencjał rekreacyjny i mogą sprzyjać budowaniu więzi społecznych. Ich uporządkowanie i odpowiednie zagospodarowanie pozwoliłoby nie tylko zwiększyć funkcjonalność tych przestrzeni, ale także poprawić estetykę otoczenia. Temat ten był szczególnie często poruszany w kontekście potrzeb dzieci i młodzieży, którym najbardziej brakuje miejsc do aktywnego spędzania czasu, nawiązywania nowych znajomości i budowania relacji. Warto również zaznaczyć, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez interesariuszy, nuda jest jednym z głównych czynników sprzyjających nieodpowiednim zachowaniom młodych ludzi, w tym sięganiu po alkohol.

Rycina 9. Przykład niedostatecznie zagospodarowanej przestrzeni publicznej – Plac Kościuszki w
Źródło: materiały z wizji lokalnej z dnia 17.04.225 r.

Innym wskazywanym problemem jest niska estetyka przestrzeni publicznej. Sytuacja ta jest widoczna na całym obszarze rewitalizacji, gdzie podczas wizji lokalnej odnotowano liczne graffiti na ścianach budynków. Takie działania prowadzą do zaniku poczucia odpowiedzialności mieszkańców za wspólną przestrzeń i stopniowego zubożnienia na jej stan.

3.3.4. Sfera techniczna

Problemy w sferze technicznej cechują się ścisłym powiązaniem z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała znaczną koncentrację negatywnych zjawisk w sferze technicznej – wszystkie przyjęte do analizy wskaźniki osiągnęły znacznie gorsze wartości w zestawieniu ze średnią gminną. Szczegółowe porównanie wskaźników przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 17. Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Międzychód

SFERA TECHNICZNA					
Zjawisko	Wskaźnik	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji		Średnia dla obszaru rewitalizacji	Średnia dla gminy
		Międzychód 2	Tuczępy		
STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	2,61	5,07	2,68	1,41
	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji	37,3%	21,4%	35,8%	26,4%

	Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych				
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	4,82	5,07	4,83	2,91
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) na 100 mieszkańców	4,80	5,07	4,81	2,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Sfera techniczna, choć nie stanowi centralnego zagadnienia procesu rewitalizacji, pozostaje ściśle powiązana z pozostałymi komponentami, wpływając na wiele istotnych obszarów. Obejmuje między innymi wykluczenie społeczne wynikające z braku dostosowania budynków i przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób wymagających szczególnego wsparcia (sfera społeczna), spadek wartości gruntów i ograniczenie obrotu nieruchomości (sfera gospodarcza), niską atrakcyjność wizualną obszaru (sfera przestrzenno-funkcjonalna), a także wysoką emisyjność budynków przyczyniającą się do pogorszenia jakości środowiska (sfera środowiskowa).

Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, w 2023 roku na obszarze rewitalizacji znajdowało się 250 obiektów komunalnych, z czego większość była zlokalizowana w obrębie podobszaru rewitalizacji Międzychód 2. Analiza stanu technicznego tych budynków wykazała, że aż 139 z nich wymaga przeprowadzenia prac remontowych. Warto podkreślić, że wszystkie obiekty komunalne zlokalizowane na obszarze rewitalizacji wymagają również działań termomodernizacyjnych. Niska efektywność energetyczna tych budynków wynika przede wszystkim z przestarzałych technologii grzewczych oraz niewystarczającej izolacji cieplnej, co przekłada się na zwiększone zużycie energii potrzebnej do utrzymania komfortowej temperatury wewnątrz pomieszczeń. W rezultacie budynki te charakteryzują się wysoką emisyjnością, która nie tylko przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza, ale także negatywnie wpływa na stan środowiska naturalnego.

W przeprowadzonej analizie uwzględniono również stan techniczny obiektów zabytkowych, których na obszarze rewitalizacji znajduje się łącznie 288. Ze względu na swoje znaczenie wszystkie zostały wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Niestety także w tym przypadku widoczny jest problem związany z ich stanem technicznym – aż 103 obiekty wymagają przeprowadzenia prac remontowych. Ze względu na zabytkowy charakter wielu z tych budynków realizacja działań modernizacyjnych może być utrudniona lub ograniczona. Mimo to należy podejmować wszelkie możliwe działania, aby w jak największym stopniu wykorzystywać potencjał tych przestrzeni i zapobiegać ich dalszej degradacji.

Ponadto, analizując sferę przestrzenną, należy zauważyć, że przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała istotny problem związany z niedostosowaniem budynków i przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Ma to szczególne znaczenie w kontekście zjawisk zdiagnozowanych w sferze społecznej, takich jak postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz duża liczba mieszkańców wymagających dodatkowego wsparcia. Budynki pozbawione podjazdów i wind, wyposażone jedynie w wąskie wejścia i strome schody, znacząco utrudniają codzienne funkcjonowanie, zmuszając do częstego proszenia o pomoc. To z kolei obniża poziom samodzielności i negatywnie wpływa na poczucie własnej wartości. Dlatego też kluczowe jest podejmowanie działań mających na celu dostosowanie obiektów w zakresie dostępności, a tym samym przeciwdziałaniu wykluczeniu i marginalizacji społecznej.

Rycina 10. Przykłady przestrzeni wymagających poprawy stanu technicznego na obszarze rewitalizacji

Zródło: materiały z wizji lokalnej z dnia 17.04.2017.

Warto podkreślić, że budynki i obiekty znajdujące się w złym stanie technicznym nie tylko zakłócają ład przestrzenny, ale również skutecznie zniechęcają mieszkańców, zwłaszcza osoby w wieku kreatywnym, do osiedlania się w danym rejonie. Zaniebane budynki, pozbawione odpowiedniej renowacji, obniżają atrakcyjność całego obszaru, co sprawia, że młodzi ludzie częściej poszukują alternatywnych lokalizacji, oferujących lepsze warunki mieszkaniowe i wyższą jakość otoczenia.

Ponadto zaniebane przestrzenie publiczne tworzą dogodne warunki do występowania aktów wandalizmu, a ich zły stan utrwala poczucie, że przestrzeń ta nie należy do lokalnej społeczności, lecz jest „niczyja”. Taki stan rzeczy nie tylko pogarsza wizerunek otoczenia, ale również osłabia więzi społeczne i poczucie wspólnoty, co dodatkowo utrudnia procesy rewitalizacji i ogranicza potencjał rozwoju lokalnego.

3.4. LOKALNE POTENCJAŁY OBSZARU

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Międzychód istnieją różne instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, które pracują wspólnie, aby wspierać rozwój społeczności lokalnej. Ich działania obejmują rozszerzanie dostępu do kultury, możliwości rozrywki, aktywnych form spędzania czasu, w tym uprawiania sportu oraz pomoc dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Te jednostki, które działają w obszarze rewitalizacji, mają duży potencjał do rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na tym obszarze i przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Urząd Miasta i Gminy w Międzychodzie – obiekt zlokalizowany w Międzychodzie przy ul. Marszałka Piłsudskiego 2 w Międzychodzie. W urzędzie mieszkańcy, przy wsparciu pracowników instytucji, mają możliwość załatwiania wielu spraw administracyjnych i formalnych. Mogą również uzyskać pomoc oraz porady w różnych obszarach, między innymi dotyczących programu „Czyste Powietrze”, zasad usuwania wyrobów zawierających azbest czy procedur związanych z zakładaniem i prowadzeniem organizacji pozarządowych. Dodatkowo poszczególne jednostki urzędu aktywnie uczestniczą w organizacji i przygotowaniu wydarzeń kulturalnych, które sprzyjają integracji mieszkańców oraz budowaniu więzi społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie – jest kluczową jednostką organizacyjną Gminy Międzychód, zlokalizowaną przy ul. Słowackiego 11 w Międzychodzie. Głównym celem funkcjonowania jednostki jest pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych i ciężkich sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości oraz uprawnienia. Co więcej, działalność ośrodka w celu zapobiegania powstawaniu takich sytuacji, będzie wspierać mieszkańców i rodziny w wysiłkach do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych oraz w ich usamodzielnianiu i integracji ze środowiskiem. Wśród oferowanych przez ośrodek świadczeń wyróżnić można zarówno świadczenia pieniężne, jak również niepieniężne.

Międzychodzki Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji (MOSTiR Sp. z o.o.) – spółka zlokalizowana przy ul. Dworcowej 22 w Międzychodzie. Głównym zadaniem ośrodka jest kompleksowe zarządzanie obiektami sportowymi i turystycznymi. Ponadto ośrodek jest także organizatorem licznych wydarzeń o charakterze sportowym i rekreacyjnym, wśród których wymienić można m.in. "Barbórkowy" Turniej Halowej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Międzychodu, Otwarty Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Starosty Powiatu Międzychodzkiego, Dzień Dziecka na sportowo, czy też Mikołajki na sportowo. Warto także dodać, że ośrodek aktywnie wspiera i promuje także niezwykle istotną profilaktykę zdrowotną, przy zarządzanej przez spółkę Hali Widowiskowo-Sportowej w Międzychodzie regularnie organizowane są bezpłatne badania mammograficzne dla kobiet.

Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. J.D. Janockiego w Międzychodzie – instytucja kultury zlokalizowana przy ul. Plac Kościuszki 9 w Międzychodzie. Celem działania instytucji jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych mieszkańców, upowszechnianie wiedzy oraz prowadzenie różnorodnej działalności służącej promocji kultury, sztuki i zachowaniu dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Międzychód. W ramach promocji czytelnictwa Biblioteka regularnie organizuje wiele ciekawych i zróżnicowanych wydarzeń literackich, takich jak spotkania autorskie, wystawy oraz konkursy. Co warto podkreślić, Biblioteka bierze aktywny udział nie tylko w wydarzeniach regionalnych, m.in. Miesiącu Literackim w Powiecie Międzychodzkiem, ale również w inicjatywach ogólnopolskich, takich jak Noc Bibliotek. Z kolei Centrum Animacji i Kultury aktywnie działa na rzecz promocji kultury i rozrywki, organizując różnorodne

wydarzenia, w tym koncerty, występy taneczne i konkursy. Centrum jest również organizatorem Dni Międzychodu, półkolonii letnich, zimowisk oraz obchodów Dnia Dziecka. Warto jednak dodać, że obecna siedziba instytucji wymaga przeprowadzenia działań modernizacyjnych, dzięki czemu możliwe będzie zwiększenie jej funkcjonalności, a tym samym również skali działalności.

Komenda Powiatowa Policji w Międzychodzie – organ administracji rządowej w zakresie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz działań związanych ze ściganiem wykroczeń. Ponadto wydaje indywidualne akty administracyjne, jeżeli przewidują to przepisy prawa. Do jego głównych zadań należy ochrona bezpieczeństwa ludzi, utrzymywanie porządku publicznego oraz zapewnianie bezpieczeństwa. Komenda zlokalizowana jest przy ul. Sikorskiego 22a w Międzychodzie. Niestety, w związku z rosnącym zakresem obowiązków oraz zwiększającym się poziomem zatrudnienia, obecna siedziba komendy okazuje się niewystarczająca zarówno pod względem powierzchni użytkowej, jak i funkcjonalności. Co więcej, istniejący budynek nie może zostać rozbudowany ze względu na ograniczenia techniczne i przestrzenne. W związku z tym dostrzega się potrzebę stworzenia nowej, większej i nowoczesnej siedziby tej jednostki, tak aby możliwe było skuteczne realizowanie wszystkich zadań, zapewnienie odpowiednich warunków pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych oraz podniesienie jakości obsługi mieszkańców.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie – samodzielna jednostka organizacyjno-budżetowa podporządkowana bezpośrednio zarządowi powiatu, zlokalizowana w Międzychodzie przy ul. Bolesława Chrobrego 13. Centrum zajmuje się wspieraniem rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Instytucja realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Centrum koordynuje również programy pomocowe i świadczenia wspierające mieszkańców powiatu.

Środowiskowy Dom Samopomocy im. Świętego Jana Pawła II – zapewnia codzienne wsparcie osobom z niepełnosprawnościami i zaburzeniami psychicznymi. Placówka oferuje pomoc w rozwijaniu samodzielności, prowadzi terapię zajęciową, organizuje zajęcia integracyjne i aktywizujące, a także wspiera uczestników w codziennym funkcjonowaniu oraz budowaniu relacji społecznych. Środowiskowy Dom Samopomocy w Międzychodzie, działający w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej, organizuje wiele różnorodnych zajęć i wydarzeń, w tym aktywności promujące sport osób z niepełnosprawnościami oraz sprzyjające integracji ze społecznością lokalną.

Klub Integracji Społecznej w Międzychodzie (KIS) – działa na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzenia skutków bezrobocia wśród mieszkańców. Prowadzi programy aktywizacji zawodowej, takie jak prace społecznie użyteczne, staże i inne formy wsparcia we współpracy z urzędem pracy, a także projekty aktywizacji społecznej i reintegracji. Klub realizuje zadania na rzecz społeczności lokalnej, m.in. pielęgnację terenów zielonych i pomoc rodzinom wychowującym dzieci z niepełnosprawnościami. Uczestnicy mogą korzystać z poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego i prawnego, a także brać udział w warsztatach rozwoju osobistego. Należy jednak dodać, że KIS zakończy swoją działalność z dniem 1 stycznia 2026 roku. Jednocześnie na terenie Gminy powstanie Centrum Integracji Społecznej (CIS). Głównym celem CIS będzie aktywizacja zawodowa z osobami wykluczonymi lub zagrożonymi wykluczeniem społecznym, łagodzenie skutków bezrobocia wśród mieszkańców, realizowanie zadań na rzecz społeczności lokalnej

m.in.pielęgnacja terenów zielonych, a także kształcenie umiejętności niezbędnych do pełnienia ról społecznych. Nowopowstała instytucja na początku funkcjonowania przejmie również obecną siedzibę KIS zlokalizowaną w Hali Widowiskowo-Sportowej przy ul. Dworcowej 22. Jednakże zauważa się, że siedziba nie spełnia wymagań związanych z planowaną liczbą uczestników CIS (20–40 osób). W związku z tym planuje się przeniesienie jego działalności do zmodernizowanego Dworca Głównego w Międzychodzie. Zmiana ta jest kluczowa dla zapewnienia ciągłości i rozwoju wsparcia dla lokalnej społeczności.

Poradnia Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – poradnia prowadzona jest przez Centrum Wsparcia i Terapii Uzależnień i Współuzależnienia i świadczy bezpłatne wsparcie psychologiczne i psychoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży do 21. roku życia oraz ich rodzin. Placówka oferuje m.in. konsultacje psychologiczne, diagnozę psychologiczną, psychoterapię indywidualną i rodzinną oraz wsparcie terapeuty środowiskowego. Celem poradni jest pomoc w kryzysach emocjonalnych, poprawa funkcjonowania psychicznego i wspieranie rodziców oraz opiekunów w wychowaniu i budowaniu relacji z dzieckiem.

Żłobek Miejski w Międzychodzie – zapewnia profesjonalną opiekę, wychowanie i edukację dzieci od ukończenia 20. tygodnia życia do 3 lat. Placówka oferuje bezpieczne i przyjazne warunki pobytu, wspiera rozwój społeczny, emocjonalny i poznawczy dzieci oraz prowadzi zajęcia dostosowane do ich wieku i potrzeb. Żłobek realizuje również działania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz zdrowia dzieci, współpracując z rodzicami w procesie wychowania.

Zespół Przedszkoli nr 1 w Międzychodzie – tworzą Przedszkole nr 1 im. Miłośników Przyrody i Przedszkole nr 4 im. Kubusia Puchatka. Placówka zapewnia dzieciom wszechstronny rozwój w bezpiecznym i przyjaznym środowisku. Oferuje bogaty program wychowawczo-dydaktyczny, zajęcia wspierające rozwój zainteresowań, kompetencji społecznych i samodzielności. Przedszkola realizują działania prozdrowotne i ekologiczne, organizują uroczystości oraz projekty integrujące dzieci, rodziców i społeczność lokalną.

Zespół Przedszkoli nr 2 w Międzychodzie – obejmuje Przedszkole nr 2 i Przedszkole nr 3. Placówka zapewnia opiekę, wychowanie i wszechstronny rozwój dzieci w atmosferze bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku. Oferuje bogaty program edukacyjny, różnorodne zajęcia wspierające zainteresowania oraz rozwój emocjonalny i społeczny. Przedszkola prowadzą działania prozdrowotne, ekologiczne i kulturalne, organizują uroczystości, konkursy i wydarzenia integrujące dzieci, rodziny oraz lokalną społeczność.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Międzychodzie – to placówka edukacyjna o bogatych tradycjach, która oferuje dzieciom i młodzieży wszechstronne kształcenie w przyjaznej atmosferze. Szkoła realizuje nowoczesne programy dydaktyczne, wychowawcze i profilaktyczne, wspiera rozwój talentów oraz zainteresowań uczniów poprzez liczne zajęcia dodatkowe, koła zainteresowań i projekty edukacyjne. Szczególną wagę przywiązuje do kształtowania postaw patriotycznych, szacunku dla historii oraz zaangażowania w życie lokalnej społeczności.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Międzychodzie – to nowoczesna placówka edukacyjna, która zapewnia uczniom wszechstronny rozwój intelektualny, społeczny i emocjonalny. Szkoła realizuje bogaty program nauczania, wychowania i profilaktyki, organizuje liczne zajęcia dodatkowe oraz koła zainteresowań wspierające rozwój talentów i pasji dzieci. W codziennej pracy kładzie szczególny nacisk na kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii i odpowiedzialności, w duchu wartości propagowanych przez patrona – Janusza Korczaka.

Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Dąbrowskiego w Międzychodzie – to placówka edukacyjna z wieloletnią tradycją kształcenia młodzieży na wysokim poziomie. Placówka oferuje naukę w profilowanych klasach przygotowujących do egzaminu maturalnego oraz dalszej edukacji akademickiej. Szkoła zapewnia przyjazną atmosferę sprzyjającą rozwojowi zainteresowań i pasji, realizuje liczne projekty edukacyjne, kulturalne i sportowe, a także wspiera uczniów w rozwijaniu kompetencji społecznych i odpowiedzialności obywatelskiej.

Zespół Szkół Technicznych w Międzychodzie – o nowoczesna szkoła ponadpodstawowa oferująca kształcenie w technikum i szkole branżowej I stopnia. Placówka przygotowuje uczniów zarówno do egzaminu maturalnego, jak i do podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie. Szkoła dysponuje dobrze wyposażonym zapleczem dydaktycznym i pracownikami praktycznej nauki zawodu. Wspiera rozwój kompetencji zawodowych, organizuje kursy, staże oraz współpracuje z lokalnymi pracodawcami, umożliwiając uczniom zdobywanie doświadczenia zawodowego.

Zespół Szkół Nr 2w Międzychodzie – to szkoła ponadpodstawowa, która prowadzi kształcenie w liceum ogólnokształcącym, technikum oraz szkole branżowej I stopnia. Placówka oferuje bogaty wybór kierunków nauczania dostosowanych do zainteresowań uczniów i potrzeb rynku pracy. Szkoła zapewnia wysoki poziom kształcenia ogólnego i zawodowego, organizuje kursy kwalifikacyjne, staże i praktyki, a także aktywnie wspiera rozwój talentów, kompetencji społecznych i postaw obywatelskich młodzieży.

Funkcjonujące na terenie gminy placówki edukacyjne oraz żłobek wyróżniają się wysokim poziomem zaangażowania kadry pedagogicznej i profesjonalnym podejściem do opieki i edukacji dzieci. Problemem pozostaje jednak to, że część obiektów nie jest w pełni dostosowana pod względem dostępności architektonicznej. Dlatego też należy podjąć pilne działania w zakresie poprawy dostępności, tak aby poprawić jakość funkcjonowania tych placówek. Zapewnienie odpowiednich warunków architektonicznych i technicznych pozwoli stworzyć przestrzeń przyjazną wszystkim dzieciom, niezależnie od ich stanu zdrowia czy sprawności. Poprawa dostępności wpłynie również na komfort rodziców i opiekunów, wzmocni wizerunek placówek jako otwartych i nowoczesnych oraz przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i nierównościom w dostępie do edukacji i opieki.

Dużym potencjałem obszaru rewitalizacji, ale także całej Gminy Międzychód jest **aktywność licznych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych** funkcjonujących na terenie całej gminy. Ich przedmiotowa działalność najczęściej koncentruje się na zagadnieniach z zakresu pomocy społecznej, aktywizacji seniorów, sportu, kultury i rekreacji. Głównymi zadaniami organizacji pozarządowych jest kształtowanie wśród mieszkańców świadomych postaw prospołecznych, promocja działań związanych z upowszechnianiem aktywności fizycznej i kulturalnej, działanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dbanie i zachęcanie do poznawania zasobów dziedzictwa kulturowego. Zadania te realizowane są za pomocą spotkań edukacyjnych, akcji tematycznych, warsztatów zajęciowych, wyjazdów integracyjnych oraz innych organizowanych wydarzeń.

Wykaz organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie Gminy Międzychód, w tym w obrębie obszaru rewitalizacji wraz z ich zakresem działalności przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18. Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji

Nazwa podmiotu	Zakres działalności
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Wielkopolskiego oddział Międzychód	Organizacja zajmuje się ratownictwem wodnym, organizacją szkoleń i akcjami edukacyjnymi na rzecz bezpieczeństwa nad wodą.
Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego- Hufiec Międzychód	Organizacja prowadzi działalność wychowawczą i społeczną, organizuje zbiórki, biwaki i akcje o charakterze wolontariatu, kształtując wartości patriotyczne i prospołeczne wśród dzieci i młodzieży.
Koło Nr 173 Polskiego Związku Wędkarskiego	Organizacja prowadzi działalność w zakresie amatorskiego połowu ryb, zawodów wędkarskich oraz działań na rzecz ochrony środowiska wodnego i edukacji ekologicznej.
Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami "Homini"	Stowarzyszenie wspiera osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, prowadzi działania rehabilitacyjne, edukacyjne i integracyjne oraz promuje aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.
Szkolny Związek Sportowy Powiatu Międzychodzkiego	Związek prowadzi działalność w zakresie sportu i rozpowszechniania kultury fizycznej.
Klub Sportowy MTB Międzychód Team Bike	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na rozwoju i promocji kolarstwa.
Akademia Piłkarska Warta Międzychód	Akademia prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji piłki nożnej.
Międzychodzkie Towarzystwo Turystyki i Sportów Wodnych	Towarzystwo promuje aktywny wypoczynek na wodzie, organizuje imprezy sportowo-rekreacyjne, regaty i szkolenia żeglarskie oraz działa na rzecz rozwoju turystyki wodnej w regionie.
MMA DEVIL Sporty Walki	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji sportów walki.
Klub Tenisa Stołowego "Jeziorak"	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na rozwoju i promocji tenisa stołowego.
Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka"	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na rozwoju i promocji lekkoatletyki.
Międzychodzki Klub Sportowych Gier Karcianych i Umysłowych Kontra - Rej w Międzychodzie	Klub prowadzi działalność w zakresie promocji i rozwoju gier karcianych oraz gier umysłowych.
Uczniowski Klub Sportowy Wilki Międzychód	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji sportów walki.
Miejski Klub Sportowy Warta Międzychód	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji piłki nożnej.
Uczniowski Klub Sportowy "Międzychodzka Akademia Sumo"	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji sportów walki.
Uczniowski Klub Sportowy "Mikst" Międzychód	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na rozwoju i promocji koszykówki.
Międzychodzki Klub Sportowy "Sokół"	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na rozwoju i promocji koszykówki
Stowarzyszenie Kultury Fizycznej SHOTOKAN Międzychód	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się

	przede wszystkim na szkoleniu i promocji sportów walki.
Międzychodzkie Towarzystwo Piłki Siatkowej	Towarzystwo prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na rozwoju i promocji siatkówki.
Klub Sportowy Orzeł Łowyń	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji piłki nożnej.
Stowarzyszenie Międzychód CUP	Klub prowadzi działalność w zakresie sportu i upowszechniania kultury fizycznej, koncentrując się przede wszystkim na szkoleniu i promocji piłki nożnej.
Stowarzyszenie Nowy Międzychód	Stowarzyszenie prowadzi działalność społeczną na rzecz wszechstronnego rozwoju społeczności.
Stowarzyszenie Aktywny Międzychód	Stowarzyszenie prowadzi działalność społeczną na rzecz wszechstronnego rozwoju społeczności.
Stowarzyszenie Artystyczne Drzewce 2002	Stowarzyszenie prowadzi działalność w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych, koncentrując się przede wszystkim na wspieraniu i promocji twórczości plastycznej.
Klub Amazonek w Międzychodzie	Klub prowadzi działalność w zakresie rehabilitacji zdrowotnej i społecznej.
Międzychodzkie Stowarzyszenie Agroturystyki	Stowarzyszenie działa na rzecz reprezentowania interesów kwaterodawców agroturystyki i wspiera rozwój turystyki wiejskiej.
Stowarzyszenie RóBSzuM	Stowarzyszenie prowadzi działalność w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych, koncentrując się przede wszystkim na wspieraniu i promocji twórczości muzycznej.
Cech Rzemiosł Różnych w Międzychodzie	Organizacja prowadzi działalność w zakresie wspierania i promocji rzemiosłnictwa.
Stowarzyszenie Miłośników Orkiestry Pojezierza Międzychodzko - Sierakowskiego	Stowarzyszenie prowadzi działalność w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych, koncentrując się przede wszystkim na wspieraniu i promocji twórczości muzycznej.
Fundacja Czepczyński Family	Fundacja zajmuje się wyposażaniem nauczycieli i rodziców w materiały wspierające rozwój kompetencji kluczowych dzieci, ze szczególnym naciskiem na budowanie relacji, empatii oraz zrozumienia siebie i innych.
Ochotnicza Straż Pożarna w Międzychodzie	Organizacja działa na rzecz ochrony życia, zdrowia i mienia przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie.

W przypadku organizacji pozarządowych należy również zaznaczyć istotny potencjał **stowarzyszeń dedykowanych seniorom**. Obecnie na terenie Gminy Międzychód funkcjonują trzy kluby seniora: Klub Seniora „Millenium”, Klub Seniora „Wrzos” oraz Całodzienny Klub Seniora „Złoty Wiek”. Ponadto działalność na rzecz aktywizacji seniorów i osób z niepełnosprawnościami prowadzi Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Koło w Międzychodzie. Z kolei w obszarze edukacji oraz rozwijania zainteresowań seniorów aktywnie działa również Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Międzychodzie. Działalność takich organizacji odgrywa istotną rolę w rozwoju społecznym, ponieważ umożliwia realną aktywizację osób starszych. Seniorzy często narażeni są na poczucie osamotnienia, a niekiedy także na marginalizację społeczną, co bezpośrednio wpływa na ich jakość życia i poczucie własnej wartości. Dedykowane spotkania i wydarzenia

pozwalają im na budowanie więzi, wzajemną integrację oraz aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym.

Aktywność lokalnych stowarzyszeń i organizacji stanowi kluczowy czynnik integracji społecznej. Jednak ich dalszy rozwój ogranicza niedobór odpowiedniego zaplecza, w tym przestronnych i funkcjonalnych siedzib. Ograniczona infrastruktura utrudnia wdrażanie nowych form aktywności oraz pozyskiwanie nowych członków, co skutecznie hamuje rozwój tych podmiotów na szerszą skalę. W związku z tym, istnieje pilna potrzeba nie tylko modernizacji już wykorzystywanych przestrzeni, ale także stworzenia nowych miejsc, które umożliwią tym organizacjom bardziej efektywne funkcjonowanie i poszerzanie oferty skierowanej do mieszkańców.

Gmina Międzychód posiada również w swoich zasobach możliwe do wykorzystania potencjały w **zakresie gospodarki**. Na terenie gminy funkcjonuje kilka większych przedsiębiorstw, stanowiących miejsce zatrudnienia dla wielu mieszkańców. Wśród największych podmiotów gospodarczych wymienić można m.in.:

- Międzychód Nowicka Sp.j. z siedzibą przy ul. Generała Sikorskiego 22 w Międzychodzie – około 70 pracowników,
- PPHU SCHED-POL Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Przemysłowej 2 w Bielsku – około 80 pracowników,
- MARBOPUR z siedzibą przy ul. Przemysłowej 6/10 w Bielsku – około 100 pracowników,
- BalcoSp. z o.o. z siedzibą przy ul. Międzychodzkiej 21 w Łowyniu – około 100 pracowników,
- ZUO Clean City Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Mnichy 100 w Kamionnej – około 200 pracowników,
- Pascal Prefabrykaty Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bolesława Chrobrego 20 w Międzychodzie – około 120 pracowników,
- Christianapol Meble Polska sp. z o.o. sp. k. z siedzibą przy ul. Aleja Polipol 1 w Gorzynie – docelowo około 300 pracowników.

Na terenie Gminy Międzychód funkcjonują także Międzychodzki Oddział Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej z siedzibą przy ul. Marszałka Piłsudskiego 2 w Międzychodzie oraz Cech Rzemiosł Różnych Międzychodzko – Drezdenecki z siedzibą przy ul. 3-go Maja 2 w Międzychodzie.

Z kolei w zakresie **ochrony środowiska**, jako potencjał wskazać można podejmowane przez władzę gminy działania w tym zakresie. Przede wszystkim należy wskazać działania realizowane w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, obejmujące rozwój gospodarki niskoemisyjnej oraz zwiększanie efektywności energetycznej. Ponadto gmina prowadzi aktywne działania w zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców. W celu ochrony środowiska przyrodniczego realizowanych jest także szereg programów strategicznych, w tym program usuwania azbestu, dzięki któremu systematycznie zmniejsza się ilość tego niebezpiecznego i szkodliwego materiału na terenie całej gminy. Dodatkowo wdrażany jest rządowy program priorytetowy „Czyste Powietrze”, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie na wymianę starych i nieefektywnych ekologicznie instalacji grzewczych.

Ponadto w granicach obszaru rewitalizacji znajdują się **przestrzenie i obiekty**, które mają potencjał sprzyjający integracji mieszkańców, wzmacnianiu lokalnych więzi społecznych oraz aktywności osób w różnym wieku. Obecnie jednak nie są one w pełni wykorzystywane, głównie z powodu ich złego stanu technicznego oraz braku lub niewystarczającego zagospodarowania.

Przykładem takich przestrzeni są **Rynek Miejski** oraz **Plac Kościuszki**, które przez wieki kształtowane były rytmem życia mieszkańców i stanowią ważne miejsca publiczne. Niestety, ze względu na ich niewystarczające zagospodarowanie, nie jest możliwe pełne wykorzystanie ich potencjału, w tym wzmocnienie funkcji społecznych i kulturalnych. Podobna sytuacja dotyczy **Placu Rolnego**, który z uwagi na brak odpowiedniego zagospodarowania nie może zyskać nowych funkcji, w szczególności związanych z aktywnością sportową i wydarzeniami kulturalnymi. Podjęcie działań związanych z odpowiednim zagospodarowaniem tych terenów zwiększyłoby nie tylko ich funkcjonalność, ale również poprawiłoby estetykę przestrzeni, czyniąc ją bardziej atrakcyjną i przyjazną dla lokalnej społeczności.

W strukturze przestrzennej istotnym potencjałem są również tereny zielone, które nie tylko stanowią miejsca aktywnego wypoczynku, ale także sprzyjają integracji mieszkańców. Na obszarze rewitalizacji największy potencjał mają **tereny wokół trzech jezior – Sołtyckiego, Kuchennego i Miejskiego** oraz **Park Tietza**. Miejsca te wyróżniają się wysokimi walorami przyrodniczymi, przyciągając mieszkańców, którzy chętnie spędzają tam wolny czas i podejmują różne formy aktywności. Należy jednak zaznaczyć, że obecnie tereny wokół jezior nie są dostatecznie zagospodarowane, co ogranicza ich wykorzystanie w zakresie sportu i rekreacji. Natomiast Park Tietza wymaga przeprowadzenia kompleksowej rewaloryzacji, która nie tylko zwiększy jego estetykę, ale również funkcjonalność.

Istotnym potencjałem są także **obiekty sportowe**, które umożliwiają nie tylko promowanie i kształtowanie prozdrowotnych postaw wśród mieszkańców, ale również tworzenie przestrzeni do integracji i wspólnego spędzania wolnego czasu. Niestety, obecna liczba obiektów sportowych zlokalizowanych w obrębie obszaru rewitalizacji jest niewystarczająca. Dodatkowo część z nich charakteryzuje się złym stanem technicznym, co ogranicza ich funkcjonalność i zmniejsza potencjał rozwoju rekreacji. W związku z tym dostrzega się potrzebę nie tylko dalszej rozbudowy, ale również modernizacji istniejącej infrastruktury sportowej, aby mieszkańcy mogli aktywnie spędzać czas, kształtować prozdrowotne nawyki i dbać o dobre samopoczucie dzięki aktywnemu stylowi życia.

Ciekawym elementem przestrzeni o wysokim potencjale rozwoju jest teren **targowiska miejskiego** w Międzychodzie, które na co dzień wykorzystywane jest przez lokalną społeczność do celów handlowych. Jednak ze względu na rosnące zainteresowanie handlarzy oferowaniem swoich produktów, obecna powierzchnia targowiska stała się niewystarczająca. Dodatkowo zadaszona hala targowa znajduje się w złym stanie technicznym, co negatywnie wpływa zarówno na jej funkcjonalność, jak i estetykę. Modernizacja targowiska, obejmująca jego powiększenie oraz przebudowę i odnowienie hali, pozwoliłaby zwiększyć funkcjonalność tej przestrzeni i wzmocnić rolę handlu oraz wytwórstwa w rozwoju lokalnej gospodarki.

Potencjałem obszaru rewitalizacji są również **budynki**, które ze względu na niedostateczny stan techniczny pozostają niezagospodarowane lub wykorzystane jedynie częściowo. Niestety ich zły stan sprawia, że obecnie nie jest możliwa adaptacja i nadanie im nowych funkcji, w tym funkcji społecznych. Taka sytuacja powoduje, że obiekty te nie tylko tracą

swoją użyteczność, ale również negatywnie wpływają na atrakcyjność i estetykę otoczenia. Przykładami takich budynków są m.in.: Dom Sióstr przy ul. gen. Sikorskiego 6, stara kaszarnia przy ul. gen. Sikorskiego 18, budynek przy ul. Dworcowej 18, a także obiekty przy ul. 3 Maja 5 oraz ul. Dworcowej 5 w Międzychodzie. Warto również zaznaczyć, że wśród niezagospodarowanych budynków znajdują się **obiekty o wartości zabytkowej**, które posiadają duży potencjał do nadania im nowych funkcji, w tym społecznych, kulturalnych czy usługowych. Przykładami takich obiektów są m.in. Hotel pod Białym Orłem, Dom Handlowy Wałęsa oraz budynek przy ul. Drukarskiej 1 w Międzychodzie.

Znaczącym potencjałem Gminy Międzychód jest także **bogata i interesująca historia regionu**, która odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu lokalnej tożsamości. Szczególne znaczenie w promowaniu lokalnej historii i dziedzictwa kulturowego mają dwa podmioty: Muzeum Regionalne w Międzychodzie oraz Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach.

Muzeum Regionalne w Międzychodzie – jednostka organizacyjna stanowiąca część Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury, zlokalizowana przy ul. 17 stycznia w Międzychodzie. Wśród ekspozycji stałych znajdują się kolekcje związane z kulturą materialną i tradycjami mieszkańców Puszczy Noteckiej oraz zbiory historyczne dokumentujące dzieje Powstania Wielkopolskiego na Ziemi Międzychodzko-Sierakowskiej. Obecnie Muzeum, ze względu na prowadzoną modernizację, jest tymczasowo zamknięte. W związku z tym dostrzega się konieczność kontynuacji prac remontowych i adaptacyjnych w ponad 100-letniej siedzibie Muzeum Regionalnego, tak aby placówka mogła jak najszybciej wznowić swoją działalność.

Centrum Edukacji i Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach – to założony w zabytkowych budynkach folwarcznych ośrodek, który rocznie odwiedzany jest przez prawie 20 000 turystów. Ośrodek został stworzony z inicjatywy mieszkańców wsi oraz samorządu. To miejsce pełni funkcję swoistego interaktywnego muzeum, które umożliwia poznawanie ginących zawodów, takich jak garncarstwo, wikliniarstwo czy kowalstwo. Program pobytu w Mniszkach jest przygotowany głównie z myślą o dzieciach i młodzieży szkolnej, aby w ciekawy i przystępny sposób przybliżyć im lokalną historię i tradycję. Trasa zwiedzania, połączona z zajęciami edukacyjnymi, prowadzi przez specjalnie zaaranżowane stanowiska – od kuźni kowalskiej, przez warsztat bednarsko-stolarski, miejsce pracy rybaka, pszczelarza i szewca, aż po izbę praczki, skład kolonialny, wnętrze dawnej kuchni oraz starą klasę szkolną.

Należy jednak zaznaczyć, że część budynków wchodzących w skład zespołu dworsko-folwarcznego położonego na terenie centrum pozostaje niezagospodarowana i nie pełni żadnych funkcji z uwagi na zły stan techniczny. Podjęcie odpowiednich prac modernizacyjnych umożliwiłoby ich wykorzystanie do nowych celów oraz dalszy rozwój Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej. Dzięki temu możliwe byłoby stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni edukacyjnej, kulturalnej, turystycznej i społecznej, służącej zarówno lokalnej społeczności, jak i odwiedzającym z regionu oraz całego kraju.

Innym istotnym potencjałem w tym zakresie jest znajdujący się przy zbiegu ulic Wiatracznej i Karola Kurpińskiego cmentarz żydowski. Niestety obecnie teren cmentarza stanowi niebezpieczny skrót komunikacyjny i jest narażony na akty wandalizmu. Warto jednak podkreślić, że odnowienie tej przestrzeni mogłoby wzmocnić lokalną tożsamość poprzez przywracanie pamięci historycznej i popularyzowanie wiedzy o dziejach miejscowości.

3.5. SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Prace przeprowadzone na poszczególnych etapach opracowywania dokumentu takie jak delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzona analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizja lokalna, konsultacje społeczne wraz z badaniem ankietowym, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji, które znacząco hamują rozwój wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak i całej gminy. Zatem potwierdziła się zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w jednostkach **Międzychód 2 oraz Tuczępy**.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano szereg problemów, które w istotny sposób obniżają jakość życia mieszkańców. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć nasilone zjawisko bezrobocia i ubóstwa, występowanie przestępczości, w tym aktów wandalizmu, a także niski poziom kapitału społecznego i ograniczoną aktywność gospodarczą. Jednocześnie obszar ten charakteryzuje się wysokim nagromadzeniem osób ze szczególnymi potrzebami, przy jednoczesnym braku odpowiednich rozwiązań wspierających ich codzienne funkcjonowanie. Zauważalny jest również niedobór przestrzeni umożliwiających integrację mieszkańców oraz spędzanie wolnego czasu. Istniejące programy społeczne i inicjatywy są często ograniczane przez niedostateczną infrastrukturę, która nie pozwala na ich pełne rozwinięcie i dostosowanie do potrzeb wszystkich grup społecznych – szczególnie osób starszych, dzieci i młodzieży. Brak miejsc dedykowanych dla młodych ludzi prowadzi do ich ograniczonego zaangażowania społecznego, co przekłada się na niską aktywność obywatelską i słabą integrację mieszkańców. W konsekwencji spada również atrakcyjność zamieszkania na tym terenie. Dodatkowym problemem jest niedostosowanie części przestrzeni publicznych i budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zły stan techniczny wielu obiektów – zarówno publicznych, jak i prywatnych. Sytuacja ta skutkuje dalszą degradacją przestrzeni wspólnych oraz niewystarczającym wykorzystaniem istniejących zasobów, w tym także budynków o charakterze zabytkowym. Taki stan rzeczy stanowi istotne wyzwanie dla skutecznego prowadzenia dalszych działań rewitalizacyjnych.

Warto podkreślić, że zidentyfikowane problemy nie są przypadkowe – tworzą one logiczny ciąg wzajemnie powiązanych zjawisk. Ograniczona integracja mieszkańców oraz niskie zaangażowanie w życie publiczne często wynikają z braku odpowiednich przestrzeni do spotkań i działalności organizacji pozarządowych. Szczególnie istotny jest niedobór miejsc dedykowanych młodzieży, co sprawia, że młodzi ludzie – pozbawieni alternatyw – częściej dopuszczają się aktów wandalizmu, w tym w postaci nielegalnego graffiti. Dodatkowo niedostosowanie budynków i przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, jak również zaniedbania infrastrukturalne, prowadzą do pogorszenia estetyki otoczenia i spadku jakości życia. Nieużytkowane lub zaniedbane przestrzenie sprzyjają dewastacjom oraz utrwalają przekonanie, że są one „niczyje” – pozbawione troski i społecznego nadzoru. Należy również zwrócić uwagę na przestarzałe systemy ogrzewania, w tym stare piece, które istotnie pogarszają jakość powietrza, przyczyniając się do wzrostu emisji zanieczyszczeń. Zrozumienie tych wzajemnych zależności pozwala na trafniejszą diagnozę i planowanie kompleksowych działań naprawczych, które odpowiedzą na rzeczywiste potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Podjęcie działań rewitalizacyjnych jest niezbędne nie tylko ze względu na nagromadzenie licznych problemów, ale również z uwagi na ich wzajemne powiązania i wielowymiarowe oddziaływanie. Wiele trudności społecznych wynika bowiem z deficytów występujących w innych sferach, takich jak przestrzenno-funkcjonalna czy techniczna. Dlatego w procesie rewitalizacji kluczowe znaczenie ma całościowe i skoordynowane podejście – różne obszary powinny funkcjonować jako spójny, zintegrowany system. Poprawa stanu technicznego, zwiększenie dostępności oraz funkcjonalności budynków i przestrzeni publicznych może znacząco podnieść atrakcyjność całego obszaru. Dzięki temu możliwe będzie prowadzenie wartościowych działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych w estetycznych, dostosowanych do potrzeb przestrzeniach. Takie warunki sprzyjają nie tylko integracji i aktywizacji mieszkańców, ale także rozwojowi usług społecznych – w tym opiekuńczych, wspierających osoby starsze, niesamodzielne czy zagrożone wykluczeniem. Co istotne, odpowiednio rozwinięta infrastruktura, w tym mieszkaniowa, a także oferta społeczna podnoszą jakość życia mieszkańców i realnie wpływają na ograniczenie zjawiska odpływu ludności. Zwiększenie atrakcyjności obszaru rewitalizacji może stać się impulsem do jego ponownego ożywienia – społecznego, gospodarczego i demograficznego.

Z kolei jednym z istotnych problemów obszaru rewitalizacji pozostaje niewystarczająca liczba miejsc sprzyjających integracji społecznej i rekreacji oraz niewykorzystany potencjał istniejących przestrzeni publicznych. Tereny zielone pozostają częściowo zaniedbane lub niedostosowane do pełnienia funkcji społecznych, natomiast przestrzeń dla działalności organizacji pozarządowych jest wyraźnie ograniczona. W efekcie wielu mieszkańców – zwłaszcza dzieci, młodzież oraz osoby starsze – ma utrudniony dostęp do aktywnych form spędzania wolnego czasu, co negatywnie wpływa na budowanie relacji społecznych i proces integracji lokalnej. Brak odpowiednich miejsc do spotkań i wspólnego działania prowadzi do osłabienia poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej, a tym samym do zmniejszenia odpowiedzialności za przestrzeń wspólną. Przekłada się to na zaniedbanie otoczenia i pogorszenie jego estetyki. Dlatego działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się na integracji mieszkańców oraz ich aktywnym włączaniu w proces współtworzenia funkcjonalnych przestrzeni, które odpowiadają na potrzeby różnych grup wiekowych. Takie podejście wzmacnia więzi społeczne i buduje poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro. Co istotne, nowo zagospodarowane przestrzenie mogą pełnić również funkcję impulsu dla rozwoju lokalnej gospodarki. Organizacja wydarzeń, targów czy festynów promujących lokalne produkty i rękodzieło stworzy platformę dla lokalnych wytwórców i przedsiębiorców do prezentacji swojej oferty. Tego typu inicjatywy nie tylko zwiększają świadomość mieszkańców na temat potencjału regionu, ale również przyciągają odwiedzających spoza gminy, wspierając lokalny handel. Dodatkowo rozwój działalności gospodarczej w nowych przestrzeniach może przyczynić się do tworzenia miejsc pracy, wzmacniając ekonomiczne fundamenty całego obszaru rewitalizacji. W efekcie mieszkańcy zyskują zarówno nowe możliwości zawodowe, jak i dostęp do szerszej oferty usług i produktów dostępnych w najbliższym otoczeniu.

Z uwagi na zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji nasilające się problemy związane z przestępczością oraz aktami wandalizmu, konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa publicznego. Występowanie takich zjawisk nie tylko negatywnie wpływa na jakość życia, ale również osłabia zaufanie społeczne, zniechęca do aktywności lokalnej i obniża atrakcyjność obszaru jako miejsca do zamieszkania i inwestowania. W odpowiedzi na te wyzwania, kluczowym elementem działań rewitalizacyjnych jest wzmocnienie lokalnego systemu bezpieczeństwa poprzez rozwój

infrastruktury służb odpowiedzialnych za porządek publiczny. Bezpieczna przestrzeń to fundament trwałej rewitalizacji i budowania silnej, odpornej wspólnoty lokalnej.

Z uwagi na dużą liczbę osób starszych oraz tych ze szczególnymi potrzebami, niezbędne jest kompleksowe dostosowanie zarówno przestrzeni publicznych, jak i budynków do ich możliwości i oczekiwań. Równolegle należy rozwijać system usług społecznych skierowanych do tych grup, tak aby zwiększyć ich samodzielność i komfort codziennego funkcjonowania. Ułatwienia w poruszaniu się, lepsza dostępność infrastruktury oraz dostosowana oferta wsparcia pozwolą osobom starszym i z niepełnosprawnościami aktywniej uczestniczyć w życiu społecznym i kulturalnym. Rozszerzenie oferty społeczno-kulturalnej z myślą o tych grupach nie tylko zmniejszy ryzyko ich wykluczenia, ale także wzmocni integrację międzypokoleniową i poczucie wspólnoty w lokalnym środowisku.

W ramach działań rewitalizacyjnych konieczne jest także podjęcie kompleksowych prac mających na celu poprawę stanu technicznego budynków, w szczególności poprzez zwiększenie ich efektywności energetycznej. Termomodernizacja oraz montaż instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) stanowią kluczowe narzędzia w walce z problemem zanieczyszczenia powietrza i mogą istotnie przyczynić się do poprawy jakości środowiska naturalnego. Ważnym elementem działań sprzyjających ochronie środowiska jest również rozwój infrastruktury wspierającej transport niskoemisyjny – w tym tworzenie szlaków pieszo-rowerowych, miejsc postojowych dla rowerów, punktów naprawczych oraz punktów przesiadkowych dla komunikacji zbiorowej. Rozwiązania te ograniczą natężenie ruchu samochodowego i promują alternatywne, przyjazne środowisku formy mobilności. Dodatkowo działania takie jak tworzenie ścieżek edukacji ekologicznej, ogródków ekologicznych czy innych inicjatyw służących zwiększeniu świadomości środowiskowej mieszkańców przyczynią się do promowania zrównoważonego stylu życia. W dłuższej perspektywie pozytywnie wpłyną one nie tylko na stan środowiska, ale również na jakość życia całej lokalnej społeczności.

Warto podkreślić istotny potencjał, jaki stanowią świadome i zaangażowane organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Międzychód. To właśnie one mogą pełnić kluczową rolę w budowaniu zintegrowanej, aktywnej i wspierającej się społeczności lokalnej. Dlatego tak ważne jest tworzenie odpowiednich warunków do ich rozwoju – zarówno poprzez udostępnienie infrastruktury (np. niezagospodarowanych budynków i przestrzeni), jak i poprzez wsparcie działań opartych na już istniejącym kapitale społecznym. Stworzenie przestrzeni sprzyjającej inicjatywom oddolnym oraz rozwój zaplecza organizacyjnego dla NGO-sów może znacząco zwiększyć poziom aktywności mieszkańców. Efekty tych działań będą odczuwalne nie tylko na obszarze rewitalizacji, ale również w szerszej skali – wpływając pozytywnie na rozwój społeczny i gospodarczy całej Gminy Międzychód.

Ze względu na duży potencjał, jaki stanowią obiekty zabytkowe zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, zachodzi potrzeba ich remontu i adaptacji do nowych funkcji. Tego typu działania nie tylko umożliwią zachowanie cennego dziedzictwa kulturowego, ale także pozwolą na nadanie zabytkom nowych ról, dostosowanych do aktualnych potrzeb mieszkańców. Przekształcone obiekty mogą służyć jako miejsca spotkań, działalności edukacyjnej, społecznej czy kulturalnej, stając się istotnym zasobem zarówno dla obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Międzychód. Szczególną uwagę należy zwrócić na zespół dworsko-folwarczny w Mniszkach, który posiada niewykorzystane przestrzenie z dużym potencjałem funkcjonalnym. Ich właściwe zagospodarowanie może stać się impulsem do aktywizacji społecznej i rozwoju życia kulturalnego, wzmacniając lokalną tożsamość i

integrację mieszkańców. Wszelkie prace remontowe, adaptacyjne czy ziemne prowadzone w obrębie obiektów zabytkowych, w tym tych wpisanych do rejestru zabytków, będą realizowane z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, w poszanowaniu wartości historycznych oraz zgodnie z procedurami ochrony dziedzictwa kulturowego.

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Na podstawie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, a także biorąc pod uwagę lokalne potencjały obszaru oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zdefiniowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Stanowi ona wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolę wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, wizja obszaru rewitalizacji w perspektywie do 2035 roku brzmi:

W 2036 roku obszar rewitalizacji stał się nowoczesnymi przyjaznym miejscem do życia. Mieszkańcy tworzą tu aktywną i otwartą na współpracę społeczność, która z dumą pielęgnuje lokalne tradycje i dziedzictwo, jednocześnie śmiało korzystając z nowych możliwości. Estetycznie odnowiona i funkcjonalnie zagospodarowana przestrzeń sprzyja codziennej aktywności – zawodowej, społecznej i rekreacyjnej. Mieszkańcy mogą rozwijać swoje pasje, spędzać czas na świeżym powietrzu, angażować się w oddolne inicjatywy i wzajemnie się wspierać, budując silne więzi oraz poczucie przynależności. Efekty przeprowadzonych działań wykraczają daleko poza granice obszaru rewitalizacji, stymulując rozwój całej Gminy Międzychód, która stała się miejscem nowoczesnym, zrównoważonym i pełnym energii – gotowym sprostać wyzwaniom przyszłości.

Dzięki kompleksowym działaniom rewitalizacyjnym obszar objęty projektem stał się nowoczesnym, estetycznym i przyjaznym miejscem do życia, które przyciąga odpowiedzialną, zaangażowaną i kreatywną społeczność. Odnowione przestrzenie publiczne, nowe funkcje społeczne i kulturalne oraz poprawa jakości infrastruktury codziennego użytku sprawiły, że mieszkańcy chętniej angażują się w życie lokalne i budują silniejsze więzi. Widoczne zmiany nie ograniczają się jedynie do granic obszaru rewitalizacji – ich pozytywny wpływ jest odczuwalny w całej Gminie Międzychód.

Odnowiona przestrzeń publiczna tętni dziś życiem. Mieszkańcy chętnie korzystają z funkcjonalnej infrastruktury, licznych atrakcji oraz bogatej oferty wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych. To właśnie te działania w dużym stopniu przyczyniły się do aktywizacji społecznej – lokalna społeczność zyskała nowe możliwości rozwoju osobistego, realizacji pasji i zainteresowań, a także aktywnego spędzania wolnego czasu.

Rewitalizacja miała również realny wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców. Zmodernizowane i nowopowstałe miejsca do aktywności fizycznej oraz rekreacji sprzyjają promocji zdrowego stylu życia i wypoczynku. Przestrzenie te nie tylko umożliwiają rekreację, ale także integrują mieszkańców w różnym wieku, wzmacniając relacje sąsiedzkie i międzypokoleniowe. Działania rewitalizacyjne przyczyniły się także do wzmocnienia lokalnej tożsamości oraz poczucia wspólnoty.

Szczególnie istotne były inicjatywy ukierunkowane na kompleksowe wsparcie mieszkańców, w tym rozwój mieszkalnictwa komunalnego, utworzenie żłobka miejskiego oraz dziennego domu pobytu dla seniorów. Rozwój tak kluczowych elementów sprawia, że nie tylko obszar rewitalizacji, ale cała Gmina staje się miejscem atrakcyjnym i funkcjonalnym, odpowiadającym na realne potrzeby i wyzwania lokalnej społeczności.

Co istotne, nowe możliwości oraz poprawiona infrastruktura sprzyjają przedsiębiorczości i rozwojowi lokalnych inicjatyw. Mieszkańcy coraz śmielej podejmują działalność gospodarczą, dostrzegając realne szanse na rozwój i sukces, tym samym aktywnie współtworząc lokalną gospodarkę.

Odnowiona przestrzeń publiczna zyskała nowe oblicze – stała się nowoczesna, estetyczna i atrakcyjna. Tereny te tętnią życiem, stając się miejscami wypoczynku, rekreacji oraz spotkań mieszkańców w każdym wieku. Przeprowadzone remonty i modernizacje nie tylko poprawiły estetykę przestrzeni, ale również nadały jej nowe funkcje lub wzmocniły te już istniejące. Warto podkreślić, że działania rewitalizacyjne przyczyniły się do stworzenia przestrzeni przyjaznej osobom z niepełnosprawnościami, co istotnie zmniejszyło ryzyko wykluczenia społecznego.

Natomiast dzięki kompleksowym rozwiązaniom infrastrukturalnym oraz inwestycjom w rozwój służb odpowiedzialnych za porządek publiczny, zmodernizowana przestrzeń stała się również bezpieczna. Zmniejszenie poziomu przestępczości, aktów wandalizmu i innych negatywnych zjawisk przełożyło się na realne poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców. Dziś mogą oni bez obaw korzystać z przestrzeni publicznych, co sprzyja budowaniu zaufania, poczucia wspólnoty i codziennej aktywności w lokalnym środowisku.

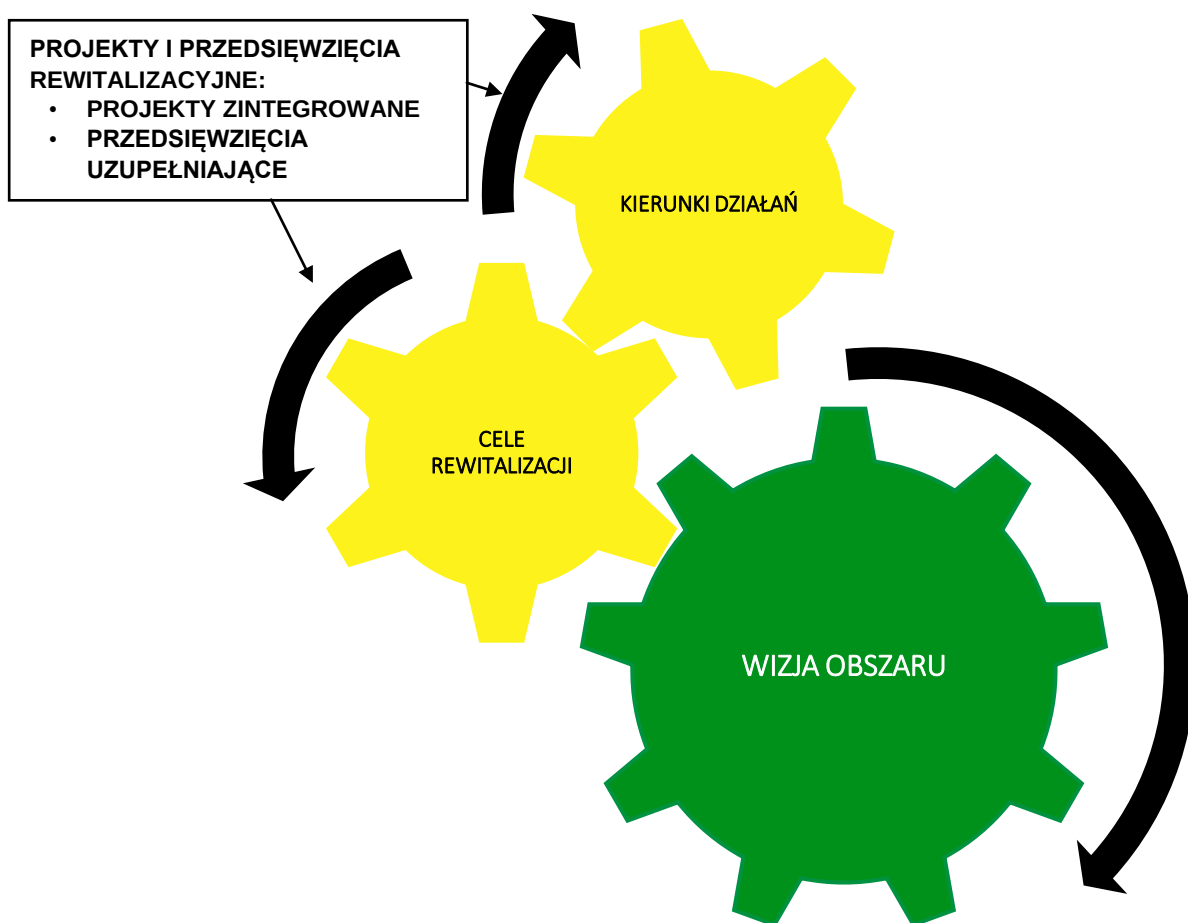

5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2035 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiąmane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 6. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rycina 11. Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji
Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 24 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 19. Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana	
Kierunek 1.1.	Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców
Kierunek 1.2.	Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji
Kierunek 1.3.	Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości
Kierunek 1.4.	Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców
Kierunek 1.5.	Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców
CEL2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich	
Kierunek 2.1.	Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
Kierunek 2.2.	Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom
Kierunek 2.3.	Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych
Kierunek 2.4.	Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa
Kierunek 2.5.	Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych
Kierunek 2.6.	Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia
Kierunek 2.7.	Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców
Kierunek 2.8.	Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska
Kierunek 2.9.	Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań
CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna	
Kierunek 3.1.	Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej
Kierunek 3.2.	Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji
Kierunek 3.3.	Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej
Kierunek 3.4.	Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
Kierunek 3.5.	Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo
Kierunek 3.6.	Promocja walorów historyczno-kulturowych

Kierunek 3.7.	Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa
Kierunek 3.8.	Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców
Kierunek 3.9.	Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego
Kierunek 3.10.	Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Źródło: opracowanie własne.

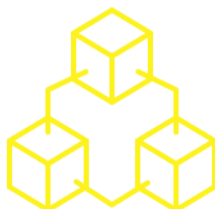

6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Gminie Międzychód zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano katalog działań, na który składa się 17 podstawowych projektów zintegrowanych oraz 3 przedsięwzięcia uzupełniające. Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekty uzupełniające mają charakter głównie infrastrukturalny, jednak jego realizacja przyczyni się do bezpośredniej poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i nie tylko.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych, jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji, umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty zintegrowane realizowane będą przez Gminę Międzychód we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

6.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 20. Opis projektu zintegrowanego nr 1

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1
Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej – etap II
Nazwa wnioskodawcy
Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Jonackiego w Międzychodzie
Potencjalni partnerzy
• MSK Aqualift sp. z o.o. • organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • kluby i zespoły sportowe • instytucje kultury • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Tuczępy: Mniszki 2/1, 64-421 Kamionna Częściowo poza obszarem rewitalizacji
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, • niedostosowanie budynków i przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niski poziom rozwoju gospodarczego, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów, • niski poziom dostępności komunikacyjnej, • niski poziom świadomości ekologicznej, • zła jakość powietrza
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja zespołu dworsko-folwarcznego w Mniszkach poprzez adaptację historycznych obiektów oraz zagospodarowanie ich otoczenia na potrzeby Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej, w celu stworzenia wielofunkcyjnej przestrzeni edukacyjnej, kulturalnej społecznej, służącej zarówno lokalnej społeczności, jak i odwiedzającym z regionu oraz całego kraju.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Adaptacja budynku dworskiego do pełnienia funkcji kulturalno-wystawienniczych W ramach modułu I planowane jest przeprowadzenie prac infrastrukturalnych, które umożliwią adaptację obecnie nieużytkowanego budynku dworskiego na cele kulturalne i wystawiennicze, wspomagając tym samym rozwój Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach. Działania będą obejmowały w szczególności: • rewizję i osuszanie fundamentów wraz z poprawą hydroizolacji, • osuszanie fasady budynku wraz z usunięciem materiałów biotycznych, • odnowę elewacji budynku wraz z renowacją detali architektonicznych, • nałożenie zewnętrznych tynków termochłonnych, • wymianę lub odtworzenie poszycia dachowego, • wymianę obróbek blacharskich, • rekonstrukcję lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej,

- rekonstrukcję drewnianej klatki schodowej,
- wymianę stropów, podłóg i instalacji wewnętrznych,
- przeprojektowanie układu pomieszczeń, wraz z wydzieleniem sali warsztatowo-konferencyjnej, przestrzeni wystawienniczej, pomieszczeń technicznych oraz sanitariatów.

Moduł II: Adaptacja budynku willi do pełnienia funkcji noclegowo-restauracyjnych

W ramach modułu II planowane jest przeprowadzenie prac adaptacyjnych obejmujących budynek willowy obecnie nieużytkowany. Willa będzie pełniła rolę bazy noclegowo-gastronomicznej umożliwiając tym samym rozszerzenie oferty Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej o wydarzenia kilkudniowe organizowane dla grup z różnych zakątków Polski: seniorów, dzieci w wieku szkolnym itp. Działania infrastrukturalne będą obejmowały w szczególności:

- konserwację lub wymianę więźby dachowej wraz z rekonstrukcją lub wymianą poszycia dachowego,
- odnowienie elewacji wraz z uzupełnieniem ubytków przy uwzględnieniu zachowania detali architektonicznych,
- nałożenie tynków termochłonnych oraz malowanie z odtworzeniem historycznej kolorystyki,
- renowację stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich,
- przeprojektowanie układu pomieszczeń wraz z wydzieleniem pomieszczenia restauracyjnego na dole oraz pokoi gościnnych na piętrach budynku,
- remont stropów, podłóg i ścian wewnątrz budynku,
- osuszanie i dezynsekcja piwnic wraz z adaptacją na pomieszczenia techniczne i magazynowe.

Moduł III: Adaptacja budynku folwarcznego Lodowni do pełnienia funkcji wystawienniczych

W ramach modułu III planowane są działania skupione wokół zaadaptowania kolejnych budynków folwarcznych do pełnienia funkcji edukacyjnej i muzealnej oraz wystawienniczej. Działania te pozwolą rozszerzyć ofertę Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej, poprzez możliwość organizacji kolejnych wystaw i działań warsztatowych. Adaptacja budynku folwarcznego umożliwi zatem rozwój funkcji kulturalnej i edukacyjnej Centrum. Działania inwestycyjne będą obejmowały w szczególności:

- oczyszczanie, uzupełnianie ubytków oraz spoinowań elewacji ceglanej, wraz z jej impregnacją,
- rekonstrukcję posadzek,
- wymianę poszycia stropodachu,
- zaprojektowanie i wykonanie wejścia do budynku wraz z montażem drzwi,
- montaż energooszczędnego oświetlenia.

Moduł IV: Rewaloryzacja parku dworskiego wraz z zagospodarowaniem otoczenia CERiP

Celem modułu IV jest pielęgnacja zieleni parkowej, wraz z modernizacją infrastruktury parkowej. W tym celu realizowane będą w szczególności następujące prace:

- prace pielęgnacyjne przy istniejącym drzewostanie (usunięcie posuszu, korekta koron drzew),
- przeprowadzenie nasadzeń uzupełniających (bez wprowadzania nowych gatunków roślin),
- ponowne wytyczenie ścieżek wraz z ich wyrównaniem i utwardzeniem materiałem przepuszczalnym (kruszywo naturalne),
- odnowienie fontanny parkowej wraz z wymianą systemu przepływu wody i jej ponownym uruchomieniem,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe),
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- montaż tablic edukacyjnych uwzględniających historię oraz przyrodę zespołu folwarcznego.

Moduł V: Funkcjonalizacja i poprawa dostępności przestrzeni publicznych w najbliższym otoczeniu CERiP

W ramach modułu V przewidziane są prace związane z poprawą dostępności terenu Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej dla osób ze szczególnymi potrzebami i osób z niepełnosprawnościami. W ramach przewidywanych działań zakłada się również modernizację infrastruktury towarzyszącej, pełniącej funkcje rekreacyjne na terenie Centrum. Wśród prac w szczególności wskazać należy:

- przeniesienie urządzeń siłowni zewnętrznej,
- ponowne wytyczenie i utwardzenie z wykorzystaniem materiałów przepuszczalnych ciągów pieszych i pieszko-jezdnym,
- modernizacja wiaty przy budynku dawnej stajni wraz z jej impregnacją,
- posadowienie drewnianej sceny plenerowej, niezbędnej do organizacji wydarzeń otwartych, na dziedzińcu zespołu folwarcznego wraz z doprowadzeniem podstawowych mediów,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu zewnętrznego, podkreślającego walory architektoniczne przestrzeni,
- uprzątnięcie terenu nieistniejącego stawu przy budynku dawnej owczarni,
- wyposażenie terenu dawnego stawu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery),
- uzupełnienie nasadzeń istniejącej zieleni.

Moduł VI: Integracja przestrzenna wraz z utworzeniem przyrodniczo-historycznej ścieżki pieszko-rowerowej

Ważnym elementem projektu jest wzmocnienie powiązań przestrzennych między ciągiem wsi powiązanych ze sobą historycznie i regionalnie: Tuczępami-Mniszkami-Mnichami. Działania te wpłyną pozytywnie na dostępność kultury wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji, co wzmocni wykorzystanie potencjału endogenicznego miejsca. W związku z tym planowane jest utworzenie ścieżki pieszko-rowerowej poczynając od Tuczęp przez dawny cmentarz ewangelicki do CERiP i dalej przy dolinie rzeki Kamionki do Mnichów. Prace będą polegały w szczególności na:

- utworzeniu utwardzonej ścieżki rowerowej na trasie Tuczępy - dawny cmentarz ewangelicki – CERiP - dolina Kamionki - Mnichy o długości ok. 2,5 km,
- wyposażeniu ścieżki w tablice edukacyjne wraz z kodami QR umożliwiające poznanie historii oraz przyrody miejsca,
- wyposażeniu ścieżki w obiekty małej architektury umożliwiające postój (ławostoły, kosze na śmieci, stojaki na rowery).

Moduł VII: Rozwój oferty edukacyjnej o charakterze historycznym i przyrodniczym z wykorzystaniem elementów dziedzictwa lokalnego

W ramach modułu VII planowany jest rozwój oferty Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach w oparciu o zaadaptowaną i powstałą infrastrukturę. Należy podkreślić, że CERiP poza ofertą dedykowaną dla lokalnych mieszkańców podobszaru rewitalizacji Tuczępy cechuje się zdolnością do oddziaływania również na mieszkańców podobszaru rewitalizacji Międzychód 2 oraz osoby odwiedzające z różnych części regionu. W ramach działań kierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji planuje się w zakresie:

a) dziedzictwa lokalnego:

- rozwój i powrót do organizacji wydarzeń związanych z tradycją i regionem tj. cyklicznego Smażenia Powideł, odpustu św. Rocha czy obchodów święta Matki Boskiej Zielnej,
- organizacja wycieczek z przewodnikiem w ciągu utworzonej ścieżki edukacyjnej,
- organizacja cyklicznych spotkań integracyjnych dedykowanych mieszkańcom obszaru rewitalizacji (np. 1 raz w miesiącu);

b) edukacji:

- organizacja warsztatów i zajęć z zakresu nauki rzemiosł dawnych i rękodzieła,
- organizacja spotkań i wystaw historycznych i etnograficznych,
- organizacja konferencji naukowych poświęconych regionalistyce, historii i dziedzictwu narodowemu,
- udostępnienie wystaw stałych i czasowych dla osób odwiedzających,
- organizacja żywych lekcji historii i przyrody dla dzieci z międzychódzkich szkół,

c) kultury:

- organizacja wystaw i wernisaży artystycznych w pomieszczeniach wystawowych,
- organizacja koncertów muzyki ludowej,
- organizacja pokazów i przeglądów filmów dokumentalnych,

d) gospodarki:

- utworzenie minimum 25 miejsc noclegowych,
- utworzenie zaplecza gastronomicznego,
- możliwość przeprowadzenia okazjonalnych sesji fotograficznych,
- możliwość wynajmu pomieszczeń konferencyjnych i wystawowych.

Przedstawiony zakres działań poszerzyć należy o codzienną pracę Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej polegającą na upowszechnianiu wiedzy historycznej i przyrodniczej regionu. W godzinach otwarcia Centrum będzie dostępne dla odwiedzających. Przewiduje się również możliwość organizacji turnusów czy wyjazdów weekendowych z wykorzystaniem powstałej bazy noclegowej i gastronomicznej. Rozwój działalności CERiP przyczyni się również do utworzenia nowych miejsc pracy dla lokalnej społeczności.

Przedstawiony katalog działań nie stanowi zbioru zamkniętego i będzie rozwijany w miarę identyfikacji nowych potrzeb wśród lokalnych mieszkańców, a także dostosowywany w procesie ewentualnych uwag ze strony odbiorców.

Projekt realizowany będzie w formule hybrydowej wraz z udziałem Gminy Międzychód oraz spółki MSK Aqualift sp. z o.o.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Działania realizowane w ramach projektu będą prowadzone z pełnym uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Przewiduje się jednak, że ze względu na zabytkowy charakter zabudowy mogą wystąpić bariery architektoniczne, które będą niemożliwe do usunięcia przez wzgląd na sztukę budowlaną. W takich przypadkach rozpatrywane będą alternatywne rozwiązania umożliwiające udział wszystkich zainteresowanych osób w organizowanych wydarzeniach, zgodnie z zasadami równości.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców

Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo

Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych

Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 6 000 000,00 zł	Moduł I: 2026-2028
Moduł II: 6 000 000,00 zł	Moduł II: 2027-2029
Moduł III: 3 000 000,00 zł	Moduł III: 2027
Moduł IV: 2 500 000,00 zł	Moduł IV: 2030
Moduł V: 1 000 000,00 zł	Moduł V: 2030
Moduł VI: 5 500 000,00 zł	Moduł VI: 2030-2032

Moduł VII: 600 000,00 zł Łącznie: 24600 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł VII: 2033-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	4 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji	7 szt.
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	7 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	138 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	10 000 os./rok
Liczba zorganizowanych zajęć edukacyjnych	50 szt./rok
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	1 szt.
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	1 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 21. Opis projektu zintegrowanego nr 2

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2
*projekt będzie podlegał realizacji w przypadku uprzedniego nabycia przez Gminę Międzychód prawa własności do nieruchomości
3M – Międzychód moje M!
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
- MSK Aqualift Sp. z o.o. - Spółdzielnia Mieszkaniowa w Międzychodzie
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. Gorzycka – działka ewidencyjna nr 986, 988/6, Poza obszarem rewitalizacji: ul. Stefana Wyszyńskiego – działka ewidencyjna nr 975, 974/12, 974/13, 919/30, 919/29, 984/6, 984/8, 984/9, 984/10, 984/14, 984/15, ul. Strzelecka – działka ewidencyjna nr 824/2
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- niski poziom integracji mieszkańców, - niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, - występowanie problemu ubóstwa, - postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy, - starzenie się społeczeństwa, - niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu dla mieszkańców
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest zwiększenie dostępności mieszkań o charakterze społecznym oraz poprawa

warunków życia mieszkańców Gminy Międzychód poprzez budowę nowych budynków mieszkalnych wielorodzinnych w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej lub gminnego programu rozwoju mieszkalnictwa komunalnego. Projekt zakłada także wdrożenie działań wspierających integrację społeczną, przeciwdziałających wykluczeniu i promujących zrównoważony rozwój lokalnych wspólnot.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Rozwój budownictwa społecznego – ul. Gorzycka

W ramach modułu I planowana jest budowa budynku mieszkaniowego wielorodzinnego na działce o numerze ewidencyjnym 988/6 zlokalizowanej na obszarze rewitalizacji. Wśród przewidzianych działań należy wskazać:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod budowę,
- budowę budynku mieszkaniowego wielorodzinnego,
- montaż dźwigów osobowych,
- montaż ekologicznego źródła ogrzewania,
- montaż paneli fotowoltaicznych zapewniających energię elektryczną na częściach wspólnych nieruchomości,
- wytyczenie ciągów pieszych dochodzących do nieruchomości,
- wyznaczenie miejsca zbiórki odpadów komunalnych,
- montaż energooszczędnego oświetlenia wokół budynku,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

W ramach przeprowadzonej inwestycji powstaną 2 budynki mieszkalne wielorodzinne z 3 klatkami, mieszczące łącznie 72 lokale mieszkalne (po 3 lokale mieszkalne na 1 piętrze). Łączna kubatura budynku wyniesie ok. 7200 m³ z czego 1800 m² stanowić będzie powierzchnię mieszkaniową. Budynek będzie się składał z 4 kondygnacji nadziemnych oraz 1 kondygnacji podziemnej, mieszczącego halę garażową.

Moduł II: Rozwój budownictwa społecznego – ul. S. Wyszyńskiego

W ramach modułu II planowana jest budowa budynku mieszkaniowego wielorodzinnego na działkach o numerach ewidencyjnych 975, 974/12, 974/13, 919/30, 919/29, 984/6, 984/8, 984/9, 984/10, 984/14, 984/15 zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji. Wśród przewidzianych działań należy wskazać:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod budowę,
- budowę budynku mieszkaniowego wielorodzinnego,
- montaż dźwigów osobowych,
- montaż ekologicznego źródła ogrzewania,
- montaż paneli fotowoltaicznych zapewniających energię elektryczną na częściach wspólnych nieruchomości,
- wytyczenie ciągów pieszych dochodzących do nieruchomości,
- wyznaczenie miejsca zbiórki odpadów komunalnych,
- montaż energooszczędnego oświetlenia wokół budynku,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

W ramach przeprowadzonej inwestycji powstanie 1 budynek mieszkalny wielorodzinny z 3 klatkami, mieszczący 48 lokali mieszkalnych (po 4 lokale mieszkalne na 1 piętrze). Łączna kubatura budynku wyniesie ok. 9000 m³ z czego 2400 m² stanowić będzie powierzchnię mieszkaniową. Budynek będzie się składał z 4 kondygnacji nadziemnych oraz 1 kondygnacji podziemnej, mieszczącego halę garażową.

Moduł będzie podlegał realizacji w przypadku uprzedniego nabycia przez Gminę Międzychód prawa własności do nieruchomości.

Moduł III: Rozwój budownictwa społecznego – ul. Strzelecka

W ramach modułu III planowana jest budowa budynku mieszkaniowego wielorodzinnego na działce o numerze ewidencyjnym 824/2 zlokalizowanej poza obszarem rewitalizacji. Wśród przewidzianych działań należy wskazać:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod budowę,
- budowę budynku mieszkaniowego wielorodzinnego,
- montaż dźwigów osobowych,

- montaż ekologicznego źródła ogrzewania,
- montaż paneli fotowoltaicznych zapewniając energię elektryczną na częściach wspólnych nieruchomości,
- wytyczenie ciągów pieszych dochodzących do nieruchomości,
- wyznaczenie miejsca zbiórki odpadów komunalnych,
- montaż energooszczędnego oświetlenia wokół budynku,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

W ramach przeprowadzonej inwestycji powstanie 1 budynek mieszkalny wielorodzinny, mieszczący 8 lokali mieszkalnych (po 4 lokale mieszkalne na 1 piętrze). Łączna kubatura budynku wyniesie ok. 1500 m³ z czego 320 m² stanowić będzie powierzchnię mieszkaniową. Budynek będzie się składać z 2 kondygnacji nadziemnych oraz 1 kondygnacji podziemnej, mieszczącego halę garażową. Moduł realizowany będzie ze środków spółki MSK Aqualift sp. z o.o.

Moduł IV: Integracja społeczna i przeciwdziałanie odplywowi mieszkańców

W ramach modułu IV planowane są działania związane z integracją mieszkańców wewnątrz powstałych wspólnot sąsiedzkich, które przyczynią się do kreowania postaw społecznych. Wśród potencjalnych działań przewiduje się organizację Festynu Mieszkańców, który pozwoli zacieśnić mieszkańcom więzi oraz wspólnie spędzić czas wolny na grach i zabawach. Ponadto wydarzenie ma przyjąć charakter cykliczny i odbywać się co roku.

W ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu przewiduje się budowę minimum 2 lokali mieszkaniowych, które będą w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wskazuje się przy tym, że budynki mieszkalne powstaną w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej lub gminnego programu rozwoju mieszkalnictwa komunalnego – jednakże szczegóły zostaną doprecyzowane w późniejszym etapie.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Budownictwo komunalne będzie rozwijane zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, przewidując potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami już na etapie projektowania zabudowy. Budynki zostaną wyposażone w dźwigi osobowe, bezprogowe wejścia, balustrady, poręcze i rampy. Wprowadzone zostaną również odpowiednie oznaczenia dla osób niedowidzących i słabowidzących.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych

Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 15 000 000,00 zł	Moduł I: 2029-2032
Moduł II: 9 000 000,00 zł	Moduł II: 2026-2029
Moduł III: 5 000 000,00 zł	Moduł III: 2027-2030
Moduł IV: 150 000,00 zł	Moduł IV: 2033-2035

Łącznie: 29 150 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	2 szt.
Liczba wspartych budynków mieszkalnych	3 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	5 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 22. Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
Tak zwany „międzyczas” na sportowo
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
• Międzychodzki Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji sp. z o.o. • organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • kluby i zespoły sportowe • instytucje kultury • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. Dworcowa 22 (dz. nr 1583, 1057/2) ul. Sportowa 6 (dz. nr 459/5, 459/6, 459/18, cz. dz. 459/19, 458)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom integracji mieszkańców, w tym integracji międzypokoleniowej, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • starzenie się społeczeństwa, • postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy, • brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niewystarczająca liczba i niedostateczny stan techniczny infrastruktury sportowej, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • występowanie aktów wandalizmu, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w Gminie Międzychód poprzez modernizację i adaptację istniejących obiektów, budowę nowych terenów sportowych oraz wdrożenie działań promujących aktywność fizyczną i integrację międzypokoleniową wśród

mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży i seniorów.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Utworzenie boiska typu orlik przy ul. Sportowej 6

Celem modułu I jest utworzenie boiska zewnętrznego o nawierzchni z trawy syntetycznej typu orlik w sąsiedztwie obecnie nieużytkowanej hali sportowej. W ramach modułu przewiduje się w szczególności:

- utworzenie boiska typu orlik w obrębie działki ewidencyjnej 459/5, 459/6 oraz 459/18, cz.dz. 459/19,
- ogrodzenie boiska siatkami wyłapującymi piłki,
- wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury – ławki i kosze na śmieci oraz stojaki rowerowe.

Moduł II: Adaptacja dawnej hali sportowej wraz z utworzeniem kortów tenisowych

W ramach modułu II przewiduje się adaptację dawnej hali sportowej mieszczącej się przy ulicy sportowej 6 na potrzeby utworzenia centrum akrobatyki. W ramach prac przewiduje się w szczególności:

- poprawę hydro- i termoizolacji budynku,
- wymianę poszycia dachowego wraz z przystosowaniem i montażem paneli fotowoltaicznych,
- wymianę obróbek blacharskich, w tym instalacji odgromowej,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- modernizację wnętrza budynku wraz z wydzielenie pomieszczeń sanitarnych, szatni, pomieszczeń technicznych i głównej sali akrobatycznej,
- wyposażenie obiektu w trampoliny, baseny piankowe, skocznie i inne elementy związane z gimnastyką sportową, gimnastyką artystyczną oraz akrobacjami.

Moduł III: Poprawa efektywności energetycznej i bezpieczeństwa pożarowego w obrębie Hali Sportowo-Widowiskowej

W ramach modułu III przewiduje się prace związane z poprawą efektywności energetycznej budynku hali sportowo widowiskowej poprzez montaż paneli fotowoltaicznych oraz poprowadzenie drogi przeciwpożarowej służącej zapewnieniu bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników. W ramach modułu przewiduje się w szczególności:

- przedłużenie drogi przeciwpożarowej biegnącej po wschodniej stronie hali na stronę północną i zachodnią (łącznie ok. 135 m długości),
- posadowienie hydrantów wraz z dostosowaniem instalacji wodnej,
- posadowienie paneli fotowoltaicznych na dachu hali sportowo-widowiskowej,
- poprawa izolacji termicznej elewacji zewnętrznej budynku,
- dostosowanie instalacji elektrycznej i wentylacyjnej do zamontowanych paneli,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu,
- zagospodarowanie terenu na działce o nr ewid. 1583 i 1057/2, poprzez jego oczyszczenie i wyrównanie wraz z zasiewem trawy.

Moduł IV: Rozwój i promocja zdrowego trybu życia wśród mieszkańców

W ramach modułu IV planuje się organizację rozmaitych aktywności sportowych dla mieszkańców, w tym z wykorzystaniem powstałej infrastruktury. W ramach działań przewiduje się organizację zajęć dedykowanych dla dzieci, młodzieży oraz seniorów jako grup społecznych szczególnie narażonych na izolację społeczną. Wśród przewidywanych działań należy wskazać:

a) dla dzieci:

- powołanie dziecięcej ligi sołeckiej z uwzględnieniem drużyn z miasta Międzychód w piłce nożnej,
- organizacja cyklicznych zajęć z zakresu gimnastyki sportowej i artystycznej,
- organizacja zajęć sportowych z innych dyscyplin sportowych, np. piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki itp.,

b) dla młodzieży:

- organizacja młodzieżowych mistrzostw Międzychodu w piłce nożnej,
- organizacja cyklicznych zajęć gimnastycznych z elementami parkour,
- organizacja przeglądowych zajęć sportowych, które co tydzień będą zaznajać młodzież z inną dyscypliną sportową, aby każdy mógł znaleźć coś dla siebie.

c) dla seniorów:

- organizacja zajęć z zakresu gimnastyki korekcyjnej i rehabilitacji,
- organizacja zajęć z zakresu jogi.

W ramach projektu przewiduje się również organizację ogólnodostępnych imprez przeznaczonych dla odbiorców w różnym wieku, które również mają przybrać charakter cykliczny. Wśród planowanych działań wskazać można organizację sportowego dnia dziecka lub sportowego I dnia wiosny.

Przedstawiony zakres działań nie stanowi katalogu zamkniętego i może ulegać zmianom związanym z bieżącą potrzebą dostosowywania oferty do potrzeb lokalnej społeczności.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Działania zmierzające do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami dotyczyć będą przede wszystkim prac modernizacyjnych w obrębie dawnej hali sportowej, która pozostaje niedostosowana. Wobec czynionych prac przewiduje się wzmocnienie dostępności dawnej hali poprzez wyposażenie jej w rampy, podjazdy, poręcze i balustrady, a także dostosowanie sanitariatów.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 4 500 000,00 zł Moduł II: 5 000 000,00 zł Moduł III: 13 000 000,00 zł Moduł IV: 600 000,00 zł Łącznie: 23 100 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2030-2032 Moduł II: 2028-2030 Moduł III: 2026-2030 Moduł IV: 2030-2035

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.
Ograniczenie zużycia energii elektrycznej w halach sportowych	Min. –15%/rok
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar	5 049 os.

rewitalizacji	
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	30 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 23. Opis projektu zintegrowanego nr 4

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4
Muzeum Regionalne w nowej odsłonie
Nazwa wnioskodawcy
Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie
Potencjalni partnerzy
• organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • kluby i zespoły sportowe • instytucje kultury • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. 17 Stycznia 100 (dz. nr 381)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, • niewystarczająca oferta liczba i miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc i obiektów, • niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów, • niska estetyka przestrzeni publicznej
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest kompleksowa modernizacja, digitalizacja i rozwój działalności Muzeum Regionalnego w Międzychodzie, prowadzące do ponownego udostępnienia zbiorów zwiedzającym, zwiększenia dostępności oferty edukacyjnej i kulturalnej oraz wzmocnienia lokalnej tożsamości i dziedzictwa historyczno-kulturowego.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Kompleksowa modernizacja siedziby Muzeum Regionalnego W ramach modułu I przewiduje się kontynuację prac związanych z modernizacją ponad 100-letniej siedziby Muzeum Regionalnego, poprzez podjęte prace remontowe. Prace modernizacyjne trwają już blisko 5 lat, co wiąże się z tymczasowym zamknięciem Muzeum Regionalnego dla odwiedzających. Wciąż do wykonania pozostają zadania związane z: • przygotowaniem pomieszczeń wystawowych, poprzez ich aranżację, odpowiednie oświetlenie i nawilżenie powietrza, • wprowadzenie czytelnego podziału funkcjonalnego i chronicznego dziejowo w zakresie prezentacji zbiorów z wystawy stałej, • wyposażenie siedziby muzeum w niezbędne pomieszczenia techniczne i socjalne, • wyposażenie w sprzęt multimedialny i edukacyjny, • zagospodarowanie najbliższego otoczenia muzeum, w tym wyposażenie w obiekty małej architektury. Moduł II: Projektowanie i funkcjonalizacja prac Muzeum

W ramach modułu II przewiduje się udostępnienie zbiorów muzealiów z różnych dziedzin zarówno dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i innych międzychodzin, w postaci wyodrębnionych:

a) w budynku dawnego ratusza:

- holu – gdzie znajdzie się punkt obsługi klienta wraz z szatnią, niewielkim sklepikiem z pamiątkami oraz Punktem Informacji Turystycznej Gminy Międzychód,
- dwie mniejsze sale wystaw czasowych – prezentujące w różnych ujęciach, również z wykorzystaniem współczesnych technologii dzieje regionu, faunę i florę. Sale powinny być wyposażone w stanowiska komputerowe i miejsca siedzące dla odwiedzających,
- duża sala wystaw czasowych – prezentująca wystawy tymczasowe w różnym zakresie tematycznym,
- biuro i pomieszczenia socjalno-magazynowe – przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- hol na piętrze – wystawa stała poświęcona wybranym postaciom i zagadnieniom z danej epoki,
- dawna sala gospodarstwa domowego – prehistoria i epoki wczesnodziejowe,
- dawna sala włókiennictwa – okres średniowiecza,
- dawna sala rolnictwa i rybołówstwa – okres nowożytny,
- dawna sala historyczna – historia współczesna do 1945 r.,
- dawny salon mieszczkański – historia najnowsza, prezentująca powojenny dorobek Międzychodu;

b) w budynku oficyny:

- parter – zbiory z zakresu życia codziennego i zawodów rzemieślniczych,
- I piętro – zbiory z zakresu zawodów rzemieślniczych (rybołówstwa, zajęć rolniczych),
- II piętro – magazyn zbiorów etnograficznych i technicznych, pracownia konserwatorska.

W ramach modułu II niezbędne będzie podjęcie działań inwestycyjnych skupionych wokół przygotowania ekspozycji oraz materiałów edukacyjnych w formie multimedialnej i z wykorzystaniem nowoczesnych metod prezentacji muzealiów, które pozwolą na stworzenie atrakcyjnych form wizualnych.

Moduł III: Rozwój działalności edukacyjnej i badawczej

W ramach modułu III planuje się powrót oraz dalszy rozwój przede wszystkim działalności edukacyjnej Muzeum Regionalnego w Międzychodzie, ale również działalności badawczej. W ramach działalności edukacyjnej przede wszystkim planuje się:

- organizację lekcji muzealnych dla uczniów międzychodzich szkół podstawowych i średnich,
- organizację otwartych wykładów historycznych,
- organizację zajęć warsztatowych umożliwiających interaktywne zapoznanie się z historią oraz obiektami reprezentującymi minione epoki.

W zakresie rozwoju funkcji badawczo-naukowej, planuje się skupić przede wszystkim na pracach konserwatorskich prowadzonych wobec zgromadzonych macew, które następnie mogłyby trafić do planowanego lapidarium. Ponadto działalność skupiona będzie wokół bieżącej restauracji eksponatów muzealnych, jak również badań i weryfikacji nowych eksponatów i źródeł.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach prac modernizacyjnych dotyczących Muzeum przewiduje się pełne dostosowanie obiektu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Zainstalowane zostaną dźwigi osobowe umożliwiające swobodne przemieszczanie się po całym budynku. Pojawia się również odpowiednie oznakowanie, w tym tablice tyflograficzne.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
 Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom
 Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych
 Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia
CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:
 Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej
 Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej
 Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
 Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo
 Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych
 Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 10 000 000,00 zł Moduł II: 5 000 000,00 zł Moduł III: 2 000 000,00 zł Łącznie: 17 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2029 Moduł II: 2029-2030 Moduł III: 2030-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	2 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobzszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	10 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 24. Opis projektu zintegrowanego nr 5

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 5
*projekt będzie podlegał realizacji w przypadku uprzedniego nabycia przez Gminę Międzychód prawa własności do nieruchomości
Adaptacja brył z duszą
Nazwa wnioskodawcy
Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
• organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • kluby i zespoły sportowe • instytucje kultury

• podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: plac Kościuszki 10 (dz. nr 410/3), ul. Rynek 11 (dz. nr 328), ul. 17 Stycznia 36 (dz. nr 321)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy, • brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niedostosowanie przestrzeni do osób z niepełnosprawnościami, • występowanie aktów wandalizmu, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc i obiektów
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest przywrócenie do życia i nadanie nowych funkcji społecznych, administracyjnych i kulturalnych zdegradowanym budynkom o wysokiej wartości historyczno-architektonicznej w centrum Międzychodu, poprzez ich kompleksową modernizację oraz rozwój zróżnicowanej i inkluzywnej oferty usług publicznych i kulturalnych dla mieszkańców.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Kompleksowa modernizacja historycznych budynków użyteczności publicznej w Międzychodzie W ramach modułu I planowane są działania infrastrukturalne związane z kompleksową modernizacją obiektów wpisanych w świadomość międzychodzian, które uchodzą za lokalne perły architektury, obecnie popadając w ruinę. Za każdym z uwzględnionych budynków kryje się karta z historii miasta, co wpływa na ich wartość nie tylko materialną, ale również kulturową. W tym zakresie planuje się prace związane z modernizacją obiektów: siedziby Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury, Hotelu Pod Białym Orłem oraz Domu Handlowego Wałęsa z uwzględnieniem pełnienia przez nie funkcji społecznych. Prace obejmą w szczególności: • rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją, • uzupełnienie spoinowań wraz z oczyszczaniem elewacji, • nałożenie zewnętrznych tynków termochłonnych z zachowaniem detali architektonicznych, • wymianę lub odtworzenie poszycia dachowego, • wymianę lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej, • wymianę obróbek blacharskich, • remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem, • adaptację do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż szybów windowych (ewentualnie szybów zewnętrznych). Moduł II: Adaptacja wyremontowanych budynków na cele społeczne i kulturalne W ramach modułu II planowane są prace związane z adaptacją i dostosowaniem wskazanych obiektów do pełnienia funkcji społecznych oraz kulturalnych. W tym wypadku dawny Hotel Pod Białym Orłem predysponowany jest do adaptacji na funkcje administracyjne i społeczne, poprzez ulokowanie w nim siedziby głównej Urzędu Miasta i Gminy Międzychód. W ramach działań adaptacyjnych niezbędne będzie wprowadzenie: • pełnej dostępności budynku, poprzez zastosowanie projektowania uniwersalnego, • nowego podziału funkcjonalnego pomieszczeń, wraz z wydzieleniem części dla petentów, • wyposażenia umożliwiającego rozwój e-usług, w tym poprzez zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania budynkiem. Dawny Dom Handlowy Wałęsa miałby zostać przekształcony i zaadaptowany do pełnienia funkcji kulturalnych, w szczególności zaś związanych ze sztukami scenicznymi. W ramach prac adaptacyjnych przewiduje się: • wydzielenie 3 kameralnych sal ze scenami umożliwiającymi realizację kameralnych

- przedstawień teatralnych oraz koncertów,
- wydzielenie pomieszczeń pracy twórczej, w której udostępniona zostanie otwarta przestrzeń artystyczna umożliwiająca twórcom wspólną pracę, rozmowę czy dyskusję,
- wydzielenie zaplecza sanitarno-technicznego.

Siedziba Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury pozostanie przy pełnionej dotychczas funkcji, jednak znacząco zwiększy się jakość oraz stopień wykorzystania przestrzeni i infrastruktury. W ramach prac adaptacyjnych przewiduje się:

- montaż instalacji fotowoltaicznej,
- zagospodarowanie podwórza budynku z uwzględnieniem organizacji imprez plenerowych,
- wyposażenie terenu w system nagłośnienia oraz miejsca zewnętrznej ekspozycji prac plastycznych,
- odnowienie istniejących pomieszczeń w ramach budynku BPiCAK.

Moduł III: Rozwój działalności społecznej i kulturalnej w Międzychodzie

W ramach modułu III przewiduje się rozwój działalności społecznej i kulturalnej. Działania te obejmą przede wszystkim:

- cyfryzację usług administracji publicznej i częściowo kultury, celem poprawy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- rozwój działalności performerskiej wśród młodych mieszkańców,
- rozwój sztuki alternatywnej oraz tzw. off-owej,
- rozwój ogólnodostępnych wydarzeń plenerowych integrujących lokalną społeczność,
- upowszechnianie dostępu do kultury, poprzez prezentację wybranych prac w przestrzeniach otwartych,
- kreowanie powiązań między historyczną zabudową a funkcjami społecznymi jako odnośnika do kreowania tożsamości lokalnej i ochrony dziedzictwa materialnego Międzychodu.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach projektu zintegrowanego nr 5 planowane jest dostosowanie adaptowanych budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami. Jako obiekty pełniące funkcje administracyjne, społeczne i kulturalne cechować się one będą pełnym dostosowaniem oraz bieżącą implikacją rozwiązań pojawiających się celem wspierania dostępności dla wszystkich użytkowników.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo

Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 35 000 000,00 zł Moduł II: 10 000 000,00 zł Moduł III: 500 000,00 zł Łącznie: 45500 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2033 Moduł II: 2034 Moduł III: 2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	3 szt.
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	2 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	15 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 25. Opis projektu zintegrowanego nr 6

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 6
Place spotkań – Rynek, Plac Kościuszki, Plac Rolny
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
• organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • kluby i zespoły sportowe • instytucje kultury • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: Rynek, Plac Kościuszki, Plac Rolny
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy, • brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, • niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, • niska aktywność gospodarcza mieszkańców, • niedostateczne wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niewystarczająca liczba elementów infrastruktury sportowej, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc

- oraz obiektów,
- zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów,
- niedostosowanie budynków i przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,
- niski poziom dostępności komunikacyjnej,
- zła jakość powietrza

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja centralnych przestrzeni publicznych Międzychodu – rynku miejskiego, Placu Rolnego oraz Placu Kościuszki – poprzez działania infrastrukturalne i społeczne służące ich ożywieniu, zwiększeniu atrakcyjności funkcjonalnej, integracji społecznej oraz aktywizacji gospodarczej.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Rewitalizacja rynku miejskiego

W ramach modułu I przewidziane są prace związane z rewitalizacją nie tylko płyty rynkowej, ale również całego wrzeciona tworzącego oś życia społecznego średniowiecznego założenia urbanistycznego. W ramach prac infrastrukturalnych przewiduje się:

- utworzenie woonerf'u w ciągu ulic Rynkowej i Jana Kilińskiego, z ograniczonym ruchem samochodowym i pierwszeństwem ruchu pieszego,
- utworzenie skweru zachodniego i wschodniego u zbiegu ulic Rynkowej z 17 Stycznia i Kilińskiego z 17 Stycznia,
- zachowanie ruchu samochodowego w ciągu ulicy 17 Stycznia,
- wymianę nawierzchni ciągów pieszych i jezdnych z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – niwelacją różnic wysokości, likwidacją wysokich krawężników, montażem ścieżek wiodących,
- posadowienie mebli miejskich, z uwzględnieniem założeń kompozycyjnych i osi widokowych,
- posadowienie regału do bookcrossing'u,
- wyposażenie terenu w ławki, kosze na śmieci i stojaki na rowery,
- montaż tablic i płyt nawiązujących do historycznych zabudowań, ważnych wydarzeń i osób związanych z Międzychodem.

Moduł II: Rewitalizacja Placu Kościuszki

W ramach modułu II planowane są prace inwestycyjne w obrębie Placu Kościuszki, który stanowi drugą po rynku miejskim przestrzeń publiczną kształtowaną na przestrzeni wieków przez rytm życia mieszkańców. Jest to przestrzeń szczególna, a koncepcja jej zagospodarowania obejmuje również ulicę Spichrzową i częściowo ulicę Zewnętrznąwzdłuż brzegu Jeziora Miejskiego. W ramach prac inwestycyjnych przewiduje się:

- zmianę organizacji ruchu, poprzez wprowadzenie ścieżek rowerowych,
- wymianę nawierzchni ciągów pieszych i jezdnych,
- przeprowadzenie nowych nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki rowerowe itp.),
- posadowienie tężni solankowej nad Jeziorem Miejskim.

Moduł III: Rewitalizacja Placu Rolnego

W ramach modułu III planowane są prace inwestycyjne na Placu Rolnym, mające na celu przekształcenie go w tętniącą życiem przestrzeń sportowo-kulturalną. Mieszkańcy zyskają miejsce sprzyjające aktywnemu spędzaniu wolnego czasu oraz wzajemnej integracji.

W ramach prac inwestycyjnych przewiduje się:

- przeprowadzenie nowych nasadzeń zieleni niskiej,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, punkty ładowania urządzeń elektronicznych, itp.),
- wyposażenie terenu w siłownię zewnętrzną,
- utworzenie rowerowego punktu technicznego z wiatą postojową i zestawem narzędzi serwisowych,
- wyznaczenie miejsc parkingowych.

Moduł IV: Rozwój funkcji społecznych w oparciu o główne przestrzenie publiczne

W ramach modułu IV przewiduje się rozwój aktywności społecznej, również nieformalnej w oparciu o przestrzenie publiczne stwarzające warunki do interaktywnych spotkań. W zrewitalizowanych przestrzeniach Placu Kościuszki powstaną dwie ścieżki edukacyjne:

- historyczna – poświęcona najważniejszym wydarzeniom, które miały wpływ na dzisiejszy obraz Międzyzdrojów,
- przyrodnicza – poświęcona ichtiofaunie Jeziora Miejskiego oraz jego wpływowi na życie miasta.

Rynek z kolei, zwłaszcza w obrębie wównerfu ma służyć nie tylko spotkaniom mieszkańców, ale również stać się przyczynkiem do aktywizacji gospodarczej tego terenu. Uspokojenie ruchu samochodowego, wraz z uatrakcyjnieniem i ożywieniem społecznym obszaru ma wpłynąć na atrakcyjność gospodarczą oraz rozwój przedsiębiorczości na obszarze rynku i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Wśród przewidzianych działań społecznych, które planowane są do realizacji w oparciu o zrewitalizowaną infrastrukturę przewiduje się:

- wprowadzenie systemu identyfikacji marketingowej, zbieżnego dla wszystkich przedsiębiorców zgromadzonych wokół rynku oraz w jego najbliższym sąsiedztwie – co pozytywnie wpłynie nie tylko na percepcję i krajobraz miejski, ale również ułatwi komunikację wizualną z potencjalnymi odbiorcami,
- wprowadzenie cyklicznego Festiwalu Kolorów nad Jeziorem Miejskim z uwzględnieniem posadowienia sceny na Placu Kościuszki ze strefą festiwalu do brzegu Jeziora Miejskiego.

Przestrzenie publiczne stanowią ważną oś towarzyszącą mieszkańcom podczas codziennego życia. Ich główną funkcją niemożliwą do realizacji w żadnej innej przestrzeni jest nieco zapomniana zdolność do organizacji zgromadzeń. To w oparciu o przestrzenie rynkowe czy główne place organizowane są uroczystości upamiętniające przełomowe momenty w historii kraju, czy Gminy. Takie funkcje również pozostaną wdrożone w przypadku rynku oraz Placu Kościuszki oraz Placu Rolnego.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach rewitalizacji głównych placów miejskich zostaną zniwelowane wszelkie różnice wysokości, wprowadzone zostaną czytelne podziały funkcji i rozróżnienia ruchu, pojawią się tablice tyflograficzne i plany umożliwiające zapoznanie się z przestrzenią. Pojawią się również ścieżki wiodące dla osób niewidomych.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców

Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo

Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych

Kierunek 3.7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu	
Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 10 000 000,00 zł Moduł II: 5 000 000,00 zł Moduł III: 5 000 000,00 zł Moduł IV: 1 000 000,00 zł Łącznie: 21 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2030 Moduł II: 2026-2029 Moduł III: 2028-2032 Moduł IV: 2032-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	10 000 m ²
Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	20 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	20 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 26. Opis projektu zintegrowanego nr 7

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 7
Stara Kaszarnia
Nazwa wnioskodawcy
- Gmina Międzychód - SCALIO sp. z o.o.
Potencjalni partnerzy
Centrum Obsługi Oświaty
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. gen. Sikorskiego 18 (dz. nr 563, obręb Międzychód)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, - postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy, - starzenie się społeczeństwa, - niski poziom rozwoju gospodarczego, - niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, - zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest rewitalizacja budynku starej kaszarni i jego adaptacja na cele społeczne, poprzez utworzenie żłobka miejskiego oraz realizację działań prorodzinnych, co ma sprzyjać zatrzymaniu młodych mieszkańców w Gminie Międzychód oraz wzmacniać lokalną gospodarkę i

spójność społeczną.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Kompleksowa modernizacja budynku starej kaszarni

Budynek starej kaszarni stanowi przykład infrastruktury użytkowej okresu industrialnego. Dwupoziomowy budynek z poddaszem, zbudowany z czerwonej, nietynkowanej cegły nadaje unikatowego, loftowego charakteru najbliższej okolicy. Obecnie budynek znajduje się w rękach prywatnych, w związku z czym projekt będzie realizowany w formule hybrydowej.

W ramach prac infrastrukturalnych zawartych w module I, planuje się:

- uzupełnienie ubytków wraz z impregnacją i spoinowaniem elewacji,
- wymianę poszycia dachowego, wraz z adaptacją stropu do montażu paneli fotowoltaicznych,
- montaż paneli fotowoltaicznych na dachu budynku,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich,
- podział pomieszczeń wraz z adaptacją części budynku do potrzeb opieki nad dziećmi do 3 roku życia,
- zagospodarowanie najbliższego otoczenia, poprzez wytyczenie i utwardzenie ciągów komunikacyjnych, posadowienie obiektów małej architektury oraz przeprowadzenie nasadzeń roślinności wysokiej i niskiej.

Moduł II: Utworzenie żłobka miejskiego w części budynku starej kaszarni

W ramach modułu II planowane są działania nieinwestycyjne związane z utworzeniem miejsca opieki nad dziećmi dla lat 3. W ramach projektu powstanie ok. 50 nowych miejsc opieki nad dziećmi, co pozwoli na wcześniejszy powrót na rynek pracy młodych rodziców, jednocześnie kreując warunki niezbędne do ich pozostania w Gminie Międzychód.

Realizacja projektu ma się zatem przyczynić zarówno do wzmocnienia sfery gospodarczej, jak również aktywnie przeciwdziałać obserwowanemu odpływowi młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji.

Wśród przewidzianych działań społecznych realizowanych w ramach projektu wskazać można:

- prowadzenie w godzinach wieczornych warsztatów świadomego rodzicielstwa dla osób, które planują potomstwo lub dopiero co zostały rodzicami,
- przeprowadzenie lokalnej kampanii społecznej, adresowanej do osób młodych ukazującej możliwości rozwoju osobistego, rodzinnego i zawodowego w Gminie Międzychód, w tym na obszarze rewitalizacji.

Przedstawione działania mają umożliwić kompleksową odpowiedź na wątpliwości i rozważania młodych osób, co do ich przyszłości w Międzychodzie. Co więcej, żłobek umożliwi również powrót rodziców na rynek pracy, co ma istotne znaczenie w kontekście aktywności gospodarczej.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach przedsięwzięcia prowadzone prace będą skupione na maksymalnym możliwym do uzyskania stopniu dostosowania przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Przede wszystkim część, w której będzie mieścić się żłobek zlokalizowana będzie na parterze budynku, oraz wyposażona w rampę umożliwiającą swobodny dostęp z wózkiem dziecięcym. Poszerzone zostaną również otwory drzwiowe, co przyczyni się do wygody użytkowników.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych

Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa

Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie

im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej	
Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 5 000 000,00 zł Moduł II: 2 000 000,00 zł Łącznie: 7 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2030 Moduł II: 2031-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	7 000 m ²
Liczba wspartych projektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobzary rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	50 os.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 27. Opis projektu zintegrowanego nr 8

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 8
Smaki regionu – targowisko miejskie
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
- MSK Aqualift Sp. z o.o. - Osoby prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobzary rewitalizacji Międzychód 2: ul. Mostowa(dz. nr 221/6, 221/4, 221/3, 221/5, 226/1)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
- niski poziom integracji mieszkańców, - niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, - brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, - niski poziom rozwoju gospodarczego, - niedostateczne wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, - niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, - niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, - zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów
Cel przedsięwzięcia

Celem głównym projektu jest modernizacja i powiększenie targowiska miejskiego w Międzychodzie w celu wzmocnienia lokalnej gospodarki, zwiększenia dostępności do usług handlowych oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Modernizacja i powiększenie targowiska miejskiego

W ramach modułu I przewidziane są działania związane z powiększeniem targowiska miejskiego o działkę ewidencyjną nr 226/1, co umożliwi sprawność obsługi targowej. W ramach prac przewiduje się:

- oczyszczenie terenu ze wszelkich zanieczyszczeń i pozostałości budowlanych,
- wyrównanie terenu, wraz z montażem odwodnienia liniowego,
- utwardzenie gruntu z wykorzystaniem kostki brukowej z tzw. hydrofugami,
- montaż energooszczędnego oświetlenia terenu,
- wyznaczenie stref rozstawiania stołów targowych,
- wyposażenie terenu w miejsce zbiórki odpadów komunalnych,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery itp.).

Moduł II: Przebudowa hali targowej

W ramach modułu II planowane są działania infrastrukturalne związane z przebudową hali targowej, która w miarę upływu lat stała się całkowicie нефunkcjonalna. Przede wszystkim planowa jest przebudowa umożliwiająca prowadzenie handlu w każdych warunkach pogodowych przez cały rok.

W ramach w szczególności planowane jest:

- wzmocnienie efektywności energetycznej, poprzez poprawę termo- i hydroizolacji,
- montaż paneli fotowoltaicznych na dachu budynku,
- remont i funkcjonalizacja wnętrza, poprzez wprowadzenie podziału na boksy sprzedażowe oraz części wspólne dla klientów,
- wymianę posadzek,
- montaż zunifikowanych szyldów nad boksami,
- wprowadzenie podziału na strefy w związku z oferowanym asortymentem.

Moduł III: Wzmocnienie roli handlu i wytwórstwa lokalnego w kształtowaniu gospodarki

W ramach modułu III planowane są działania, które będą miały na celu wzmocnić rolę lokalnych wytwórców, rzemieślników i kupców w kształtowaniu gospodarki Gminy Międzychód. W tym zakresie planowane jest przede wszystkim ulokowanie kupców oferujących całoroczny asortyment w części budynku, natomiast część przysposobiona zostanie wykorzystana do organizacji targów i jarmarków okazjonalnych, będąc również dostępna dla kupców sezonowych.

W ramach przewidzianych działań wskazać można:

- organizację jarmarków okazjonalnych, np. bożonarodzeniowych, wielkanocnych, rolniczych, zielnych itp.,
- organizację cyklicznych targów produktów lokalnych, podczas których oferowane będą jedynie produkty pochodzące z Gminy i jej najbliższej okolicy,
- organizację pokazów rękodzieła wraz z integracyjnymi warsztatami, prowadzonymi we współpracy z lokalnymi wytwórcami.

Przedstawiony zakres działań nie stanowi katalogu zamkniętego, a jedynie zarys tego w jakim stopniu powiększone i zmodernizowane targowisko może być wykorzystywane dla ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Targowisko miejskie jako przestrzeń publiczna łącznie z parterową halą sprzedażową jest w pełni dostępna dla osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz

edukacyjnych

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 2 000 000,00 zł Moduł II: 400 000,00 zł Moduł III: 200 000,00 zł Łącznie: 2 600 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2028 Moduł II: 2027 Moduł III: 2028-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	5 300 m ²
Liczba wspartych projektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobzdar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	25 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 28. Opis projektu zintegrowanego nr 9

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 9
NGO – Nowa Generacja Odpowiedzialnych
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
• organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • kluby i zespoły sportowe • instytucje kultury • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobzdar rewitalizacji Międzychód 2: Stary Port Międzychód przy rzece Warcie (dz. nr 127/4, dz. nr 127/1, dz. nr 127/2), przystań przy ul. Sokoła (dz. nr 1567/6) Poza obszarem rewitalizacji: ul. Drukarska 1 (dz. nr 147/3)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • brak możliwości rozwoju organizacji pozarządowych, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc

- obiektów,
- zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów,
- niedostosowanie budynków i przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Cel przedsięwzięcia

Podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Międzychód poprzez rewitalizację zabytkowej infrastruktury i stworzenie warunków do aktywizacji społecznej oraz integracji organizacji pozarządowych, sprzyjających rozwojowi kapitału społecznego i wspólnot lokalnych.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Kompleksowe prace restauratorsko-konserwatorskie w obrębie budynku przy ul. Drukarskiej 1

W ramach modułu I planowane są działania inwestycyjne skupione wokół nadania funkcji społecznych nieużytkowanemu budynkowi mieszczącemu się przy ul. Drukarskiej 1 (dz. nr 147/3 i 147/6) w Międzychodzie. Pustostan znajduje się w złym stanie technicznym, mimo iż jest to budynek zabytkowy. Prace infrastrukturalne obejmują m.in.:

- rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją,
- uzupełnienie spoinowań wraz z oczyszczaniem elewacji,
- nałożenie zewnętrznych tynków termochłonnych z zachowaniem detali architektonicznych,
- wymianę lub odtworzenie poszycia dachowego,
- wymianę lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich,
- remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem,
- adaptację do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż szybu windowego i dźwigu osobowego,
- wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego wraz z salą konferencyjną.

Moduł II: Kompleksowa modernizacja Starego Portu Międzychód przy rzece Warcie oraz przystani przy ul. Sokoła wraz z budynkami zaplecza technicznego i socjalnego

W ramach modułu II planowane są działania skupione wokół Starego Portu Międzychód przy rzece Warcie, będącego aktualną siedzibą Międzychodzkiego Towarzystwa Turystyki i Sportów Wodnych, a także przystani przy ul. Sokoła, która służy jako główna siedziba ratowników wodnych oraz magazyn sprzętu ratowniczego. Ponadto, stacja służy również jako siedziba główna dla organizacji pozarządowych tj. koło Polskiego Związku Wędkarstwa czy koło Związku Harcerstwa Polskiego.

W ramach prac infrastrukturalnych planuje się w szczególności:

- kompleksową modernizację budynków stacji, poprzez poprawę ich termo- i hydroizolacji,
- montaż paneli fotowoltaicznych,
- remont wnętrz budynków wraz z ich przystosowaniem na potrzeby: magazynowe, techniczne, socjalne,
- adaptację budynku starej hydroforni na potrzeby pełnienia roli magazynu sprzętu ratowniczego.

Moduł III: Utworzenie Domu Stowarzyszeń wraz z integracją działań organizacji pozarządowych

W ramach modułu III planowane są działania społeczne, związane z powołaniem Domu Stowarzyszeń, który ma za zadanie integrować działalność trzeciego sektora, poprzez zacieśnianie współpracy zarówno pomiędzy organizacjami jak i Urzędem Miasta i Gminy w Międzychodzie. W ramach przewidywanych działań planowane jest:

- wyznaczenie pracownika z ramienia UMiG, który będzie odpowiedzialny za bieżącą współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz zapewnienie wsparcia instytucjonalnego i merytorycznego w zakresie źródeł finansowania,
- ustalenie kalendarza spotkań społecznych odbywających się minimum 1 raz w miesiącu, podczas których będą omawiane bieżące działania podejmowane przez poszczególne organizacje i stowarzyszenia oraz UMiG,
- utworzenie kalendarza wydarzeń niezależnych wraz z jego udostępnieniem na stronach internetowych Domu Stowarzyszeń oraz UMiG, który będzie zawierał wszelkie imprezy i wydarzenia organizowane przez trzeci sektor na terenie Gminy Międzychód.

Przedstawiony katalog działań nie stanowi zamkniętego zbioru i w miarę rozwoju współpracy może ulegać zmianom celem dostosowania podejmowanych działań do bieżących potrzeb mieszkańców oraz przedstawicieli trzeciego sektora. Dom Stowarzyszeń wraz ze stacją będą pełniły również rolę miejsca spotkań członków poszczególnych organizacji oraz ich pracy. W ramach powołanego Domu Stowarzyszeń będą dostępne pomieszczenia, które będą mogły służyć jako miejsca spotkań roboczych i zaplecze techniczne dla NGO.

Co więcej, Dom Stowarzyszeń pełnić będzie również funkcję centrum aktywizacji gospodarczej mieszkańców. W jego przestrzeni planowane jest organizowanie wydarzeń o charakterze coachingowym, obejmujących m.in. doradztwo zawodowe, zdobywanie wiedzy na temat zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz rozwój kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Ponadto obiekt wykorzystywany będzie do organizacji spotkań i grup wsparcia dla osób zmagających się z uzależnieniami. Dzięki temu mieszkańcy będą mieli możliwość skorzystania z profesjonalnych porad i wsparcia psychologicznego, co przyczyni się do ich lepszej integracji społecznej i poprawy jakości życia.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach prowadzonych działań rewitalizacyjnych budynek przy ul. Drukarskiej zostanie w pełni dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Stacja WOPR zostanie z kolei dostosowana w maksymalnym możliwym stopniu, jednak w zakresie magazynów sprzętów wodnych czy ratunkowych, a także niektórych pomieszczeń technicznych, działania te mogą okazać się niemożliwe do wykonania.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo

Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 3 000 000,00 zł Moduł II: 500 000,00 zł Moduł III: 300 000,00 zł Łącznie: 3 800 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2028-2031 Moduł II: 2031-2032 Moduł III: 2031-2032

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	300 os./rok

Sposób oceny prognozowanych rezultatów
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 29. Opis projektu zintegrowanego nr 10

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 10
Rewitalizacja „Domu Sióstr” – Dom Dziecka
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód oraz Starostwo Powiatowe w Międzychodzie
Potencjalni partnerzy
• Zawodowa Rodzina Zastępcza Pani Magdalena Ren • OPS • PCPR
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. gen. Sikorskiego 6 (dz. nr 558/2)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • brak poczucia przynależności w lokalnej społeczności, • brak poczucia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą, • niewystarczająca liczba elementów infrastruktury sportowej, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów
Cel przedsięwzięcia
Zapewnienie bezpiecznego, funkcjonalnego i przyjaznego środowiska życia i rozwoju dla dzieci potrzebujących opieki zastępczej poprzez kompleksową modernizację budynku Domu Sióstr oraz zagospodarowanie terenu wokół niego, a także aktywizację społeczną i wsparcie wychowanków.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Kompleksowa modernizacja Domu Sióstr W ramach modułu I przewidziane są działania związane z modernizacją budynku z zachowaniem oryginalnej stylistyki. Prace będą obejmowały m.in.: • rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją, • uzupełnienie spoinowań wraz z oczyszczaniem elewacji, • nałożenie wewnętrznych tynków termochłonnych, • wymianę poszycia dachowego, • wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, • wymianę obróbek blacharskich, • remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem, • adaptację do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż zewnętrznego szybu windowego i dźwigu osobowego na tyłach budynku, • wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego: wydzielenie pokoi dla dzieci, sanitariatów, kuchni, jadalni, przestrzeni wspólnych, • przystosowanie wnętrza na potrzeby utworzenia Domu Dziecka, • wyposażenie pokoi i domu w niezbędne sprzęty i akcesoria. Moduł II: Zagospodarowanie terenu wokół Domu Sióstr W ramach modułu II Urząd Miasta i Gminy w Międzychodzie planuje prace infrastrukturalne związane z zagospodarowaniem terenu wokół domu. Zważając na funkcję, którą obiekt ma pełnić,

zagospodarowanie terenu powinno służyć integracji i aktywnemu wypoczynkowi dzieci i młodzieży. W ramach zagospodarowania terenu planuje się:

- przeprowadzenie nasadzeń izolujących wokół ogrodzenia działki,
- posadowienie placu zabaw,
- posadowienie altany rekreacyjnej wraz z murowanym grillem,
- posadowienie boiska wielofunkcyjnego typu golbox,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej, w tym drzewek i krzewów owocowych.

Moduł III: Powołanie Domu Dziecka

W ramach działań społecznych dawny Dom Sióstr będzie służył po przeprowadzonych pracach jako Dom Dziecka, który powołany zostanie przez Starostwo Powiatowe w Międzychodzie. Wychowankowie Domu będą mogli liczyć w nim na dostosowane do swoich potrzeb pokoje, a także funkcjonalne części wspólne. Zagospodarowany ogród będzie służył jako miejsce integracji i aktywności fizycznej. Ponadto w ramach prowadzonych działań, planuje się przeprowadzenie akcji przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu wychowanków Domu Dziecka, czemu przyczynić się mają:

- organizacja Otwartego Festynu Dziecięcego,
- organizacja warsztatów z zakresu treningu umiejętności społecznych dla wychowanków domu dziecka,
- zapewnienie wsparcia psychologicznego dla dzieci odebranych z warunków zagrażających ich bezpieczeństwu i zdrowiu.

W ramach funkcjonowania Domu Dziecka zapewnione zostaną wszelkie normy wymagane przepisami odrębnymi, w szczególności ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r. poz. 998 ze zm.).

Projekt realizowany będzie w formule hybrydowej we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Międzychodzie.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcie przewiduje dostosowanie części parterowej Domu Dziecka oraz ogrodu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Dzięki takiemu rozwiązaniu również dzieci z niepełnosprawnościami będą mogły korzystać ze wszystkich przestrzeni wspólnych i integrować się z rówieśnikami.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 2 000 000,00 zł	Moduł I: 2026-2027
Moduł II: 1 000 000,00 zł	Moduł II: 2027
Moduł III: 300 000,00 zł	Moduł III: 2028-2035

Łącznie: 3 300 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	14 os.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 30. Opis projektu zintegrowanego nr 11

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 11	
*projekt będzie podlegał realizacji w przypadku uprzedniego nabycia przez Gminę Międzychód prawa własności do nieruchomości	
Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Międzychód, Starostwo Powiatowe w Międzychodzie	
Potencjalni partnerzy	
• Gmina Międzychód • OPS, ŚDS, DPS • organizacje pozarządowe • podmioty prywatne	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. Dworcowa 18 (dz. nr 1057/1, 1667, 1666)	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
• niski poziom integracji mieszkańców, w tym integracji międzypokoleniowej, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • starzenie się społeczeństwa, • niedostateczny poziom rozwoju usług społecznych dedykowanych seniorom, • brak poczucia przynależności w lokalnej społeczności, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • niedostosowanie budynków i przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	
Cel przedsięwzięcia	
Zwiększenie jakości życia i poprawa samodzielności osób starszych poprzez utworzenie dostępnego i funkcjonalnego Dziennego Domu Pobytu, oferującego wsparcie rehabilitacyjne, społeczne oraz możliwość aktywizacji w warunkach sprzyjających integracji i rozwojowi.	

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Adaptacja budynku przy ul. Dworcowej 18 do pełnienia funkcji Dziennego Domu Pobytu

W ramach modułu I przewidziane są prace remontowo-adaptacyjne, skupione głównie wokół przystosowania parteru budynku do pełnienia potrzeb Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych. W związku z tym prace będą obejmować m.in.:

- zakup windy schodowej wraz z montażem poręczy i balustrad, a także niwelacją istniejących progów poprzez pochylnie i rampy,
- poszerzenie wejść do pomieszczeń oraz przystosowanie sanitariatów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami,
- wydzielenie sali rehabilitacyjnej wraz z wyposażeniem w niezbędny sprzęt do ćwiczeń,
- wydzielenie aktywności wspólnych z wyposażeniem w gry planszowe, drobne urządzenia do ćwiczeń manualnych, telewizor i radio,
- montaż zewnętrznego szybu windowego wraz z dźwigiem osobowym,
- przekształcenie i adaptacja powierzchni piwnicznych do pełnienia funkcji, w tym wydzielenie części kuchennej, socjalnej, gospodarczej oraz magazynowej,
- przekształcenie i adaptacja piętra budynku na cele noclegowe.

W ramach inwestycji przeprowadzone zostaną kompleksowe prace remontowo-adaptacyjne, dzięki którym przestrzeń obiektu stanie się bardziej dostępna i funkcjonalna. Parter budynku zostanie przystosowany do potrzeb Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych. Równocześnie wykonane zostaną prace remontowe i adaptacyjne w pomieszczeniach piwnicznych oraz na pierwszym piętrze.

W piwnicy powstanie przestrzeń obejmująca pomieszczenia kuchenne, socjalne, gospodarcze i magazynowe. Natomiast pomieszczenia na pierwszym piętrze zostaną zaadaptowane na cele noclegowe. W razie potrzeby będą one wykorzystywane głównie przez członków rodzin seniorów korzystających z Dziennego Domu Pobytu. Nie wyklucza się również, że w przypadku innych potrzeb i działań prowadzonych przez gminę, przestrzeń noclegowa zostanie udostępniona na inne cele.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu wokół budynku

W ramach modułu II przewidziane są prace infrastrukturalne obejmujące zagospodarowanie terenu wokół budynku o powierzchni ok. 2000 m². W ramach urządzenia terenu, planowane są następujące prace:

- utworzenie ogródka warzywnego, który byłby uprawiany przez osoby starsze,
- utworzenie rabat kwiatowych, umożliwiających prowadzenie niewielkich prac ogrodniczych osobom starszym,
- wytyczenie i utwardzenie ciągów pieszych, dostępnych dla osób poruszających się z pomocą wózka,
- posadowienie altany biesiadnej umożliwiającej integrację na świeżym powietrzu,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci).

W ramach zagospodarowania terenu zewnętrznego najważniejszym aspektem pozostaje zapewnienie dostępności wszelkich obiektów dla osób o ograniczonej mobilności. Projektowanie musi się cechować uniwersalnością podejścia oraz dostosowaniem do użytkowników.

Moduł III: Uruchomienie Dziennego Domu Pobytu

W ramach utworzonego Dziennego Domu Pobytu planowany jest szereg aktywności przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu, które dotyka osoby w wieku senioralnym. W ramach oferty usług społecznych planowane są m.in.:

- zajęcia rehabilitacyjne prowadzone pod okiem fizjoterapeuty w sali rehabilitacyjnej,
- warsztaty z ogrodnictwa prowadzone w oparciu o ogródek warzywny i utworzone rabaty kwiatowe,
- warsztaty z zakresu przetwórstwa warzyw, ziół i kompozycji naparów prowadzone w oparciu o zaplecze kuchenne,
- animacja czasu wolnego poprzez organizację zajęć tematycznych i rozrywek grupowych (np. popołudnie z grami planszowymi),
- pokazy kina niemego, otwarte również dla osób młodych.

Przedstawiony zakres działań nie stanowi katalogu zamkniętego, a oferta Dziennego Domu Pobytu będzie na bieżąco dostosowywana do potrzeb uczestników i podopiecznych, aby w maksymalnym stopniu odpowiadać ich bieżącym potrzebom.

Projekt realizowany będzie w formule hybrydowej we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Międzychodzie.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Projekt przewiduje pełne dostosowanie zarówno budynku jak i jego najbliższego otoczenia do potrzeb osób o ograniczonej mobilności, z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami. Zastosowane zostanie projektowanie uniwersalne oraz dodatkowe wyposażenie, które ułatwi przemieszczanie się osób starszych po placówce.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

- Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców
- Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji
- Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości
- Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców
- Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

- Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
- Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom
- Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych
- Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa
- Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych
- Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

- Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej
- Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji
- Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej
- Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
- Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 3 000 000,00 zł Moduł II: 1 000 000,00 zł Moduł III: 300 000,00 zł Łącznie: 4 300 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2027-2028 Moduł II: 2029 Moduł III: 2028-2035

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	1 szt.
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	2 000 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość

Liczba ludności zamieszkującej podobzar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	30 os.
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	2 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Zródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 31. Opis projektu zintegrowanego nr 12

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 12	
Zielony szlak Międzychodu	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Międzychód	
Potencjalni partnerzy	
• organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • instytucje kultury • podmioty prywatne	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Podobzar rewitalizacji Międzychód 2: Park Tietza , teren wokół 3 jezior: Sołtyckiego, Kuchennego i Miejskiego	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
• niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy, • brak poczucia przynależności i tożsamości lokalnej, • niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, • niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców, • problem spożywania alkoholu w obrębie ogólnodostępnych terenów zielonych, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów, • niski poziom dostępności komunikacyjnej, • zła jakość powietrza	
Cel przedsięwzięcia	
Zwiększenie dostępności, atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni rekreacyjno-przyrodniczej wokół trzech jezior w Międzychodzie poprzez utworzenie zintegrowanego, bezpiecznego i ekologicznego szlaku pieszo-rowerowego, rewaloryzację Parku Tietza oraz aktywizację mieszkańców poprzez edukację i wydarzenia rekreacyjne.	
Zakres realizowanych zadań	
Moduł I: Wytyczenie ścieżki pieszej i rowerowej w ciągu 3 jezior	
W ramach modułu I planowane są działania skupione na połączeniu funkcjonalnym i przestrzennym obszaru 3 jezior położonych w Międzychodzie. Obecnie, mimo bliskości akwenów, nie ma możliwości spacerowania czy rekreacji wokół nich, co niweluje ich pozytywne oddziaływanie na integrację społeczną. Niewątpliwie jednak istnieje ku temu duży potencjał. Wśród planowanych działań wskazać należy:	
• wytyczenie nowego szlaku pieszego oraz rowerowego wzdłuż wschodnich brzegów jezior. • utwardzenie ścieżki pieszej z wykorzystaniem kruszywa naturalnego przepuszczającego	

wodę,

- utwardzenie ścieżki rowerowej z wykorzystaniem materiałów bitumicznych,
- wyposażenie ścieżki w elementy małej architektury (ławki, kosze na śmieci, ławostoly),
- wyposażenie ścieżki w oświetlenie solarne,
- posadowienie tablic informacyjnych, odnoszących się do walorów przyrodniczych i ekologicznych jezior, wraz ze stworzeniem gry miejskiej dedykowanej najmłodszym odbiorcom.

Moduł II: Rewaloryzacja Parku Tietza

W ramach modułu II planowane są prace związane z rewaloryzacją Parku Tietza, który zlokalizowany jest na północno-zachodnim brzegu Jeziora Miejskiego. W ramach prac przewiduje się:

- pielęgnację istniejącego drzewostanu,
- ponowne wytyczenie i renowację ścieżek pieszych,
- utwardzenie ścieżek pieszych przepuszczalnym kruszywem naturalnym,
- uzupełnienie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej, w tym bylin i krzewów,
- modernizację istniejącego placu zabaw,
- wyposażenie terenu w obiekty małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery),
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- montaż monitoringu wizyjnego.

Moduł III: Edukacja krajoznawczo-przyrodnicza wzdłuż zielonego szlaku

W ramach modułu III planowane są działania związane z integracją mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez edukację krajoznawczą i przyrodniczą z wykorzystaniem utworzonego zielonego szlaku Międzychodu. Jeziorność miasta Międzychód stanowi jego unikalny walor, który winien być osią aktywności i rekreacji mieszkańców. W ramach planowanych działań wskazać należy:

- utworzenie gry miejskiej wzdłuż powstałego szlaku dedykowanej dzieciom,
- organizację spacerów przyrodniczych, podczas których wraz z przyrodnikiem będzie można poznać ciekawostki dotyczące fauny i flory towarzyszącej jeziorom,
- organizację biegów krótkodystansowych „Trójka dla zdrowia” na utworzonym szlaku.

Poza wydarzeniami zorganizowanymi, należy zaznaczyć, że szlak będzie stanowił również miejsce rekreacji i aktywnego wypoczynku dla mieszkańców obszaru rewitalizacji w formach niezorganizowanych. Ponadto istotne są również jego walory komunikacyjne, bowiem dzięki ścieżce rowerowej, stworzona zostanie alternatywna trasa dotarcia do centrum z południowej części miasta, promując tym samym transport nieemisyjny.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Działania rewitalizacyjne przewidują utworzenie ścieżki rowerowej z nawierzchni gładkiej, co umożliwi również swobodne przemierzanie szlaku osobom korzystającym z wózków. W obrębie parku Tietza ścieżki zostaną wysypane kruszywem naturalnym, co może wpływać na komfort przemieszczania się osób na wózkach, niemniej przestrzeń pozostanie dostępna a szerokość ścieżek dostosowana do szczególnych potrzeb.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji

oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu	
Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 10 000 000,00 zł Moduł II: 1 000 000,00 zł Moduł III: 150 000,00 zł Łącznie: 11 150 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2030-2035 Moduł II: 2026-2030 Moduł III: 2033-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	4 szt.
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	25 000 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobzdar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	4 szt.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 32. Opis projektu zintegrowanego nr 13

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 13
Rozwój mieszkalnictwa komunalnego
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód, MSK Aqualift Sp. z o.o.
Potencjalni partnerzy
• podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobzdar rewitalizacji Międzychód 2: ul. Marszałka Piłsudskiego 53 (dz. nr 1018) Poza obszarem rewitalizacji: ul. B. Chrobrego 1 (dz. nr 115), ul. Wały Jana Kazimierza (dz. nr 205/22, dz. nr 205/17)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • brak poczucia przynależności lokalnej, • występowanie problemu ubóstwa, • postępujący odpływ młodych mieszkańców z obszaru gminy,

- starzenie się społeczeństwa,
- niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców,
- niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów,
- zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów

Cel przedsięwzięcia

Poprawa warunków mieszkaniowych w Gminie Międzychód poprzez kompleksową modernizację zabytkowych budynków mieszkalnych oraz rozwój zasobu mieszkań komunalnych, przy jednoczesnym wzmacnianiu integracji społecznej nowych mieszkańców.

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Kompleksowa modernizacja budynków przy ul. Bolesława Chrobrego 1i Marszałka Piłsudskiego 53

W ramach prac podejmowanych w module I planuje się przeprowadzenia prac remontowo-konserwatorskich zmierzających do zachowania zabytkowej zabudowy, poprzez przywrócenie jej pierwotnej funkcji mieszkaniowej. Powstałe lokale mieszkaniowe wejdą do zasobu Gminy, wpływając na skrócenie czasu oczekiwania na przydział mieszkania komunalnego, który obecnie wynosi ok. 3 lata. Działanie finansowane będzie ze środków spółki MSK Aqualift sp. z o.o. Wśród prac infrastrukturalnych planuje się m.in.:

- rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją,
- poprawę hydro- i termoizolacji budynków,
- wymianę poszycia dachowego,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich,
- remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem,
- wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego, wraz z wydzieleniem pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych,
- zagospodarowanie działek przynależnych do nieruchomości wraz z nasadzeniem zieleni, wyznaczeniem miejsc do zbiórki odpadów komunalnych oraz posadowieniem obiektów małej architektury – ławek, koszy na śmieci oraz stojaków rowerowych.

Moduł II: Rozwój budownictwa komunalnego przy ul. Wały Jana Kazimierza

W ramach modułu II planowana jest budowa wielorodzinnego budynku komunalnego na działkach o numerach ewidencyjnych dz. nr 205/22 oraz dz. nr 205/17 poza obszarem rewitalizacji. Wśród przewidzianych działań należy wskazać:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod budowę,
- budowa budynku komunalnego,
- montaż dźwigów osobowych,
- montaż ekologicznego źródła ogrzewania,
- montaż paneli fotowoltaicznych zapewniając energię elektryczną na częściach wspólnych nieruchomości,
- wytyczenie ciągów pieszych dochodzących do nieruchomości,
- wyznaczenie miejsca zbiórki odpadów komunalnych,
- montaż energooszczędnego oświetlenia wokół budynku,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

Działanie finansowane będzie ze środków spółki MSK Aqualift sp. z o.o. po uprzednim nabyciu prawa własności do dz. nr 205/17.

Moduł III: Rozwój mieszkalnictwa komunalnego

W ramach modułu III planowane są działania związane z rozwojem mieszkalnictwa komunalnego i skróceniem czasu oczekiwania na przydzielenie lokalu. Mieszkaniowy zasób Gminy stanowi nie tylko jej majątek, ale służy również zabezpieczeniu podstawowego interesu mieszkańców, jakim jest miejsce do zamieszkania. W ramach modułu II, poza przydzieleniem nowych lokali komunalnych planuje się integrację mieszkańców, z wykorzystaniem podwórek, które będą urządzone przy współdziale nowych lokatorów. Działanie realizowane będzie z budżetu Gminy Międzychód. Planuje się przede wszystkim:

- organizację wspólnego sadzenia roślin i kwiatów na podwórkach przy współdziale profesjonalnego ogrodnika,

- organizację wspólnej aranżacji terenu podwórek, w tym wskazania miejsc lokalizacji mebli miejskich, innych potrzeb i pomysłów.

Prowadzone działania z zakresu planowania partycypacyjnego mają służyć przede wszystkim zwiększeniu stopnia identyfikacji mieszkańców z ich nowym miejscem zamieszkania. Współudział w pracach modernizacyjnych pozwoli zbudować odpowiedzialność za przestrzeń wspólną oraz troskę o ich jakość i wieloletnie wykorzystanie dla dobra ogółu.

Projekt realizowany będzie w formule hybrydowej wraz z Gminą Międzychód oraz spółką MSK Aqualift sp. z o.o.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach prowadzonych działań rewitalizacyjnych oba budynki zostaną dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w maksymalnym możliwym stopniu. Ze względu na zabytkowy charakter zabudowy może się okazać, iż nie wszystkie części budynku będą się cechowały pełną dostępnością.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych

Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa

Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo

Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 6 000 000,00 zł Moduł II: 5 000 000,00 zł Moduł III: 100 000,00 zł Łącznie: 11 100 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2029-2033 Moduł II: 2027-2030 Moduł III: 2030-2035

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	2 szt.
Liczba utworzonych lokali mieszkaniowych	36 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba przedsięwzięć proekologicznych	2 szt.

Sposób oceny prognozowanych rezultatów

Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 33. Opis projektu zintegrowanego nr 14

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 14	
Utworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Międzychód, MSK Aqualift sp. z o.o.	
Potencjalni partnerzy	
• OPS, ŚDS, DPS • organizacje pozarządowe • podmioty prywatne	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. 3 Maja 5 (dz. nr 367/3), ul. Dworcowa 5 (dz. nr 1019)	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
• niski poziom integracji mieszkańców, w tym integracji międzypokoleniowej, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • starzenie się społeczeństwa, • niewystarczający poziom usług skierowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami, • brak poczucia przynależności w lokalnej społeczności, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • niedostosowanie budynków i przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów	
Cel przedsięwzięcia	
Zwiększenie dostępności i jakości mieszkań wspomaganych i treningowych w Międzychodzie poprzez kompleksową modernizację zabytkowych budynków oraz rozwój systemu wsparcia społecznego dla osób wymagających pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu.	
Zakres realizowanych zadań	
Moduł I: Kompleksowa modernizacja budynków przy ul. 3 Maja 5 i Dworcowej 5 W ramach prac podejmowanych w module I planuje się przeprowadzenie prac remontowo-konserwatorskich zmierzających do zachowania zabytkowej zabudowy, znajdującej się w złym stanie technicznym. Lokale mieszkaniowe zostaną zaadaptowane na potrzeby utworzenia mieszkań wspomaganych i treningowych. Wśród prac infrastrukturalnych planuje się m.in.: • rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją, • poprawę hydro- i termoizolacji budynków, • wymianę poszycia dachowego, • wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, • wymianę obróbek blacharskich, • remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem, • wprowadzenie nowego podziału funkcjonalnego, wraz z wydzieleniem pomieszczeń mieszkalnych i pomocniczych, • przystosowanie mieszkań do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami, • wyposażenie lokali w niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego, • zagospodarowanie działek przynależnych do nieruchomości wraz z nasadzeniem zieleni, wyznaczeniem miejsc do zbiórki odpadów komunalnych oraz posadowieniem obiektów małej architektury – ławek, koszy na śmieci oraz stojaków rowerowych. Działka przy ul. 3 Maja 5 (dz. nr 367/3) stanowi współwłasność MSK Aqualift sp. z o.o. i osób prywatnych, a działka przy ul. Dworcowej 5 (dz. nr 1019) stanowi własność Gminy Międzychód, w związku z czym projekt będzie realizowany w formule hybrydowej. Projekt realizowany ze środków spółki MSK Aqualift sp. z o.o.	

Moduł II: Wsparcie integracji społecznej, poprzez działania pomocowe

W ramach modułu II planowane są działania związane z rozwojem systemu wsparcia dla osób korzystających z lokali wspomaganych i treningowych, poprzez zapewnienie im wsparcia wykwalifikowanej kadry:

- psychologicznej i psychoterapeutycznej,
- z zakresu doradztwa zawodowego,
- poradnictwa prawnego i finansowego,
- treningu przysposobienia do samodzielnego funkcjonowania,
- opiekuńczo-rehabilitacyjnej.

Lokale treningowe służyć będą osobom, które ze względu na swoją sytuację życiową wymagają wsparcia w dążeniu do samodzielności i rozwoju podstawowych umiejętności niezbędnych do życia w społeczeństwie i prowadzenia gospodarstwa domowego. Mieszkania wspomagane dedykowane są z kolei osobom, które ze względu na wiek lub swój stan zdrowotny nie są w pełni samodzielne i potrzebują pomocy w zakresie wykonywania niektórych czynności towarzyszących życiu codziennemu.

Dzięki rozwojowi różnych form mieszkalnictwa komunalnego oraz zapewnieniu wykwalifikowanego personelu, na obszarze rewitalizacji możliwe będzie prowadzenie aktywnego włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych, niesamodzielnych czy z niepełnosprawnościami.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach prowadzonych działań rewitalizacyjnych oba budynki zostaną dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w maksymalnym możliwym stopniu. Ze względu na planowane utworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych, jest to jeden z podstawowych warunków powodzenia całego przedsięwzięcia.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych

Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo

Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 5 000 000,00 zł Moduł II: 100 000,00 zł Łącznie: 5 100 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2029-3032 Moduł II: 2029-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	2 szt.

Liczba utworzonych lokali mieszkaniowych	5 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 34. Opis projektu zintegrowanego nr 15

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 15
Bezpieczeństwo priorytetem!
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód, Komenda Powiatowa Policji w Międzychodzie
Potencjalni partnerzy
• organizacje pozarządowe • jednostki oświatowe • instytucje kultury • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: dz. nr 126/6, część dz. nr 1566/2, dz. nr 129/1, dz. nr 131/1, dz. nr 130, dz. nr 127/2, dz. nr 126/11, Poza obszarem rewitalizacji Międzychód 2: część dz. nr 1566/4
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne, • brak możliwości rozwoju organizacji pozarządowych, • przestępczość, w tym akty wandalizmu, • powszechny problem alkoholizmu, • niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów, • zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców poprzez utworzenie nowoczesnej, lokalnej bazy służb porządkowych i ratowniczych, która będzie pełniła kluczową rolę w zakresie reagowania kryzysowego, ochrony ludności oraz zapewnienia porządku publicznego.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Utworzenie nowej siedziby Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie W ramach modułu I planowana jest budowa budynku dz. nr 126/6, 126/11, część dz. nr 1566/2, część dz. nr 1566/4. Budynek przeznaczony zostanie na siedzibę Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie. Działanie finansowane będzie ze środków Komendy Powiatowej Policji w Międzychodzie. W ramach przewidzianych działań należy wskazać: • oczyszczenie i przygotowanie terenu pod budowę, • budowę budynku, • montaż ekologicznego źródła ogrzewania oraz paneli fotowoltaicznych, • kompleksowe wyposażenie wnętrza budynku w niezbędne elementy wyposażenia, • zagospodarowanie terenu wokół budynku, w tym wyznaczenie miejsc parkingowych oraz elementy małej architektury (ławki i kosze na śmieci oraz stojaki rowerowe), • montaż energooszczędnego oświetlenia wokół budynku, • przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej. Moduł II: Utworzenie nowej siedziby OSP Międzychód

W ramach modułu II planowane jest utworzenie nowej siedziby jednostki OSP Międzychód. Działanie finansowane będzie z budżetu Gminy Międzychód. Planowane działania infrastrukturalne obejmują następujące prace:

- przebudowa budynku zlokalizowanego na działce nr 129/1 wraz z jego rozbudową na działkę nr 131/1,
- wymianę poszycia dachowego wraz z przystosowaniem i montażem paneli fotowoltaicznych,
- wymianę stolarki drzwiowej i okiennej,
- kompleksową modernizację wnętrza budynku wraz z zagospodarowaniem pomieszczeń pod nowe użytkowanie,
- kompleksowe wyposażenie budynku w niezbędne elementy wyposażenia,
- zagospodarowanie terenu na dz. nr 130 i 127/2 w zakresie infrastruktury niezbędnej dla działalności jednostki OSP.

W ramach planowanych działań powstanie nowoczesna baza służb porządkowych i ratowniczych, która znacząco poprawi poziom bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Międzychód. Nowa Komenda Powiatowa Policji umożliwi zwiększenie liczby etatów z 78 do 100–120, a także zostanie wyposażona w schron, strzelnicę, izbę wytrzeźwień oraz centrum miejskiego monitoringu. Równolegle powstanie nowa siedziba jednostki OSP, która wzmocni gotowość operacyjną podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych związanych z Obroną Cywilną i Ochroną ludności, stanowić będzie zaplecze techniczne dla nowych pojazdów pożarniczych, zapewni miejsce doraźnego schronienia (MDS).

Oba obiekty będą pełniły funkcję wspólnej bazy ratowniczo-porządkowej, wspierającej działania w zakresie bezpieczeństwa i obronności, z zapewnieniem schronów dla ludności cywilnej. Uzupełnieniem inwestycji będą cykliczne spotkania edukacyjne i warsztaty dla mieszkańców, poświęcone tematyce bezpieczeństwa publicznego, zagrożeń kryzysowych, cyberbezpieczeństwa oraz przeciwdziałania uzależnieniom. Dzięki temu projekt nie tylko poprawi infrastrukturę bezpieczeństwa, ale również podniesie świadomość i odporność społeczną mieszkańców.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Realizacja wszystkich modułów projektu zintegrowanego zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem zasad dostępności – zarówno w zakresie działań inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych. W ramach projektu wdrażane będą rozwiązania z zakresu dostępności architektonicznej, takie jak odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni umożliwiające swobodne korzystanie z niej wszystkim mieszkańcom, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami, seniorom czy osobom z niepełnosprawnościami. Dodatkowo zapewniona zostanie dostępność cyfrowa i informacyjno-komunikacyjna poprzez zastosowanie narzędzi umożliwiających udział w działaniach projektu osobom o zróżnicowanych kompetencjach, możliwościach percepcyjnych oraz z niepełnosprawnościami ruchowymi, wzrokowymi i intelektualnymi.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich:

Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom

Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań

CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna:

Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej

Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji

Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej

Kierunek 3.7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 70 000 000,00 zł	Moduł I: 2026-2030

Moduł II: 10 000 000,00 zł	Moduł II: 2026-2030
Łącznie: 80 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba nowoutworzonych budynków	1 szt.
Liczba budynków poddanych rozbudowie	1 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba uczestników spotkań edukacyjnych organizowanych w oparciu o nową infrastrukturę	100 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 35. Opis projektu zintegrowanego nr 16

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 16
Utworzenie Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Międzychód
Potencjalni partnerzy
• organizacje pozarządowe • podmioty prywatne
Lokalizacja przedsięwzięcia
Podobszar rewitalizacji Tuczępy: dz. nr 129/1, 130, 131/13, 131/10
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• starzenie się społeczeństwa, • duża liczba osób ze szczególnymi potrzebami, • niedostateczny poziom rozwoju usług dedykowanych osobom ze szczególnymi potrzebami, • niski poziom integracji mieszkańców, • niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne
Cel przedsięwzięcia
Celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez utworzenie nowoczesnego i w pełni dostępnego Centrum Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnościami. Placówka zapewni kompleksową opiekę rehabilitacyjną – od poradni lekarskiej, przez gabinety zabiegowe i rehabilitację ambulatoryjną, po rehabilitację ogólnoustrojową w trybie dziennym i stacjonarnym. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby niesamodzielne zyskają realne wsparcie w procesie leczenia, odzyskiwania sprawności i zwiększania samodzielności. Warto przy tym podkreślić, że szeroka działalność placówki pozwoli również na poprawę jakości życia mieszkańców z pozostałych regionów Wielkopolskiego i Lubuskiego, którzy również będą mieli możliwość korzystania z jej usług.
Zakres realizowanych zadań
Moduł I: Utworzenie Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami W ramach modułu I planowana jest budowa Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami. Wśród przewidzianych działań należy wskazać: • oczyszczenie i przygotowanie terenu pod budowę,

- budowa dwóch budynków,
- montaż dźwigów osobowych,
- montaż ekologicznego źródła ogrzewania,
- montaż paneli fotowoltaicznych,
- kompleksowe wyposażenie obiektu w niezbędne elementy wyposażenia, w tym w sprzęt rehabilitacyjny,
- utworzenie węzłów sanitarnych,
- utworzenie zaplecza kuchennego,
- utworzenie basenu wewnętrznego.

W ramach planowanej inwestycji powstanie kompleks dwóch nowoczesnych budynków, tworzących Centrum Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnościami. Pierwszy z obiektów będzie budynkiem trzykondygnacyjnym, w którym znajdzie się 40 komfortowych pokoi z węzłami sanitarnymi, przeznaczonych dla uczestników turnusów rehabilitacyjnych. Dodatkowo, zaprojektowano kuchnię z pełnym zapleczem oraz stołówkę, co umożliwi zapewnienie kompleksowej opieki pobytowej. Budynek wyposażony zostanie również w dwie windy, zapewniające pełną dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Z kolei drugi budynek, zaprojektowany jako dwukondygnacyjny, będzie pełnił funkcję medyczno-terapeutyczną. Znajdzie się w nim 20 specjalistycznych gabinetów (m.in. rehabilitacyjnych i zabiegowych), poradnia lekarska, a także wewnętrzny basen rehabilitacyjny, który umożliwi prowadzenie zajęć terapeutycznych z zakresu hydroterapii.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu wokół Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami

W ramach modułu II planowane jest kompleksowe zagospodarowanie terenu wokół Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami. Wśród przewidzianych działań należy wskazać:

- oczyszczenie i przygotowanie terenu pod zagospodarowanie,
- utworzenie interaktywnego placu zabaw dla dzieci,
- utworzenie siłowni zewnętrznej dostosowanej dla osób z niepełnosprawnościami,
- utworzenie miejsca grillowego wraz wiatą,
- montaż elementów małej infrastruktury, w tym m.in. ławek, koszy na śmieci itp.,
- utworzenie stajni dla koni,
- utworzenie budynku garażowego,
- utworzenie budynku gospodarczego,
- wytyczenie ciągów pieszych,
- montaż kamer monitoringu,
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- przeprowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej i niskiej.

Przestrzeń wokół Centrum zostanie zaaranżowana w sposób funkcjonalny i kompleksowy, tak aby pełniła nie tylko funkcję rekreacyjną i wypoczynkową, ale również wspierała procesy terapeutyczne i rehabilitacyjne. Planowane elementy, takie jak interaktywny plac zabaw, siłownia zewnętrzna dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, stajnia dla koni (z możliwością prowadzenia hipoterapii), a także zieleń i infrastruktura towarzysząca, będą stanowiły integralną część oferty Centrum. Projektowane otoczenie przyczyni się do poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego użytkowników, wspierając ich w procesie powrotu do samodzielności oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Realizacja wszystkich modułów projektu zintegrowanego będzie prowadzona z uwzględnieniem zasad dostępności – zarówno w zakresie działań inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych. W ramach projektu planuje się wdrożenie rozwiązań z zakresu dostępności architektonicznej, w tym odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni, które umożliwi swobodne korzystanie z niej wszystkim mieszkańcom – w szczególności osobom ze szczególnymi potrzebami, seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami. Dodatkowo przewidziano zapewnienie dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej poprzez wykorzystanie narzędzi umożliwiających udział w działaniach projektu osobom o różnicowanych kompetencjach, możliwościach percepcyjnych oraz z niepełnosprawnościami ruchowymi, wzrokowymi i intelektualnymi.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu	
Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 37 000 000,00 zł Moduł II: 3 000 000,00 zł Łącznie: 40 000 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2027-2031 Moduł II: 2027-2031
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	2 szt.
Liczba nowoutworzonych budynków	5 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	138 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	200 os.
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 36. Opis projektu zintegrowanego nr 17

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 17 *projekt będzie podlegał realizacji w przypadku uprzedniego nabycia przez Gminę Międzychód prawa własności do nieruchomości	
Centrum Obsługi Pasażera – Dworzec Letnisko i Dworzec Główny	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Międzychód	
Potencjalni partnerzy	
• organizacje pozarządowe • instytucje kultury • podmioty prywatne	
Lokalizacja przedsięwzięcia	

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

- niski poziom integracji mieszkańców, w tym integracji międzypokoleniowej,
- niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne,
- brak poczucia przynależności w lokalnej społeczności,
- występowanie problemu ubóstwa,
- niewystarczająca oferta i liczba miejsc do spotkań i spędzania wolnego czasu dla mieszkańców,
- niski poziom dostępności komunikacyjnej,
- zła jakość powietrza,
- niewystarczające zagospodarowanie i wykorzystanie potencjału istniejących miejsc oraz obiektów,
- zaburzenie estetyki przestrzeni z uwagi na niedostateczny stan techniczny miejsc i obiektów

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest poprawa stanu technicznego zabytkowych obiektów – Dworca Letnisko oraz Dworca Głównego z przylegającym do niego magazynem w celu ich adaptacji na nowoczesne centra obsługi pasażerów. Realizacja inwestycji zwiększy dostępność transportu publicznego, przyczyni się do poprawy jakości powietrza oraz umożliwi nadanie obiektom dodatkowych funkcji, w tym kulturalnych, administracyjno-usługowych oraz społecznych. Realizacja zadania jest konsekwencją programu „Kolej Plus” w ramach reaktywacji linii kolejowej nr 363 (Międzychód – Skwierzyna) oraz 368 (Międzychód – Szamotuły).

Zakres realizowanych zadań

Moduł I: Poprawa stanu technicznego oraz adaptacja Dworca Głównego wraz z przestrzenią magazynową

W ramach modułu I planowana jest modernizacja zabytkowego Dworca Głównego w Międzychodzie, mająca na celu przywrócenie mu funkcji transportowej oraz nadanie nowych funkcji użytkowych. Prace obejmą również przebudowę przylegającego magazynu, co pozwoli na zwiększenie jego funkcjonalności. W związku z tym prace będą obejmować m.in.:

- przeprowadzenie prac konserwatorskich, które zabezpieczą budynek przed dalszym niszczeniem,
- rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją,
- uzupełnienie spoinowań wraz z oczyszczaniem elewacji,
- piaskowanie cegły i impregnacja z zachowaniem detali architektonicznych,
- wymianę lub odtworzenie poszycia dachowego,
- wymianę lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich,
- remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem,
- kompleksowy remont i wyposażenie wnętrza, w tym dostosowanie ich pod względem dostępności,
- modernizację przylegającego do budynku magazynu – rampy,
- montaż energooszczędnego oświetlenia obiektu i terenu,
- utwardzenie terenu zewnętrznego,
- montaż kamer monitoringu.

W ramach adaptacji budynku Dworca Głównego planuje się m.in.:

- przeniesienie planowanego do utworzenia CIS (przekształcenie z KIS) z obecnej siedziby Hali Widowiskowo-Sportowej przy ul. Dworcowej 22,
- przeznaczenie zmodernizowanego magazynu na cele funkcjonowania CIS,
- utworzenie strefy gastronomicznej,
- utworzenie nowoczesnej i multimedialnej poczekalni dla pasażerów,
- utworzenie przechowalni bagażu,
- utworzenie węzła sanitarnego,
- utworzenie przestrzeni administracyjno-szkoleniowej,
- utworzenie strefy kulturalno-rozrywkowej.

Planowana rewitalizacja zabytkowego Dworca Głównego oraz przylegającego magazynu zakłada kompleksowe dostosowanie tych obiektów do pełnienia nowoczesnych funkcji użytkowych – zarówno transportowych, administracyjno-usługowych, kulturalnych, jak i społecznych. Na terenie dworca przewiduje się funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej (CIS), nowoczesnej multimedialnej poczekalni dla pasażerów, przechowalni bagażu, węzła sanitarnego, a także strefy gastronomicznej, przestrzeni administracyjno-szkoleniowej oraz strefy kulturalno-rozrywkowej. Z kolei zmodernizowany magazyn będzie pełnił funkcję zaplecza technicznego dla CIS, umożliwiając przechowywanie sprzętu oraz organizację działań wspierających funkcjonowanie jednostki. Realizacja inwestycji stworzy nową, wielofunkcyjną przestrzeń służącą zarówno mieszkańcom, jak i użytkownikom transportu publicznego. Ma to szczególne znaczenie w kontekście obecnego braku funkcjonującej sieci transportu zbiorowego na tym obszarze, którego przywrócenie i rozwój w ramach programu „Kolej Plus” (reaktywacja linii kolejowej nr 363 relacji Międzychód – Skwierzyna oraz linii kolejowej nr 368 relacji Międzychód – Szamotuły) może zostać wsparte właśnie poprzez poprawę infrastruktury dworcowej.

Moduł II: Kompleksowa modernizacja Dworca Letnisko w Międzychodzie

W ramach modułu II planowane są działania infrastrukturalne związane z kompleksową modernizacją zabytkowego Dworca Letnisko, mająca na celu przywrócenie mu funkcji transportowej. W związku z tym prace będą obejmować m.in.:

- przeprowadzenie prac konserwatorskich, które zabezpieczą budynek przed dalszymniszczeniem,
- rewizję fundamentów wraz z ich impregnacją,
- uzupełnienie spoinowań wraz z oczyszczaniem elewacji,
- piaskowanie cegły i impregnacja z zachowaniem detali architektonicznych,
- wymianę lub odtworzenie poszycia dachowego,
- wymianę lub odtworzenie stolarki drzwiowej i okiennej,
- wymianę obróbek blacharskich,
- remont stropów i posadzek wraz z ich wzmocnieniem,
- kompleksowy remont i wyposażenie wnętrza, w tym dostosowanie ich pod względem dostępności,
- montaż energooszczędnego oświetlenia obiektu i terenu,
- montaż kamer monitoringu.

W ramach modernizacji budynku Dworca Letnisko przewiduje się:

- utworzenie strefy gastronomicznej,
- utworzenie nowoczesnej i multimedialnej poczekalni dla pasażerów,
- utworzenie przechowalni bagażu,
- utworzenie węzła sanitarnego.

Realizacja inwestycji pozwoli na stworzenie nowoczesnej i funkcjonalnej przestrzeni dworcowej, obejmującej m.in. strefę gastronomiczną, multimedialną poczekalnię, przechowalnię bagażu oraz węzeł sanitarny. Ma to szczególne znaczenie w kontekście obecnego braku funkcjonującej sieci transportu zbiorowego na tym obszarze, którego przywrócenie i rozwój w ramach programu „Kolej Plus” (reaktywacja linii kolejowej nr 363 relacji Międzychód – Skwierzyna oraz linii kolejowej nr 368 relacji Międzychód – Szamotuły) może zostać wsparte właśnie poprzez poprawę infrastruktury dworcowej.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach projektu zintegrowanego nr 17 planowane jest dostosowanie modernizowanych budynków dworcowych i magazynu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz o szczególnych potrzebach. Obiekty pełniące funkcje transportowe, społeczne i kulturalne będą wyposażone w rozwiązania zgodne z zasadami projektowania uniwersalnego, zapewniające pełną dostępność dla wszystkich użytkowników.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana:

Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców

Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości

Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców

Kierunek 1.5. Pobudzenie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu	
Ramy realizacji przedsięwzięcia	
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 6 000 000,00 zł Moduł II: 4 500 000,00 zł Łącznie: 10 500 000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2031 Moduł II: 2026-2031
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	2 szt.
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba ludności zamieszkującej podobszar rewitalizacji	5 049 os.
Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	30 000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

6.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 37. Opis projektu uzupełniającego nr 1

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej
Podmiot realizujący
Przedszkole nr 1 im. Miłośników Przyrody w Międzychodzie Przedszkole nr 4 im. Kubusia Puchatka w Międzychodzie Żłobek Miejski w Międzychodzie Gmina Międzychód
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. Strzelecka 10 (dz. nr 894), ul. I. Daszyńskiego 21 (dz. nr 968/2), ul. Marszałka Piłsudskiego 2 (dz. 662)
Charakterystyka przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie uzupełniające nr 1 zakłada dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz szczególnymi potrzebami budynków, w których realizowane są usługi opiekuńcze, wychowawcze, społeczne czy administracyjne. W ramach działań przewiduje się wykonanie prac polegających na montażu niezbędnych ramp, pochylni, wyrównaniu terenu, montażu dźwigów osobowych, podnośników czy krzesełek. W ramach prac wykonane zostaną także prawidłowe oznaczenia, uwzględniające również potrzeby osób niedowidzących i słabowidzących, a także głuchoniemych. W tym wypadku zainstalowane zostaną tablice tyflograficzne, zaznaczone zostaną wszelkie krawędzie i stopnie, a oznaczenia poszczególnych pomieszczeń jak mapy będą dostępne w języku Braille'a. Przeprowadzenie zaplanowanych prac umożliwi wyrównanie szans i dostępności obiektów i usług dla wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dodatkowo prace te pozwolą na uczęszczanie czy zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, co przyczyni się do promocji włączenia społecznego.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji
CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
4 000 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 38. Opis projektu uzupełniającego nr 2

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 2
Odnowienie cmentarza żydowskiego w Międzychodzie: konserwacja płyt nagrobnych, urządzenie lapidarium
Podmiot realizujący
Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: zbieg ulic Wiatracznej i Karola Kurpińskiego, działka ewidencyjna nr 1544/8
Charakterystyka przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest przywrócenie należnego miejsca w tkance miejskiej miejscu o znaczeniu kulturowym i społecznym, które obecnie stanowi niebezpieczny i poddawany aktom wandalizmu skrót dla mieszkańców. Coraz mniej przechodzących osób ma natomiast świadomość przebywania na miejscu pochówku zasłużonych dla Międzychodu. Przedsięwzięcie uzupełniające nr 2 zakłada uporządkowanie terenu dawnego cmentarza, w tym przestrzenne wytyczenie jego granic wraz z ogrodzeniem terenu. W dalszej kolejności planuje się przeprowadzić prace związane z ochroną przyrody – ogrodnicze, arborystyczne i konserwatorskie. Istniejące schody prowadzące na teren cmentarza wymagają gruntownego remontu, a cały teren prac porządkowych i konserwatorskich. Zwieńczeniem prac porządkowych ma być utworzenie lapidarium z pozostałych macew i ich fragmentów wraz z posadowieniem tablic edukacyjnych informujących o osobach pochowanych na cmentarzu, dziejach Żydów w Międzychodzie czy historii samego miejsca pochówku. Przeprowadzone działania umożliwią wzmocnienie tożsamości lokalnej, poprzez wiedzę historyczną i dziejową dotyczącą miejscowości. Osoby żydowskie lub pochodzenia żydowskiego zyskają z kolei miejsce pamiątkowe, w którym będą mogły wspominać swoich przodków – nawet jeżeli ich macewy zostały już stracone.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji
CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
3 000 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 39. Opis projektu uzupełniającego nr 3

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 3
Utworzenie punktu przesiadkowego przy ul. 600-lecia, z uwzględnieniem punktu postoju rowerowego oraz utworzenie przystanków PKS przy ulicach: Dworzec Letnisko, Mostowej, Nowej i Św. Jana Pawła II
Podmiot realizujący
Gmina Międzychód
Lokalizacja
Podobszar rewitalizacji Międzychód 2: ul. Dworzec Letnisko (dz. nr 563), ul. Mostowa (dz. nr 217/6, 223/4, 224/4), skrzyżowanie ulic Nowej i Jana Pawła II (dz. nr 532/3)
Charakterystyka przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia uzupełniającego nr 3 jest zintegrowanie systemu transportu zbiorowego na terenie miasta Międzychód, poprzez modernizację infrastruktury przystankowej oraz utworzenie punktu przesiadkowego. W ramach prac infrastrukturalnych planowane jest posadowienie punktu przesiadkowego wraz z zadaszeniem, poczekalnią, sanitariatami publicznymi, który integrowałby funkcjonowanie transportu publicznego na terenie Gminy Międzychód oraz powiatu międzychodzkiego. W ramach adaptacji infrastruktury przystankowej planowane jest z kolei posadowienie nowych, zielonych wiat przystankowych przy ulicy Dworzec Letnisko oraz przy skrzyżowaniu ulic Nowej i Św. Jana Pawła II. Działania wpłyną pozytywnie nie tylko na sferę środowiskową, ale również na jakość świadczonych usług transportowych, co jest kluczem do wspierania przejścia użytkowników z transportu indywidualnego do komunikacji zbiorowej.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji
CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców
Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego
30 000 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

7. OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na całym obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Międzychód.

W poniższej tabeli przedstawiono opis sposobu realizacji poszczególnych dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działania wraz odpowiadającymi im celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Tabela 40. Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie regionalnym		
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku		
W dokumencie nakreślono wizję regionu: Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący uniwersalna wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki do życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa. Sformułowana została również misja, charakteryzująca elementarne wartości jakie przyświecają samorządowi województwa: Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasady zrównoważonego rozwoju. Celem zapewnienia efektywności procesów rozwojowych przyjęto również model rozwoju: Rozwój Wielkopolski przebiega według modelu funkcjonalnego, zakładającego zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, wzajemnie korzystne relacje zarówno w przestrzeni, jak i w układzie sfer gospodarczych i społecznych, a także powiązania międzyinstytucjonalne i partnerskie współdziałanie. Wśród zaplanowanych pakietów działań w ramach 4. celu strategicznego Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem, sformułowano cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju, z którym Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 wykazuje spójność w zakresie zaplanowanego pakietu działań Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Jak wskazano w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030+ wsparcie przez rewitalizację oznacza wsparcie w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych na zdegradowanym obszarze, bez względu czy znajduje się on w dużym czy małym mieście, w gminie miejskiej czy wiejskiej. Rewitalizacja jest procesem i jednocześnie wieloaspektowym instrumentem wyprowadzania ze stanu kryzysowego.		
Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:

Cel 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu <u>1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</u> 1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	PZ nr 1 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców
Cel 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU <u>2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</u> <u>2.2 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</u> <u>2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 14 PZ nr 16 PZ nr 17 PU nr 1 PU nr 2 PU nr 3	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku

		społeczeństwa Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
Cel 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI <u>3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</u> <u>3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</u> <u>3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 15 PZ nr 17 PU nr 3	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej

		mieszkańców
Cel 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM <u>4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</u> <u>4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 14 PZ nr 15 PZ nr 16 PZ nr 17 PU nr 1 PU nr 2 PU nr 3	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia

		Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego to dokument określający politykę zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa. Wspólnie ze strategią rozwoju województwa stanowi on podstawę prowadzenia polityki rozwoju. Nakreślona wizja rozwoju województwa wielkopolskiego brzmi następująco: Wielkopolska 2020 roku – w wyniku stopniowego osiągania celów strategii ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym, gdzie: • efektywnie wykorzystywany jest potencjał wewnętrzny,		

- podmioty rozwoju ściśle współpracują, co skutkować powinno wartością dodaną,
- istnieje klimat dla innowacji we wszystkich sferach funkcjonowania regionu,
- konkurencyjność budowana jest na wzajemnie korzystnych powiązaniach funkcjonalnych między ośrodkami wzrostu a ich otoczeniem, co generuje korzystne procesy dyfuzyjne i absorpcyjne,
- priorytetem i fundamentem rozwoju jest edukacja oraz budowa na jej podstawie kreatywnych kapitałów, intelektualnego i innowacyjnego,
- jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju,
- mieszkańcy wykazują wysoką aktywność zawodową, gospodarczą i społeczną,
- gospodarka i życie społeczne są otwarte na świat, co wzmacnia ich konkurencyjność,
- wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego,
- każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług społecznych,
- przestrzeń województwa pozbawiona jest barier dla mobilności mieszkańców,
- sytuacja demograficzna sprzyja zastępowalności pokoleń,
- polityka kieruje się większą otwartością na nowe i nowych,
- istotny wpływ na rozwój regionu wywiera sprawowane w stylu koncyliacyjnym zdecydowane przywództwa regionalne.

W ramach realizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ sformułowano również 8 podstawowych celów polityki przestrzennej, w ujęciu średniookresowym. Cele te przedstawione są w kolumnie „Podstawowe Regulacje”.

Dodatkowo w ramach PZPWW, Gmina Międzychód zaliczona została do następujących obszarów funkcjonalnych:

- Wiejski Obszar Funkcjonalny,
- Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny.

Dla wskazanych obszarów strategicznej interwencji w PZPWW również sformułowano cele polityki przestrzennej, które przedstawione są w kolumnie „Podstawowe regulacje”.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
<u>Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 14 PZ nr 15 PZ nr 16 PZ nr 17	CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
<u>Ochrona walorów przyrodniczych</u>	PZ nr 1 PZ nr 8 PZ nr 6 PZ nr 12	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.8.

	PZ nr 13 PU nr 3	Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
<u>Kształtowanie i racjonalne gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego</u>	PZ nr 1 PZ nr 8 PZ nr 6 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 15 PU nr 3	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
<u>Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 12 PU nr 2	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-

		kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.10. Rozszerzanie
--	--	--

		możliwości i form spędzania wolnego czasu
Zrównoważony rozwój rolnictwa	–	–
<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa</u>	PZ nr 1 PZ nr 12 PZ nr 17 PU nr 3	CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców
Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej	–	–
<u>Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 13 PZ nr 14 PZ nr 15 PZ nr 16 PZ nr 17 PU nr 1 PU nr 2 PU nr 3	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych

		przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.7. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego
Wiejski Obszar Funkcjonalny		
<u>Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 14 PZ nr 15 PZ nr 16 PZ nr 17	CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej
<u>Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej</u>	–	–
<u>Ochrona dziedzictwa kulturowego</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 12 PU nr 2	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców

		– różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
--	--	--

<u>Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 16 PZ nr 17 PU nr 2 PU nr 3	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i
--	---	---

		jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej</u>	PZ nr 1 PZ nr 12 PZ nr 17 PU nr 3	CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców
Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej	–	–
Północno-Zachodni Obszar Funkcjonalny		
<u>Ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych</u>	PZ nr 1 PZ nr 4 PZ nr 12 PU nr 2	CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych

<u>Stymulowanie rozwoju gospodarczego z wykorzystaniem koncepcji „zielonego wzrostu”</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 8 PZ nr 12 PZ nr 16 PU nr 2	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu
---	--	---

		technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
<u>Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej</u>	PZ nr 1 PZ nr 12 PZ nr 17 PU nr 3	CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców

Pozostałe obszary interwencji

Wśród pozostałych obszarów interwencji uwzględnionych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, Gmina Międzychód zaliczona została do:

- Obszarów wiejskich wymagających wsparcia procesów rozwojowych,
- Obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- Obszary cenne przyrodniczo,
- Obszarów ochrony krajobrazów kulturowych,
- Obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich,
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych.

Zaplanowane w Gminie Międzychód działania rewitalizacyjne uwzględniają wyznaczone dla wskazanych obszarów interwencji kierunki działań, w tym m.in. w zakresie ochrony krajobrazu kulturowego (w szczególności zachowania dziedzictwa materialnego i niematerialnego, pielęgnowania lokalnej tożsamości oraz ochrony i modernizacji zabytków znajdujących się na obszarze rewitalizacji), wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego (w szczególności poprzez działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców, rozwój mieszkalnictwa, wspieranie lokalnych inicjatyw przedsiębiorczości oraz rozwój zróżnicowanych usług odpowiadających na potrzeby mieszkańców), zwiększania dostępności transportowej (w szczególności poprzez rozwój infrastruktury rowerowej, tworzenie punktów przesiadkowych oraz nowoczesnych centrów obsługi pasażera), ochrony obszarów cennych przyrodniczo oraz ochrony i kształtowania zasobów wodnych (w szczególności poprzez wprowadzanie nowych i ochronę istniejących elementów zieleni, działania edukacyjne oraz promowanie walorów środowiskowych).

W kontekście jednego z obszarów interwencji – obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzecza – podkreśla się, że zaplanowane działania uwzględniają położenie obszaru rewitalizacji w zasięgu występowania zagrożenia powodziowego.

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Gminy Międzychód na lata 2023-2030

Powyższa Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa strategiczne kierunki rozwoju na lata 2023-2030 oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Ponadto

umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe.

Wizja rozwoju Gminy Międzychód: W 2030 roku Gmina Międzychód postrzegana jest jako Gmina bez barier, stanowiąca gospodarcze centrum mikroregionu. Jest miejscem ciekawym do odwiedzenia oraz atrakcyjnym do zamieszkania, a także przyrodniczym i przyjaznym dla seniorów. Wyróżnia się wysokim poziomem oświaty, bogatą ofertą spędzania czasu wolnego oraz aktywnością społeczną swoich mieszkańców.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
Cel strategiczny I: Uporządkowana przestrzeń Gminy Międzychód z zachowanym łańcem przestrzennym i zrównoważonym rozwojem środowiska <u>Cel operacyjny I.I. Bezpieczna i spójna przestrzeń Gminy Międzychód</u> <u>Cel operacyjny I.II. Rozwinięta i nowoczesna infrastruktura techniczna i transportowa</u> <u>Cel operacyjny I.III. Efektywna energetycznie i czysta Gmina Międzychód</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 9 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 15 PZ nr 17 PU nr 1 PU nr 3	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.8. Upowszechnianie postaw proekologicznych i wiedzy o ochronie środowiska CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.2. Wykorzystanie potencjału niezagospodarowanych przestrzeni publicznych i nadanie im nowych funkcji Kierunek 3.3. Poprawa stanu technicznego i modernizacja elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.4. Odnowienie i zagospodarowanie elementów przestrzeni publicznej Kierunek 3.8. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców Kierunek 3.9. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej mieszkańców
Cel strategiczny II: Gmina Międzychód rozwinięta gospodarczo i turystycznie w oparciu o posiadany potencjał i dostępne zasoby <u>Cel operacyjny II.I. Przedsiębiorcza Gmina Międzychód</u> <u>Cel operacyjny II.II. Rozwinięta turystycznie rozpoznawalna Gmina Międzychód</u>	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 8 PZ nr 12	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych

		Kierunek 2.7. Tworzenie warunków wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców
Cel strategiczny III: Wspierająca rozwój i uważna na potrzeby swoich mieszkańców Gmina Międzychód <u>Cel operacyjny III.I. Wysoka jakość usług społecznych w Gminie Międzychód</u> Cel operacyjny III.II. Zdrowi Mieszkańcy Gminy Międzychód <u>Cel operacyjny III.III. Zintegrowani i aktywni Społecznie mieszkańcy Gminy Międzychód</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 7 PZ nr 9 PZ nr 10 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13 PZ nr 14 PZ nr 16 PZ nr 17 PU nr 1 PU nr 2	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji

		pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.5. Rewaloryzacja obiektów zabytkowych i cennych kulturowo Kierunek 3.6. Promocja walorów historyczno-kulturowych Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
--	--	---

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Międzychód na lata 2023-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W ogólnym rozumieniu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Istotą Strategii jest zatem dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to forma kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości.

Misja Gminy Międzychód: „*Międzychód – gmina zapewniająca pomoc, wsparcie oraz bezpieczeństwo swoim mieszkańcom.*”

Wizja Gminy Międzychód: „*Gmina Międzychód jako miejsce przyjazne i otwarte dla mieszkańców, które:*

- *zapewnia profesjonalną pomoc społeczną, efektywnie rozwiązuje problemy socjalne oraz bytowe mieszkańców, wspiera osoby potrzebujące pomocy;*
- *prowadzi aktywną i efektywną politykę zdrowotną;*
- *gwarantuje nowoczesną edukację, niezależną od wieku czy niepełnosprawności,*
- *umożliwia i sprzyja integracji społeczności lokalnej.*”

Dokument ten jest wyrazem zintegrowanego planowania strategicznego, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów i pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Zawarto w nim 5 celów strategicznych mających za zadanie redukcję niekorzystnych zjawisk społecznych:

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
Cel strategiczny nr 1: Wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Poprawa jakości życia w lokalnym środowisku. <u>1. Rozbudowa systemu pomocy na rzecz osób z niepełnosprawnościami, wraz z działaniami dotyczącymi zwiększenia poziomu dostępności.</u> <u>2. Zwiększenie dostępności do usług rehabilitacyjnych.</u>	PZ nr 1 PZ nr 2 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 14 PZ nr 16 PZ nr 17 PU nr 11 PU nr 1	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych

<u>3. Integracja osób z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej oraz aktywny udział w życiu kulturalno-społecznym.</u>		mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzenie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
Cel strategiczny 2: Wspieranie seniorów 60+, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które ze względu na stan zdrowia i wiek wymagają wsparcia innych osób. Poprawa jakości życia w środowisku	PZ nr 1 PZ nr 3 PZ nr 4 PZ nr 5 PZ nr 6 PZ nr 11 PZ nr 12 PZ nr 13	CEL 1: Razem silniejsi – społeczność aktywna i zintegrowana: Kierunek 1.1. Wzmacnianie relacji i integracji wśród mieszkańców Kierunek 1.2. Aktywne włączanie mieszkańców w

lokalnym. <u>1.Rozwój środowiskowych form pomocy dla niesamodzielnych osób starszych.</u> <u>2.Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych.</u> <u>3.Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób w podeszłym wieku.</u>	PZ nr 14 PZ nr 16	procesy decyzyjne na obszarze rewitalizacji Kierunek 1.3. Wzmacnianie poczucia przynależności i lokalnej tożsamości Kierunek 1.4. Tworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych i kulturalnych mieszkańców Kierunek 1.5. Pobudzanie zaangażowania społeczno-kulturalnego mieszkańców CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.1. Rozwój i rozszerzanie oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i sportowej dostosowanej do potrzeb mieszkańców Kierunek 2.2. Rozwój i poszerzenie usług kulturalnych i edukacyjnych dedykowanych wszystkim mieszkańcom Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych Kierunek 2.4. Adaptacja do zachodzących zmian demograficznych, w tym w strukturze wieku społeczeństwa Kierunek 2.5. Tworzenie atrakcyjnej i dostępnej oferty wydarzeń i zajęć społeczno-kulturalnych oraz edukacyjnych Kierunek 2.6. Kształtowanie świadomości społecznej poprzez promocję kultury, historii, edukacji oraz zdrowego i aktywnego stylu życia CEL 3: Nowoczesna przestrzeń dla wszystkich – estetyczna, funkcjonalna i dostępna: Kierunek 3.1. Podniesienie dostępności, funkcjonalności i jakości estetycznej przestrzeni publicznej Kierunek 3.9. Zapewnienie różnorodnych form wsparcia mieszkaniowego Kierunek 3.10. Rozszerzanie możliwości i form spędzania wolnego czasu
---	------------------------------	---

Cel strategiczny 3: Skuteczne wsparcie dla osób doświadczających przemocy. Profilaktyka. <u>1.Usprawnienie i ujednolicenie systemu wsparcia i zapobiegania kryzysom w rodzinie.</u> 2.Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, a także wśród dzieci i młodzieży. 3.Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.	PZ nr 10 PZ nr 15	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych
Cel strategiczny 4: Wzmocnienie osób i rodzin, które ze względu na trudne sytuacje życiowe mają problemy z samodzielną sprawczością. Poprawa jakości życia poprzez przyjmowanie aktywnej postawy życiowej. 1.Wspieranie dzieci i młodzieży utalentowanej z rodzin zagrożonych wykluczeniem. 2.Wspieranie rodzin wielodzietnych. <u>3.Wspieranie rodzin w funkcjach wychowawczych – rozszerzenie oferty placówek opiekuńczo wychowawczych.</u> 4.Przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia w rodzinach objętych pomocą społeczną. <u>5.Wsparcie osób ubogich.</u> 6.Edukacja środowisk zaangażowanych w pomoc i integrację społeczną.	PZ nr 10 PZ nr 17	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.3. Zapewnienie kompleksowego systemu wsparcia dla mieszkańców, w tym poprzez rozwój i poszerzenie usług społecznych i zdrowotnych
Cel strategiczny 5: Wspieranie osób uzależnionych w współuzależnionych. <u>1.Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień.</u>	PZ nr 9 PZ nr 15	CEL 2: Blisko mieszkańców – różnorodna i dostępna oferta usług dla wszystkich: Kierunek 2.9. Rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych poprzez podnoszenie jakości i zwiększanie dostępności oferowanych działań

2. Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych używek.		
3. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń działających na rzecz osób uzależnionych.		
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód		
Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Międzychód jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód, przyjęte uchwałą Nr III/23/2024 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód. W Studium wskazano, że podstawowym celem rozwoju przestrzennego gminy jest uzyskanie takiej jej struktury funkcjonalno- przestrzennej, która w harmonijny i zrównoważony sposób wykorzysta swe walory przyrodnicze i kulturowe oraz własne zasoby dla potrzeb rozwoju oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Na jego realizację składają się następujące cele cząstkowe: <u>ochrona wartości przyrodniczych krajobrazowych i kulturowych, powiązana z rozbudową istniejącego systemu terenów chronionych;</u> <u>ochrona wartości kulturowych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego;</u> <u>harmonizowanie struktury przestrzennej gminy i racjonalne wykorzystanie jej zasobów dla poprawy warunków zamieszkiwania, pracy i wypoczynku;</u> <u>rozwój przestrzenny miasta Międzychód jako głównego ośrodka koncentracji inwestycji i usług oraz obsługi mieszkańców gminy;</u> - wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich; <u>rozwój funkcji turystycznej jako jednej z wiodących funkcji w gospodarce gminy;</u> - rozwój wyspecjalizowanych typów produkcji rolniczej; <u>aktywizacja gospodarcza i rozwój przedsiębiorczości lokalnej na terenach i gminy;</u> - rozwój sieci i urządzeń infrastruktury technicznej; - rozwój infrastruktury związanej z eksploatacją złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz związanej z odnawialnymi źródłami energii.		

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Realizowane przedsięwzięcia pośrednio lub bezpośrednio wpisują się w założenia przeanalizowanych dokumentów. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

8.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. KONCENTRACJA PROGRAMU

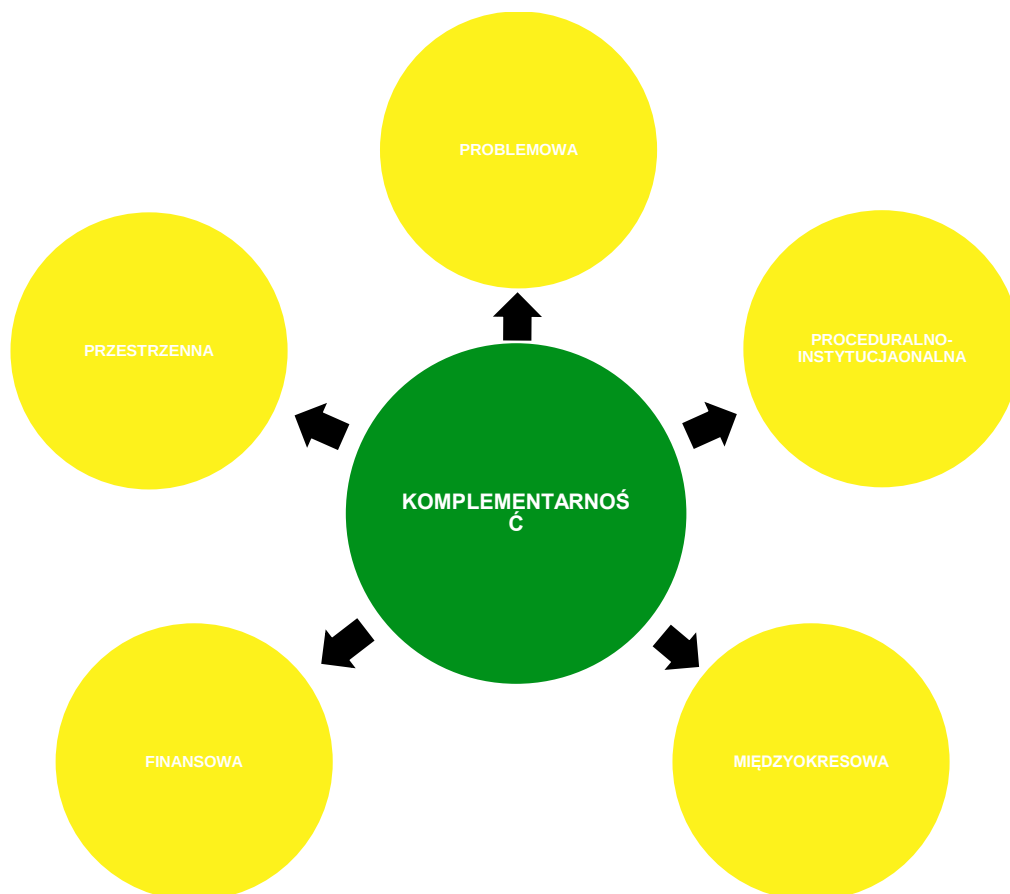
Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Międzychód zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z kolei diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji dodatkowo pozwoliła na identyfikację negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej.

Większość planowanych podstawowych, jak i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie prowadzona na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Jednak z uwagi na dostępne zasoby w bliskim sąsiedztwie wyznaczonego obszaru, część inwestycji zawartych w projekcie zintegrowanym nr 1, projekcie zintegrowanym nr 2, projekcie zintegrowanym nr 9, projekcie zintegrowanym nr 13 oraz projekcie zintegrowanym nr 15 realizowana będzie poza granicami obszaru rewitalizacji, co jednak pozytywnie wpłynie na rozwiązanie problemów występujących na obszarze rewitalizacji. Dodatkowo za takim rozwiązaniem przemawia również aspekt finansowy, gdyż rozwój mieszkalnictwa komunalnego w oparciu o modernizację istniejących budynków zniweluje część zapotrzebowania w zakresie nowej zabudowy.

8.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie zewnętrźnie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanymi na obszarze rewitalizacji, jak i znajdującymi się poza nim, ale oddziałującymi na obszar rewitalizacji.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są w większości w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Mając jednak na uwadze osiągnięcie efektu synergii zdecydowano się na rozszerzenie przestrzennego zakresu czterech przedsięwzięć, które realizowane będą poza obszarem rewitalizacji, ale jego realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów na obszarze rewitalizacji. Są to:

- projekt zintegrowany nr 1 „Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej – etap II” – celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja zespołu dworsko-folwarcznego w Mniszkach poprzez adaptację zabytkowych obiektów oraz zagospodarowanie ich otoczenia z przeznaczeniem na potrzeby Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej. W wyniku realizacji inwestycji powstanie wielofunkcyjna przestrzeń edukacyjna, kulturalna i społeczna. Część projektu realizowana będzie poza obszarem rewitalizacji ze względu na planowaną budowę utwardzonej ścieżki rowerowej na trasie Tuczępy – dawny cmentarz ewangelicki – CERiP – dolina Kamionki – Mnichy, o długości ok. 2,5 km. Inwestycja ta znacząco poprawi dostępność rewitalizowanej przestrzeni dla mieszkańców spoza obszaru, jednocześnie zachęcając ich do odwiedzania Centrum oraz aktywnego udziału w jego ofercie edukacyjnej i kulturalnej,
- projekt zintegrowany nr 2 „3M – Międzychód moje M!” – celem projektu jest zwiększenie dostępności mieszkań o charakterze społecznym oraz poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Międzychód poprzez budowę nowych budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Inwestycja realizowana będzie poza granicami wyznaczonego obszaru rewitalizacji, co wynika to z dostępności odpowiednich działek pod zabudowę właśnie w tej lokalizacji. Warto podkreślić, że realizacja tego projektu przyniesie korzyści nie tylko mieszkańcom obszaru rewitalizacji, ale także osobom spoza jego granic, przyczyniając się tym samym do poprawy sytuacji mieszkaniowej w skali całej gminy oraz wspierając integrację społeczną i zrównoważony rozwój lokalnej wspólnoty,
- projekt zintegrowany nr 9 „NGO – Nowa Generacja Odpowiedzialnych” – Celem projektu jest stworzenie warunków sprzyjających aktywizacji społecznej oraz integracji organizacji pozarządowych, co przyczyni się do rozwoju kapitału społecznego i wzmacniania lokalnych wspólnot. Lokalizacja przedsięwzięcia częściowo poza obszarem rewitalizacji wynika z braku dostępnych budynków na jego terenie, które mogłyby zostać zaadaptowane do realizacji tego typu funkcji. Warto podkreślić, że z perspektywy rewitalizacji planowana lokalizacja inwestycji ma istotne znaczenie – w jej niedalekim sąsiedztwie powstanie punkt przesiadkowy transportu zbiorowego, co zapewni dogodny dostęp zarówno mieszkańcom obszaru rewitalizacji, jak i mieszkańcom innych części gminy. Dzięki temu projekt zyska szerszy zasięg oddziaływania i przyczyni się do integracji społecznej na poziomie całej lokalnej społeczności,
- projekt zintegrowany nr 13 „Rozwój mieszkalnictwa komunalnego” – celem projektu jest poprawa warunków mieszkaniowych w Gminie Międzychód poprzez kompleksową modernizację zabytkowych budynków mieszkalnych oraz rozwój zasobu mieszkań komunalnych, przy równoczesnym wspieraniu integracji społecznej nowych lokatorów. Planowane działania wpisują się w prowadzoną na terenie całej gminy politykę mieszkaniową, zakładającą w pierwszej kolejności adaptację istniejących budynków zamiast realizacji kosztownej nowej zabudowy. Realizacja projektu częściowo poza obszarem rewitalizacji wynika z dostępności odpowiednich obiektów budowlanych w innych częściach gminy, które ze względu na swój stan i układ przestrzenny mogą być efektywnie przystosowane do celów mieszkaniowych. Takie podejście umożliwia racjonalne wykorzystanie zasobów oraz skuteczniejsze zaspokajanie lokalnych potrzeb mieszkaniowych, jednocześnie ograniczając presję na rozbudowę terenów inwestycyjnych.

- projekt zintegrowany nr 15 „Bezpieczeństwo priorytetem!” – celem projektu jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Międzychód poprzez utworzenie nowoczesnej, lokalnej bazy służb porządkowych i ratowniczych. Obiekt ten odgrywać będzie kluczową rolę w zakresie reagowania kryzysowego, ochrony ludności oraz zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie całej gminy. Realizacja inwestycji zaplanowana została częściowo poza granicami wyznaczonego obszaru rewitalizacji, co wynika z dostępności odpowiednio przystosowanych budynków oraz właściwie przygotowanych działek budowlanych w tej lokalizacji. Takie umiejscowienie przedsięwzięcia umożliwia sprawną realizację inwestycji oraz zapewnia dogodny dostęp do nowej infrastruktury służbom i mieszkańcom z całego terenu gminy.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiona została w załącznikach 1-2 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2. Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 6.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 6.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 41. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	środowiskowej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej
PZ nr 1	Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej – etap II	✓	✓	✓	✓	✓
PZ nr 2	3M – Międzychód moje M!	✓			✓	
PZ nr 3	Tak zwany „międzyczas” na sportowo	✓			✓	✓
PZ nr 4	Muzeum Regionalne w nowej odsłonie	✓		✓	✓	✓
PZ nr 5	Adaptacja brył z duszą	✓			✓	✓
PZ nr 6	Place spotkań – Rynek, Plac Kościuszki, Plac Rolny	✓	✓	✓	✓	✓
PZ nr 7	Stara Kaszarnia	✓	✓		✓	✓
PZ nr 8	Smaki regionu – targowisko miejskie	✓	✓	✓	✓	✓
PZ nr 9	NGO – Nowa Generacja Odpowiedzialnych	✓			✓	✓
PZ nr 10	Rewitalizacja „Domu Sióstr” – Dom Dziecka	✓			✓	✓
PZ nr 11	Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych	✓		✓	✓	✓
PZ nr 12	Zielony szlak Międzychodu	✓		✓	✓	✓
PZ nr 13	Rozwój mieszkalnictwa komunalnego	✓		✓	✓	✓
PZ nr 14	Utworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych	✓			✓	✓
PZ nr 15	Bezpieczeństwo priorytetem!	✓	✓		✓	✓

PZ nr 16	Utworzenie Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami	✓			✓	
PZ nr 17	Centrum Obsługi Pasażera –Dworzec Letnisko i Dworzec Główny	✓	✓	✓	✓	✓
PU nr 1	Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej	✓			✓	✓
PU nr 2	Odnowienie cmentarza żydowskiego w Międzychodzie: konserwacja płyt nagrobnych, urządzenie lapidarium	✓			✓	✓
PU nr 3	Utworzenie punktu przesiadkowego przy ul. 600-lecia, z uwzględnieniem punktu postoju rowerowego oraz utworzenie przystanków PKS przy ulicach: Dworzec Letnisko, Mostowej, Nowej i Św. Jana Pawła II	✓		✓	✓	✓

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa.

Ponadto poszczególne projekty zintegrowane są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałymi przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	PZ nr 1	PZ nr 2	PZ nr 3	PZ nr 4	PZ nr 5	PZ nr 6	PZ nr 7	PZ nr 8	PZ nr 9	PZ nr 10	PZ nr 11	PZ nr 12	PZ nr 13	PZ nr 14	PZ nr 15	PZ nr 16	PZ nr 17	PU nr 1	PU nr 2	PU nr 3
PZ nr 1	Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej – etap II				✓	✓	✓		✓				✓						✓	✓	✓
PZ nr 2	3M – Międzychód moje M!							✓			✓	✓		✓	✓		✓				
PZ nr 3	Tak zwany „międzyczas” na sportowo	✓				✓	✓				✓		✓			✓					
PZ nr 4	Muzeum Regionalne w nowej odsłonie	✓				✓	✓		✓				✓							✓	
PZ nr 5	Adaptacja brył z duszą	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓			✓			✓	✓	
PZ nr 6	Place spotkań – Rynek, Plac Kościuszki, Plac Rolny	✓		✓	✓	✓		✓	✓				✓							✓	✓
PZ nr 7	Stara Kaszarnia		✓			✓	✓		✓		✓	✓		✓	✓						
PZ nr 8	Smaki regionu – targowisko miejskie	✓			✓		✓	✓					✓							✓	
PZ nr 9	NGO – Nowa Generacja Odpowiedzialnych					✓							✓			✓			✓		

PZ nr 10	Rewitalizacja „Domu Sióstr” – Dom Dziecka		✓	✓		✓		✓				✓		✓	✓	✓	✓				
PZ nr 11	Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych		✓			✓		✓			✓			✓	✓		✓		✓		
PZ nr 12	Zielony szlak Międzychodu	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓									✓	✓	
PZ nr 13	Rozwój mieszkalnictwa komunalnego		✓					✓			✓	✓			✓		✓				
PZ nr 14	Utworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych		✓					✓			✓	✓		✓			✓				
PZ nr 15	Bezpieczeństwo priorytetem!		✓	✓		✓			✓	✓	✓										
PZ nr 16	Utworzenie Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami		✓								✓	✓		✓	✓						
PZ nr 17	Centrum Obsługi Pasażera – Dworzec Letnisko i Dworzec Główny					✓	✓		✓	✓									✓		✓
PU nr 1	Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej	✓				✓				✓		✓									
PU nr 2	Odnowienie cmentarza żydowskiego w Międzychodzie: konserwacja płyt nagrobnych, urządzenie	✓			✓	✓	✓		✓				✓								

	lapidarium																				
PU nr 3	Utworzenie punktu przesiadkowego przy ul. 600-lecia, z uwzględnieniem punktu postoju rowerowego oraz utworzenie przystanków PKS przy ulicach: Dworzec Letnisko, Mostowej, Nowej i Św. Jana Pawła II	✓					✓						✓								

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Międzychód na lata 2023-2030. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Burmistrz Międzychodu odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 poddany został analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Poznaniu pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Opinia RDOŚ z dnia wykazała potrzebę/ brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Również Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poddał analizie niniejszy projekt pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W piśmie z dniaorgan stwierdza, że

Realizacja poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, obejmujących działania prowadzone na terenie wpisanym do rejestru zabytków lub w obiektach indywidualnych wpisanych do rejestru zabytków, będzie poprzedzona uzyskaniem pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 oraz 2021-2027. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Przedstawione projekty wynikały z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Międzychód na lata 2012-2021, innych dokumentów lub pozytywnie wpływały na efekty rewitalizacji, choć nie były przewidziane w programie. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań. Realizowane przedsięwzięcia obejmowały wyznaczony obszar rewitalizacji lub pośrednio wpływały na sytuację społeczno-gospodarczą.

Tabela 43. Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Perspektywa finansowa 2004-2006				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Gorzyń - Wielowieś - Międzychód	1 550 096,97 zł	966 633,47 zł	Gmina Międzychód
2.	Budowa centrum edukacji przyrodniczej wraz z odbudową zabytkowego folwarku w m. Mniszki	536 929,00 zł	427 545,60 zł	Gmina Międzychód
3.	Budowa centrum- sportowo-rekreacyjnego oraz modernizacja wiejskiego Domu Kultury w m. Kamionna	489 269,00 zł	391 756,00 zł	Gmina Międzychód
4.	Inicjatywa Partnerska „Puszcza Notecka” – wsparcie dla społeczności wiejskich Puszczy Noteckiej.	147 300,00 zł	117 840,00 zł	Gmina Międzychód
Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa drogi gminnej w Międzychodzie łączącej drogi woj. nr160 i nr182 pełniące funkcję obwodnicy, wraz z infrastrukturą towarzyszącą II etap część 2	6 193 606,54 zł	3 096 758,26 zł	Gmina Międzychód
2.	Budowa drogi gminnej w Międzychodzie łączącej drogi wojewódzkie Nr 160 i Nr 182 pełniące funkcję obwodnicy wraz z infrastrukturą towarzyszącą II etap	6 000 440,56 zł	2 782 579,25 zł	Gmina Międzychód
3.	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu i reintegracja społeczna poprzez budowę Platformy Teleinformatycznej na terenie Gminy Międzychód	3 103 333,33 zł	2 637 833,33 zł	Gmina Międzychód
4.	Centrum Turystyki Rowerowej i Wodnej wraz ze ścieżką rowerową i zapleczem sportowo- rekreacyjnym wzdłuż szlaku R1 w Puszczy Noteckiej w Międzychodzie	2 002 084,88 zł	1 301 314,39 zł	Gmina Międzychód
5.	Podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców gminy Międzychód poprzez zakup średniego samochodu pożarniczego wraz z wyposażeniem dla OSP Łowyń	853 956,00 zł	680 000,00 zł	Gmina Międzychód
6.	Z JĘZYKAMI OBCYMI WYRUSZAMY W ŚWIAT	734 959,88 zł	624 715,90 zł	Gmina Międzychód
7.	Wskaż drogę, a osiągnę sukces	264 891,60 zł	225 157,86 zł	Gmina Międzychód
8.	Opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Międzychód	47 970,00 zł	40 774,50 zł	Gmina Międzychód

Perspektywa finansowa 2014-2020				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	„Słoneczna Gmina” – poprawienie energooszczędności w budynkach użyteczności publicznej Gminy Międzychód	2 770 640,71 zł	1 816 653,79 zł	Gmina Międzychód
2.	Kompleksowy program rozwojowy dla Szkół w Gminie Międzychód	1 818 900,00 zł	1 546 065,00 zł	Gmina Międzychód
3.	Rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie e-administracji w Gminie Międzychód	1 586 794,71 zł	1 316 477,46 zł	Gmina Międzychód
4.	Żłobek dla Międzychodu	394 311,05 zł	335 164,39 zł	Gmina Międzychód

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

Przykładem działania przeciwdziałającego problemom społecznym w Gminie, w tym nawyznaczonym obszarze rewitalizacji, które uzyskało dofinansowanie w perspektywie 2014-2020 jest działanie pn. „Żłobek dla Międzychodu”, którego celem jest wzrost dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3 oraz umożliwienie aktywności zawodowej mieszkańcom. Projekt ten wykazuje komplementarność pomiędzy działaniami zaplanowanymi

w ramach niniejszego dokumentu, w szczególności z projektem zintegrowanym nr 7 „Stara Kaszarnia”, w ramach którego przewidziane jest utworzenie żłobka miejskiego, a także z projektem uzupełniającym nr 1 „Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej”. Celem tego drugiego projektu jest dostosowanie utworzonego w ramach poprzedniej perspektywy żłobka miejskiego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze szczególnymi potrzebami.

8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych,
- funduszy publicznych krajowych,
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego,
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich,
- środków w ramach Wojewódzkiej Inicjatywy Rewitalizacyjnej, w tym regionalnych grantów na rewitalizację,
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

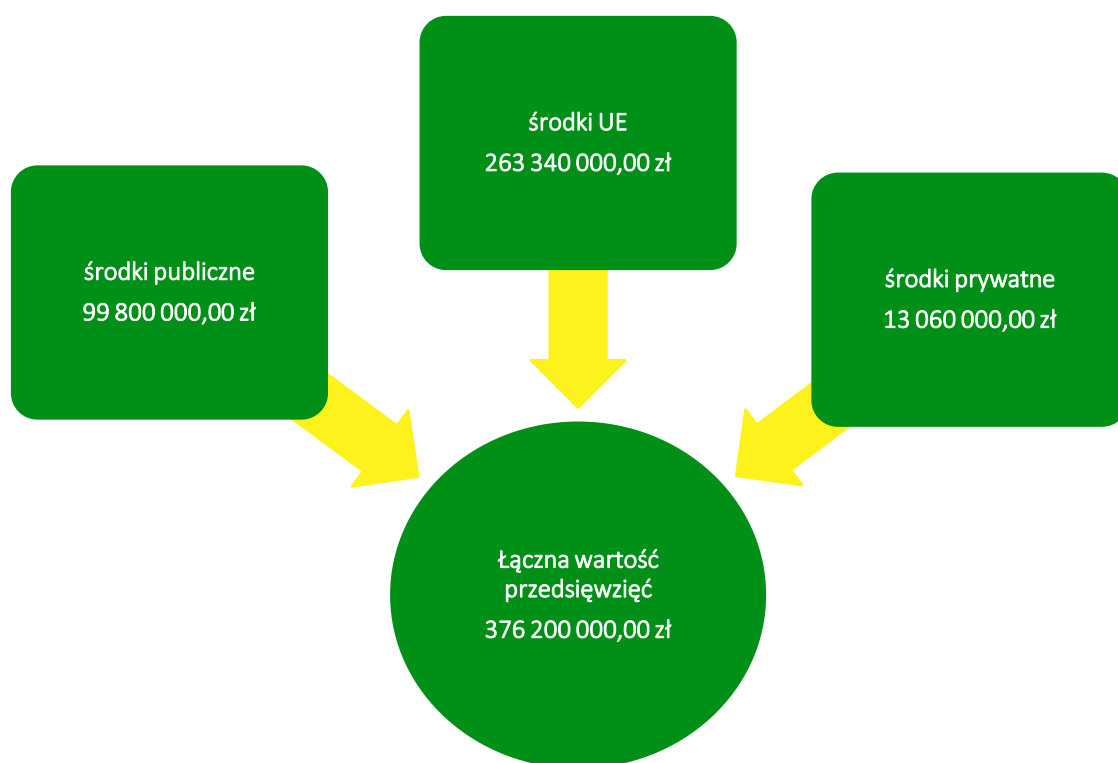
Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne (krajowe oraz środki budżetu Gminy), środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie 376 200 000,00 zł, z czego

99 800 000,00 zł wydatkowane zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Międzychód, a 263 340 000,00 zł finansowane będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 70% dofinansowania). Dodatkowo część przedsięwzięć finansowana będzie ze środków prywatnych – zakłada się 13 060 000,00 zł finansowania z tych środków.

Rycina 12. Szacunkowe zestawienie wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 44. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
Planowane zintegrowane projekty rewitalizacyjne							
PZ nr 1	Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej – etap II	Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie	24 600 000,00 zł	7 380 000,00 zł	17 220 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. funduszeeuropejskie w szczególności FunduszeEuropejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 2	3M – Międzychód moje M!	Gmina Międzychód MSK Aqualift sp. z o.o.	29 150 000,00 zł	3 745 000,00 zł	20 405 000,00 zł	5 000 000,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. funduszeeuropejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
PZ nr 3	Tak zwany „międzyczas” na sportowo	Gmina Międzychód	23 100 000,00 zł	6 930 000,00 zł	16 170 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. funduszeeuropejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 4	Muzeum Regionalne w nowej odsłonie	Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie	17 000 000,00 zł	5 100 000,00 zł	11 900 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. funduszeeuropejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty

PZ nr 5	Adaptacja brył z duszą	Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie Gmina Międzychód	45 500 000,00 zł	11 650 000,00 zł	31 850 000,00 zł	2 000 000,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
PZ nr 6	Place spotkań – Rynek, Plac Kościuszki, Plac Rolny	Gmina Międzychód	21 000 000,00 zł	6 300 000,00 zł	14 700 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 7	Stara Kaszarnia	Gmina Międzychód Podmioty prywatne	7 000 000,00 zł	700 000,00 zł	4 900 000,00 zł	1 400 000,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
PZ nr 8	Smaki regionu – targowisko miejskie	Gmina Międzychód	2 600 000,00 zł	780 000,00 zł	1 820 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
PZ nr 9	NGO – Nowa Generacja Odpowiedzialnych	Gmina Międzychód	3 800 000,00 zł	1 140 000,00 zł	2 660 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty

PZ nr 10	Rewitalizacja „Domu Sióstr” – Dom Dziecka	Powiat Międzychodzki Gmina Międzychód	3 300 000,00 zł	990 000,00 zł	2 310 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Budżet Starostwa Powiatowego w Międzychodzie Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 11	Dzienny Dom Pobytu dla osób starszych	Powiat Międzychodzki Gmina Międzychód	4 300 000,00 zł	1 290 000,00 zł	3 010 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Budżet Starostwa Powiatowego w Międzychodzie Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 12	Zielony szlak Międzychodu	Gmina Międzychód	11 150 000,00 zł	3 345 000,00 zł	7 805 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 13	Rozwój mieszkalnictwa komunalnego	Gmina Międzychód MSK Aqualift sp. z o.o.	11 100 000,00 zł	100 000,00 zł	7 770 000,00 zł	3 230 000,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
PZ nr 14	Utworzenie mieszkań wspomaganych i treningowych	Gmina Międzychód MSK Aqualift sp. z o.o.	5 100 000,00 zł	100 000,00 zł	3 570 000,00 zł	1 430 000,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w

							szczegółności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
PZ nr 15	Bezpieczeństwo priorytetem!	Powiat Międzychodzki Gmina Międzychód	80 000 000,00 zł	24 000 000,00 zł	56 000 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Budżet KKP Międzychód Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 16	Utworzenie Centrum Rehabilitacyjnego Osób z Niepełnosprawnościami	Gmina Międzychód	40 000 000,00 zł	12 000 000,00 zł	28 000 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ nr 17	Centrum Obsługi Pasażera – Dworzec Letnisko i Dworzec Główny	Gmina Międzychód	10 500 000,00 zł	3 150 000,00 zł	7 350 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
PU nr 1	Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej	Przedszkole nr 1 im. Miłośników Przyrody w Międzychodzie Przedszkole nr 4 im. Kubusia Puchatka w Międzychodzie Żłobek Miejski w Międzychodzie	4 000 000,00 zł	1 200 000,00 zł	2 800 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty

		Gmina Międzychód					
PU nr 2	Odnowienie cmentarza żydowskiego w Międzychodzie: konserwacja płyt nagrobnych, urządzenie lapidarium	Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury im. Jana Daniela Janockiego w Międzychodzie	3 000 000,00 zł	900 000,00 zł	2 100 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2027-2021, dotacje krajowe), granty
PU nr 3	Utworzenie punktu przesiadkowego przy ul. 600-lecia, z uwzględnieniem punktu postoju rowerowego oraz utworzenie przystanków PKS przy ulicach: Dworzec Letnisko, Mostowej, Nowej i Św. Jana Pawła II	Gmina Międzychód	30 000 000,00 zł	9 000 000,00 zł	21 000 000,00 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Międzychód, Środkizewnętrzne (w tym m.in. fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2027-2021, dotacje krajowe), granty
Ogółem			376 200 000, 00 zł	99 800 000,00 zł	263 340 000,00 zł	13 060 000,00 zł	-

Źródło: opracowanie własne.

10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny jest Burmistrz Międzychodu. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane są we współpracy z wyznaczonym przez niego organem, którym będzie Zespół ds. rewitalizacji.

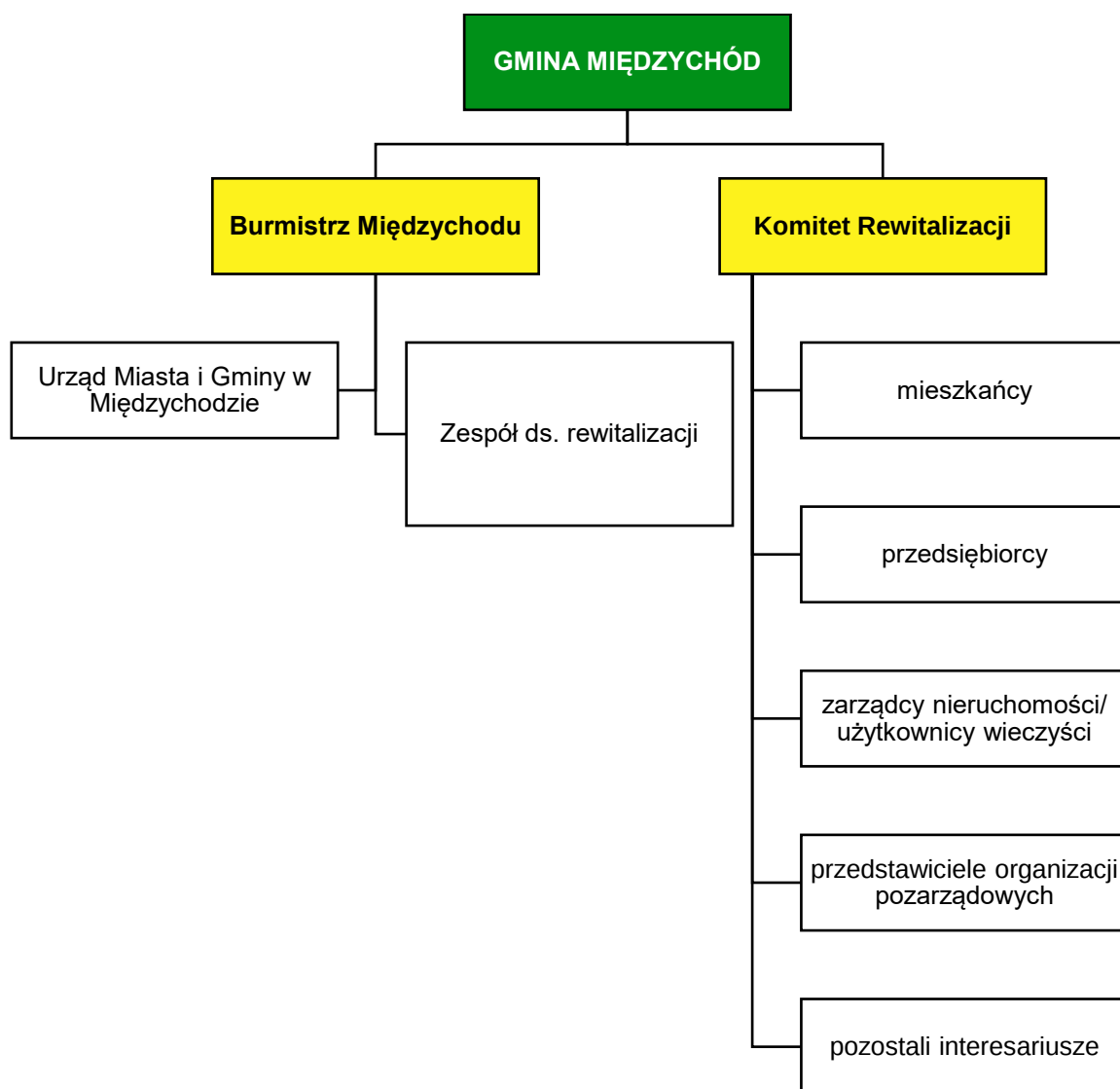
Do zadań Zespołu ds. rewitalizacji należeć będzie:

- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Przy wyborze zespołu zarządzającego, jak i osób zatrudnionych w projekcie, decydujące będą jedynie kompetencje, umiejętności i doświadczenie. Zaświadcza się, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą miały pozytywny wpływ na zasadę równości kobiet i mężczyzn. Zespół zostanie odpowiednio przeszkolony i będzie dysponował wiedzą z zakresu równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także z zakresu zasady zrównoważonego rozwoju i zasady „DNSH”. Zespół prowadzić będzie bieżącą kontrola nad dokumentacją dotyczącą rozliczania projektu.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Miejska Międzychodu zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Międzychód. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Burmistrza Międzychodu, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035.

Rycina 13. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód

Źródło: opracowanie własne.

10.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Międzychód ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Szacuje się, że łącznie liczba etatów pracowników, którzy będą odpowiedzialni za proces wdrażania GPR wyniesie 1 etat. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracownika Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie w 2024 roku wyniosło 9 838,75 zł, co stanowiło około 119 tys. zł całkowitych wydatków na pracownika w skali roku. Ponadto dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniotawczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu pełniona będzie w ramach działań Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie.

10.3. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 10 lat. Rok 2026 jest rokiem kończącym prace nad przygotowywaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W tym roku planuje się również powołanie Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliuguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2035 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 45. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2026-2028	2029-2031	2032-2034	2035
Prace nad GPR/Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR	Czwarty okres realizacji GPR oraz zakończenie prac nad GPR:
Uchwalenie GPR Powołanie Zespołu ds. rewitalizacji Powołanie Komitetu Rewitalizacji Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2026-2028	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2029-2031	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2032-2034	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na rok 2035
Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2026 (do 31 marca 2027 r.), 2027 (do 31 marca 2028 r.) i 2028	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2029 (do 31 marca 2030 r.), 2030 (do 31 marca 2031 r.) i 2031	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2032 (do 31 marca 2033 r.), 2033 (do 31 marca 2034 r.) i 2034	Opracowanie rocznego raportu monitoringowego za rok 2035 (do 31 marca 2036 r.)

(do 31 marca 2029 r.)	(do 31 marca 2032 r.)	(do 31 marca 2035 r.)	
Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2026-2028 (do 30 kwietnia 2029 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2029-2031 (do 30 kwietnia 2032 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2032-2034 (do 30 kwietnia 2035 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za rok 2035 (do 30 kwietnia 2036 r.) Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2026-2035

Źródło: opracowanie własne.

11. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania). Na każdym etapie prac nad GPR każda osoba zainteresowana procesem mogła wziąć udział w konsultacjach społecznych, które prowadzone były w sposób niewykluczający ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Międzychód,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- partnerom społeczno-gospodarczym,
- podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie,
- podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska,
- podmiotem odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód. Od 7 stycznia 2025 roku do 16 lutego 2025 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji, tj. 7 stycznia 2025 roku w następujących formach:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego do urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód, dostępne były na stronie internetowej Gminy Międzychód, na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w formie papierowej w Urzędzie Miasta i Gminy w Międzychodzie. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line dotycząca problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Odpowiedzi zbierane były do 16 lutego 2025 roku. W dniu 24 stycznia 2025 roku zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym. Wzięła w nim udział 1 osoba. Podczas spotkania przedstawiona została propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz metodologia ich wyznaczenia. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami wyznaczonych obszarów. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu. W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie nie wpłynął żaden wypełniony formularz składania uwag do projektu uchwały z załącznikami, natomiast liczba wypełnionych ankiet wyniosła 10.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 17 kwietnia 2025 roku odbyły się warsztaty rewitalizacyjne z interesariuszami rewitalizacji m.in. mieszkańcami, w tym także liderami społecznymi i przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy oraz przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie. Urząd Miasta i Gminy w Międzychodzie, mając na celu zaangażowanie jak najszerszej grupy interesariuszy, przeprowadził identyfikację partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, działających na rzecz ochrony środowiska, a także odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, których działalność związana jest obszarem rewitalizacji. Na tej podstawie przygotowano listę uczestników, do których zaproszono na warsztaty, w sposób zapewniający reprezentatywność poszczególnych grup, wszystkich podobszarów rewitalizacji oraz poszczególnych obszarów tematycznych istotnych z punktu widzenia ustawy o rewitalizacji (obszar społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny,

techniczny i środowiskowy). Warsztaty odbyły się w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie – obiekcie dostosowanym pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!” oraz „Działamy na obszarze!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a następnie zaproponowali cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. Wypracowane wnioski posłużyły do opracowania rozdziału 3, 4 i 5 niniejszego dokumentu.

W dniu warsztatów partycypacyjnych odbyła się również wizja lokalna, podczas której przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie oprowadzili zainteresowane osoby po miejscach i obiektach, które planowane były do poddania działaniom rewitalizacyjnym, bądź w których widoczne były zjawiska kryzysowe. W trakcie spaceru omówiono pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wykonano dokumentację fotograficzną wykorzystaną w niniejszym dokumencie.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie oraz jednostek organizacyjnych, które pozwoliły na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Na etapie programowania zaproszono również interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Rycina 14. Uczestnicy warsztatów diagnostycznych przeprowadzonych w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Zródło: dokumentacja fotograficzna warsztatów przeprowadzonych z interesariuszami w dniu 17 kwietnia 2025 r. Kolejną formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Konsultacje odbyły się od dnia 22 września 2025 r. do dnia 31 października 2025 r. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać

swoje uwagi i wnioski do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu GPR ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji, tj. 22 września 2025 r. w następujących formach:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawanych konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego do urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

W wyznaczonym terminie za pośrednictwem formularza składania uwag wpłynęło 5 uwag/propozycji zmian do projektu. Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu GPR, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie wpłynęły/nie wpłynęły ... ankiety. Wyniki ankiet potwierdzają stosowność i potrzebę realizacji wskazanych w dokumencie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zdaniem ankietowanych, zaproponowane projekty są skierowane dla wszystkich grup społecznych (w tym m.in. dzieci i młodzieży, osób dorosłych, osób z niepełnosprawnością, seniorów).

Jedną z form konsultacji społecznych ww. projektu było spotkanie konsultacyjne z interesariuszami procesu rewitalizacji, które odbyło się w dniu 13 października 2025 r. o godzinie 13:00. Podczas spotkania przedstawione zostały główne założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035. Zapewniona została możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami dotyczącymi założeń programu. Podczas spotkania zgłoszono uwagi. Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu GPR, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

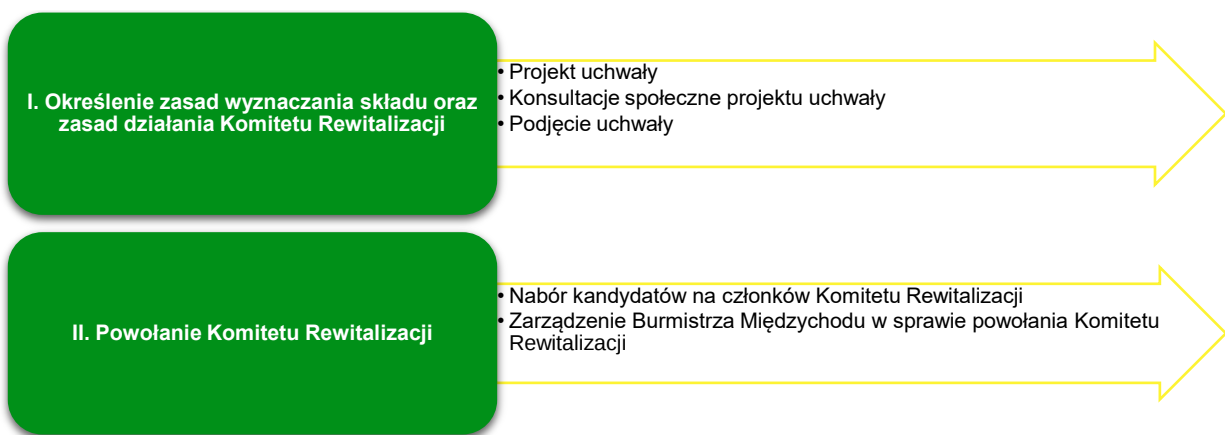
Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego przeprowadzone były również konsultacje społeczne, w trybie przewidzianym w ustawie o rewitalizacji.

Konsultacje odbyły się od dnia 22 września 2025 r. do dnia 31 października 2025 r. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu ww. uchwały. Konsultacje przeprowadzono w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym. Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu uchwały, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;

- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;
- przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie, jednostek organizacyjnych lub spółek komunalnych Gminy Międzychód, w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Miejskiej Międzychodu.

Rycina 15. Etapy powołania Komitetu Rewitalizacji
Źródło: opracowanie własne.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Miasta i Gminy w Międzychodzie z organizacjami pozarządowymi. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań.

Realizacja przedsięwzięć pozwoli na stworzenie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców i osób odwiedzających obszar rewitalizacji. Wpłynie na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Jako przykład można podać projekt zintegrowany nr 6, który pozwoli na zwiększenie inicjatyw oddolnych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i organizacji oraz stowarzyszeń działających na jego terenie. Takie działania wpłyną również na zwiększenia poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej w proces rewitalizacji oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie gminy.

Partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji będą zapraszane do współpracy na każdym z etapów prac oraz będą włączone w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji w sposób opisany w niniejszym rozdziale. Wśród wspomnianych interesariuszy, uczestniczących w pracach nad dokumentem oraz wskazanych jako potencjalni partnerzy w realizacji przedsięwzięć wyróżnić można m.in.: Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Wielkopolskiego oddział Międzychód, Międzychodzkie Towarzystwo Turystyki i Sportów Wodnych, Stowarzyszenie Nowy Międzychód, Stowarzyszenie Aktywny Międzychód, Stowarzyszenie Artystyczne Drzewce 2002, Międzychodzkie Stowarzyszenie Agroturystyki, Stowarzyszenie RóBSzuM, Stowarzyszenie Miłośników Orkiestry Pojezierza Międzychodzko – Sierakowskiego, Fundacja Czepczyński Family, Ochotnicza Straż Pożarna w Międzychodzie, czy też liczne kluby sportowe.

12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

12.1. MONITORING PROGRAMU

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadać będzie Zespół ds. Rewitalizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i prowadzony on będzie w czterech płaszczyznach:

- monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów),
- monitorowanie stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego Programu (raz na rok),
- monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji,
- bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035), który corocznie przygotowywać będzie Zespół ds. rewitalizacji we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

12.2. OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Burmistrza Międzychodu przy pomocy Zespołu ds. rewitalizacji. Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie ogłaszany będzie na stronie podmiotowej Gminy Międzychódw Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

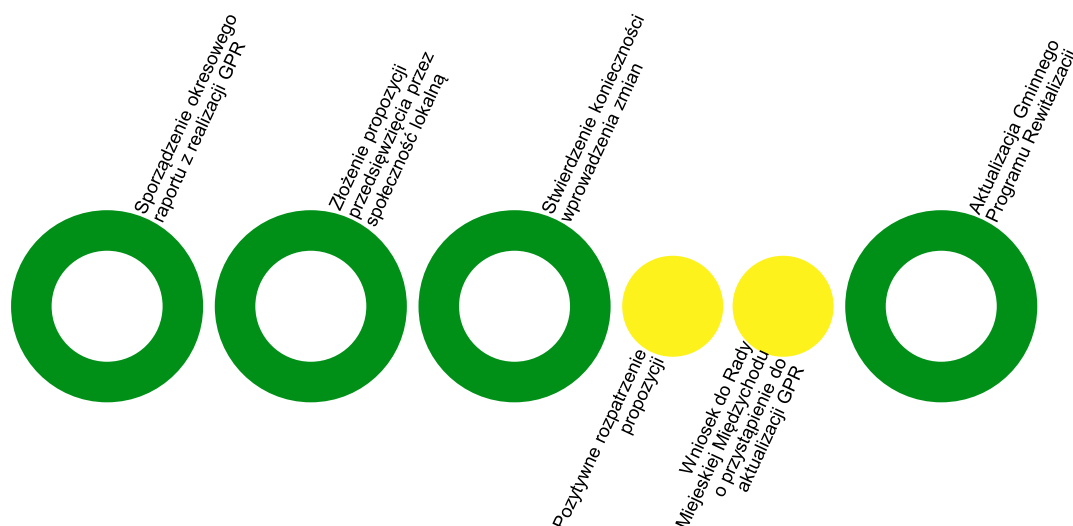
Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku prowadzonego

procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.3. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI DO PROGRAMU

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz Międzychodu wraz z Zespołem ds. rewitalizacji w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035, Burmistrz Międzychodu występuje do Rady Miejskiej Międzychodu z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2026-2035 wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Rycina 16. Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód
Źródło: opracowanie własne.

Ponadto Zespół ds. rewitalizacji będzie odpowiedzialny za przyjmowanie propozycji przedsięwzięć od interesariuszy procesu rewitalizacji według zasad przez nich ustalonych. Na podstawie zebranych wniosków, pracownicy będą mogli wnioskować do Burmistrza Międzychodu i Rady Miejskiej Międzychodu o wprowadzenie zmian w treści dokumentu.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Międzychód są to:

- Uchwała Nr IV/30/2024 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Międzychód na lata 2024 – 2028,
- Uchwała Nr X/66/2007 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 maja 2007 r. w sprawie: zasad sprzedaży zamieszkałych lokali mieszkalnych oraz sprzedaży gruntów niezbędnych do racjonalnego korzystania z tych lokali,
- Uchwała Nr VI/49/2024 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 24 września 2024 r. w sprawie ustalenia warunków udzielenia bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych,
- Uchwała Nr LIII/483/2022 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XVII/148/2019 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Międzychód.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć przewiduje się zmiany w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód na lata 2036-2035. Jednakże w momencie opracowywania niniejszego dokumentu nie jest możliwe określenie wymaganych zmian w dotychczasowych uchwałach z uwagi na brak szczegółowych wytycznych i wybranej ścieżki rozwoju mieszkalnictwa komunalnego na tym etapie. W zależności od podjętych w późniejszym czasie decyzji w tym zakresie, tj. w zakresie utworzenia Sąsiedzkiej Inicjatywy Mieszkaniowej lub też wdrożenia gminnego programu rozwoju mieszkalnictwa komunalnego, wskazane powyżej uchwały zostaną odpowiednio zmodyfikowane.

14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała..... w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

W celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na całym obszarze rewitalizacji przewiduje się ustanowienie na okres nie dłuższy niż 10 lat Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji. Ustanowienie Strefy oraz dokładny zakres jej regulacji będzie przedmiotem odrębnej uchwały Rady Miejskiej Międzychodu.

Rada Miejska Międzychodu przyjęła uchwałę nr XII/96/2025 z dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.

W § 2 niniejszej uchwały ustanowiono na rzecz Gminy Międzychód prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji. Zgodnie z zapisami art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w przypadku, gdy w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie uchwały dot. wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji z zastosowaniem prawa pierwokupu, nie weszła życie uchwała dot. Specjalnej Strefy Rewitalizacji, ww. uprawnienia tracą moc. Z tego względu konieczne będzie podjęcie wspomnianej uchwały przed terminem 20 marca 2027 roku, kiedy to wygasa zapis o prawie pierwokupu z uchwały delimitacyjnej (uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji weszła w życie po 14 dniach od daty jej publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, która miała miejsce 6 marca 2025 roku).

16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

16.1. WSKAZANIE ZAKRESU ZMIAN W PLANIE OGÓLNYM GMINY

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Międzychód nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Międzychód jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód, przyjęte na mocy Uchwały Nr LII/400/2010 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 21 kwietnia 2010 r. z ostatnią zmianą przyjętą Uchwałą Nr III/23/2024 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód.

Wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uspoźnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

16.2. WSKAZANIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr LIII/484/2022 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Mnichy i Mniszki,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr LV/494/2022 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – Tuczępy (wieś),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XVIII/125/2007 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 11 grudnia 2007 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód w obrębach: Międzychód, Bielsko, Dzieścielin, Wielowieś, oraz części obrębu Muchocin,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXI/205/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXIII/222/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie:

zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części obrębów Międzychód, Bielsko, Dziecielin, Wielowieś oraz części obrębu Muchocin przyjętego uchwałą Nr XVIII/125/2007 z dnia 11 grudnia 2007 r. – część,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XLVII/405/2013 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód przy ul. Strzeleckiej,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr LIV/463/2014 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (rejon ul. Bolesława Chrobrego, ul. Polnej i ul. Zaulek Rieczny,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (ul. Zagrodowa) i dla części obrębu Bielsko,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr LXIV/549/2014 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (Plac Kościuszki). Etap 1.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr LXIV/550/2014 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (ul. Gwardii Ludowej - teren przedszkola),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr VII/63/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód i dla części obrębu Wielowieś. Etap 2.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XIV/116/2015 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 2 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód –dla części obrębu Międzychód (ul. 17 Stycznia, ul. Kaczmarka, ul. Poznańska),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXVII/255/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (dz. nr: 562/9),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXVII/257/2016 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (część działki nr: 916/1 i 916/6),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XLII/393/2017 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (dz. nr 322),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr VIII/61/2019 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 284),

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr VIII/62/2019 Rady Miejskiej Międzychód dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Międzychód - dla części obrębu Międzychód (dz. nr 1050/5, 1051/5),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr VIII/63/2019 Rady Miejskiej Międzychód dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 1057/1, 1058/1),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XII/94/2019 Rady Miejskiej Międzychód dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (stadion). Etap 3.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXVI/234/2020 Rady Miejskiej Międzychód dnia 29 września 2020 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 662),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXVI/236/2020 Rady Miejskiej Międzychód dnia 29 września 2020 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 288/1),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXVI/235/2020 Rady Miejskiej Międzychód dnia 29 września 2020 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (ogródek jordanowski),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XL/366/2021 Rady Miejskiej Międzychód dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 180),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XLII/378/2021 Rady Miejskiej Międzychód dnia 26 października 2021 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (teren „GS”),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr LXXIII/637/2023 Rady Miejskiej Międzychód dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód - obręb Międzychód (ul. Pocztowa - dz. nr 1654, ul. Podgórna, ul. Zagrodowa - część dz. nr 1220/51),
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XII/97/2025 Rady Miejskiej Międzychód dnia 18 lutego 2025 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – część obrębu Międzychód (ul. św. Jana Pawła II).

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, natomiast wpłynie na potrzebę zmian części istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, znajdujących się w granicach

obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji zmiany wymagać będą następujące MPZP:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XVIII/125/2007 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 11 grudnia 2007 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód w obrębach: Międzychód, Bielsko, Dzieńcinin, Wielowieś, oraz części obrębu Muchocin – w wyniku realizacji projektów zintegrowanych PZ nr 2, PZ nr 5, PZ nr 12 oraz projektu uzupełniającego nr 2,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XII/94/2019 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (stadion). Etap 3. – w wyniku realizacji projektu zintegrowanego nr 6,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XLII/378/2021 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 26 października 2021 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (teren „GS”) – w wyniku realizacji projektu zintegrowanego nr 7 oraz projektu uzupełniającego nr 3,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXIII/222/2012 Rady Miejskiej Międzychodu z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód dla części obrębów Międzychód, Bielsko, Dzieńcinin, Wielowieś oraz części obrębu Muchocin przyjętego uchwałą Nr XVIII/125/2007 z dnia 11 grudnia 2007 r. – część – w wyniku realizacji projektu zintegrowanego nr 8.

17 ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1: PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Załącznik stanowi osobną kartę dokumentu.

ZAŁĄCZNIK NR 2: TABELA EWALUACYJNA

Cel	Kierunki działań	Wskaźniki monitorujące	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2035)
Cel 1	1.1.			
	1.2.			
	1.3.			
	1.4.			
	1.5.			
Cel 2	2.1.			
	2.2.			
	2.3.			
	2.4.			
	2.5.			
	2.6.			
	2.7.			
	2.8.			
	2.9.			
Cel 3	3.1.			
	3.2.			
	3.3.			
	3.4.			
	3.5.			
	3.6.			
	3.7.			
	3.8.			
	3.9.			
	3.10			

Tabela 46 Tabela ewaluacyjna

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK NR 3: KARTA OCENY PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO

Tabela 47. Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód

Źródło: opracowanie własne.

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna		Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.
Partnerzy		Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.
Miejsce realizacji		Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.
Aktualny status projektu		Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”
Termin realizacji	Planowany	Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
	Rzeczywisty	Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu		Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.
Rezultaty projektu		Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość	Wskaźnik produktu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
	Wskaźnik rezultatu	Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu		Wskaż całkowitą wartość projektu
Poniesione koszty		Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu
Dofinansowanie UE		Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych
Program wsparcia		Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt

SPIS TABEL

Tabela 1. Wykaz ulic i miejscowości wchodzących w skład jednostek analitycznych wyznaczonych na terenie Gminy Międzychód	10
Tabela 2. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Międzychód.....	12
Tabela 3. Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Międzychód	14
Tabela 4. Przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej przeprowadzonej dla Gminy Międzychód w podziale na jednostki analityczne	14
Tabela 5. Wykaz zabytków nieruchomych zlokalizowanych na podobszarze rewitalizacji Międzychód 2 objętych wpisem do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego	22
Tabela 6. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko bezrobocia na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	27
Tabela 7. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko ubóstwa na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	28
Tabela 8. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko alkoholizmu na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	30
Tabela 9. Porównanie wskaźników obrazujących zjawisko przestępczości na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	31
Tabela 10. Porównanie wskaźników obrazujących wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	32
Tabela 11. Porównanie wskaźników obrazujących kapitał społeczny na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	34
Tabela 12. Porównanie wskaźników obrazujących poziom uczestnictwa w życiu publicznym na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	35
Tabela 13. Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	37
Tabela 14. Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej na obszarze rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	38
Tabela 15. Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej w 2024 roku	40
Tabela 16. Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	41
Tabela 17. Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Międzychód	44
Tabela 18. Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji.....	51
Tabela 19. Cele i kierunki rewitalizacji	63
Tabela 20. Opis projektu zintegrowanego nr 1	66

Tabela 21. Opis projektu zintegrowanego nr 2	70
Tabela 22. Opis projektu zintegrowanego nr 3	73
Tabela 23. Opis projektu zintegrowanego nr 4	76
Tabela 24. Opis projektu zintegrowanego nr 5	78
Tabela 25. Opis projektu zintegrowanego nr 6	81
Tabela 26. Opis projektu zintegrowanego nr 7	84
Tabela 27. Opis projektu zintegrowanego nr 8	86
Tabela 28. Opis projektu zintegrowanego nr 9	88
Tabela 29. Opis projektu zintegrowanego nr 10	91
Tabela 30. Opis projektu zintegrowanego nr 11	93
Tabela 31. Opis projektu zintegrowanego nr 12	96
Tabela 32. Opis projektu zintegrowanego nr 13	98
Tabela 33. Opis projektu zintegrowanego nr 14	101
Tabela 34. Opis projektu zintegrowanego nr 15	103
Tabela 35. Opis projektu uzupełniającego nr 1	111
Tabela 36. Opis projektu uzupełniającego nr 2	112
Tabela 37. Opis projektu uzupełniającego nr 3	113
Tabela 38. Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji	114
Tabela 39. Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	140
Tabela 40. Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	142
Tabela 41. Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich.....	146
Tabela 42. Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	150
Tabela 43. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	158
Tabela 44 Tabela ewaluacyjna	174
Tabela 45. Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód	174

SPIS RYCIN

Rycina 1. Położenie Gminy Międzychód.....	8
Rycina 2. Podział Gminy Międzychód na jednostki analityczne	13
Rycina 3. Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Międzychód.....	17
Rycina 4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru rewitalizacji Międzychód 2	21
Rycina 5. Struktura funkcjonalno-przestrzenna podobszaru rewitalizacji Tuczępy.....	24
Rycina 6. Mapa istniejących zabytków nieruchomych znajdujących się na obszarze rewitalizacji wpisanych do Ewidencji Zabytków	26
Rycina 7. Przykłady aktów wandalizmu na obszarze rewitalizacji: graffiti na budynkach	32
Rycina 8. Sytuacja demograficzna w granicach obszaru rewitalizacji	34
Rycina 9. Przykład niedostatecznie zagospodarowanej przestrzeni publicznej – Plac Kościuszki w Międzychodzie	44
Rycina 10. Przykłady przestrzeni wymagających poprawy stanu technicznego na obszarze rewitalizacji.....	46
Rycina 11. Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji.....	62
Rycina 12. Szacunkowe zestawienie wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych	149
Rycina 13. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód	156
Rycina 14. Uczestnicy warsztatów diagnostycznych przeprowadzonych w ramach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	162
Rycina 15. Etapy powołania Komitetu Rewitalizacji	164
Rycina 16. Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Międzychód	167